

Kako vskladiti potrošnjo z možnostmi

Ze nekaj časa sem je opaziti, da investicijska, proračunska in osebna potrošnja hitreje raste kot proizvodnja, odnosno hitreje kot dovoljujejo naše realne zmožnosti. Ta pojav je postal izrazit predvsem v zadnjih mesecih.

Statistika je namreč registrirala, da so v prvih štirih mesecih letošnjega leta v primerjavi z istim razdobjem lani izdatki za investicije porasli za 29 odstotkov, za proračunske potrebe 25 odstotkov in za osebne dohodke za 23 odstotkov. V istem času pa je industrijska proizvodnja porasla za okoli 10 odstotkov.

Kako torej odpraviti to anomalijo, ki predstavlja, kar je povsem razumljivo, stalen vir in vzrok nestabilnosti tržišča. To prihaja do izraza v dviganju cen, pomanjkanju nekaterih vrst blaga, tekmi za tem blagom, negotovosti glede cen, v neskladnih odnosih v gospodarstvu itd.

O vsem tem je bilo zadnje čase že veliko govora, nedavno pa je Zvezni izvršni svet pripravil vrsto zakonskih predlogov, ki jih je dostavil Zvezni ljudski skupščini v proučitev. Gre za dopolnilne ukrepe, katerih cilj je, da se z zakonskimi predpisi omeji trošenje družbenih sredstev. Trošenje naj bi bilo le v takem obsegu kot to podjetja dejansko zmorejo. Nihče torej ne bo mogel trošiti tujih sredstev, temveč le svoja lastna, odnosno tista, za katera obstajajo dokumenti, da so tudi že zaslužena.

Ce bo Zvezna ljudska skupščina sprejela predlog Izvršnega sveta, bodo morala vsa podjetja, ki bodo investirala, del sredstev odvzeti iz investicijskega sklada v obratna sredstva. Tako bodo vse gospodarske organizacije razpolagale z lastnimi sredstvi, ne pa da jih zahtevajo od bank. Na ta način se bo gibal investicijska izgradnja v realnih, s planom predvidenih okvirih in vse kar bo kdo gradil, bo gradil z lastnimi ne s tujimi sredstvi.

OBČINSKA KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV V MOZIRJU

ŠE VEČ ZNANJA

V Mozirju je bila pred dnevi redna konferenca komunistov mozirske občine, ki sta ji kot gosta prisostvovala član Centralnega komiteja ZKS Julij BELTRAM in organizacijski sekretar Okrajnega komiteja ZKS v Celju Jože MAROLT.

Konferenco je otvoril sekretar Občinskega komiteja ZKS v Mozirju Franjo PAJK, ki je govoril o bodočih nalogah komunistov. Obdobje od zadnje redne konference komunistov mozirske občine je potekalo v znamenju številčne, idejno-vsebinske in organizacijske krepitev organizacij Zveze komunistov v občini. To povedo tudi številke o novosprejetih članih, saj je bilo v lanskem letu sprejeto okoli 80 novih članov.

Nadaljnja decentralizacija upravljanja je tudi močno vzpodbudila interese delovnih kolektivov in državljanov pri sodelovanju v gospodarstvu in drugih področjih političnega in družbenega življenja.

Nagel razvoj v preobrazbi vasi je terjal aktivizacijo vseh političnih sil. Čeprav ne vse, so mnoge vaške organizacije Zveze komuni-

Po drugem zakonskem predlogu bodo morali vsi od podjetja do federacije del sredstev odvajati v rezervu, katero bodo lahko trošili v primeru, če bodo zabredli v težave. Gre predvsem za to, da se nič ne prepusti slučaju, temveč, da si koristniki za vsako morebitno zagotovijo potrebna sredstva. Težnja vsakega dobrega gospodarstvenika je, da razpolaga z neko rezervno, brez katere si je nemogoče zamisliti sigurnega poslovanja.

Da bi se izognili, da bi nekdo vendar »vpadel« v investicije, ki presega njegove realne zmožnosti, se pripravljajo ukrepi, s katerimi bo onemogočeno gradbenim podjetjem in proizvajalcem opreme, da bi gradili ali delali po naročilu nekoga, od katerega niso že prej sprejeli avans. Z drugimi besedami povedano, podjetja ne bodo mogla, razen, če ne razpolagajo z velikimi lastnimi sredstvi, kreditirati druga podjetja. To pa je bil doslej reden pojav. Prav zaradi tega, ker so gradbena podjetja in proizvajalci opreme delali večkrat na kredit celo za tiste, ki niso imeli skoraj nobene možnosti plačila za izvršena dela ali naročeno blago, dolgujejo negospodarske organizacije gospodarstvu preko 200 milijard dinarjev, katere bo zelo težko plačati.

Povsem je razumljivo, da ukrepi, ki se pripravljajo, ne bodo v nobenem primeru okrnili že pridobljenih pravic proizvajalcev in samoupravnih organov, saj se s tem pravzaprav nobenemu nič ne jemlje, vendar pa bodo nekaterim zavrli nerealne plane in pretirane ambicije.

Solidne gospodarske organizacije se bodo na ta način čutile veliko bolj sigurne, saj bodo pogoji poslovanja in medsebojni odnosi

v gospodarstvu zasnovani na trdnjših temeljih. Nič ni neprijetnejše za dobrega gospodarja, kot to, če je tržišče varljivo, ko ni možno z gotovostjo računati, da se cene v doglednem času ne bodo menjale in ko se ne ve, če bo jutri še na tržišču dovolj blaga, ki ga kupec nujno potrebuje. M. M.

Poglobljena oblika dela

Pred dnevi je bilo v Narodnem domu posvetovanje sekretarjev osnovnih organizacij Zveze komunistov celjske občine in gospodarskih organizacij. Na posvetovanju so podrobno obravnavali posamezne probleme gospodarskih organizacij in delovanja članov Zveze komunistov v organih družbenega upravljanja, ter njihovo vlogo pri krepitevi samoupravnih organov v podjetjih.

Ta oblika delovanja Občinskega komiteja po konferenci pomeni bistven napredek. Kajti na tem posvetovanju ni šlo za kakršne koli deklarativne izjave, temveč za oceno položaja, za razgovor in iskanje najustrežnejših oblik dela komunistov v vsakem podjetju posebej. Zlasti pa je pomembno to, da v tem primeru ne gre za neko kampanjo, temveč da gre za načrtno delo občinskega komiteja, ki ga bo v naslednjem obdobju nadaljeval.

Na posvetovanju je sodeloval tudi organizacijski sekretar Okrajnega komiteja ZKS Celje tov. Jože Marolt, ki je v razpravi zlasti opozoril komuniste iz celjske občine, da se vselej pri svojem delu morajo zavedati, da je prva naloga komunistov, da utrjujejo demokratske oblike samoupravljanja v podjetjih in da demokracijo na vseh področjih še poglobljajo.

Dva posnetka s podelitve odlikovanj v Celju. Zgoraj: predsednik OLO Riko Jerman izroča red dela s srebrnim vencem prof. Lojzka Gostenčnikovi; spodaj — pogled na večji del odlikovancev

Podelitev odlikovanj

V ponedeljek opoldne sta predsednik Okrajnega ljudskega odbora Riko Jerman ter predsednik ljudskega odbora celjske občine Franc Rupret sprejela tovariše in tovaršice, ki jih je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval za posebne zasluge pri graditvi socialističnih družbenih odnosov. Sprejema so se udeležili tudi sekretar Okrajnega komiteja ZK Franc Simonič, predsednik Okrajnega odbora SZDL Franc Lubej, podpredsednik Okrajnega ljudskega odbora Cveto Pelko, načelnik Oddelka za notranje zadeve Janko Ančik in drugi.

Red dela s srebrnim vencem so

sprejeli: Alojz Agrež, Leon dr. Berlinec, Janko Cigoj, Lojzka Gostenčnik, Milica Gregorič, Darinka Jošt, Anton Krašovec, Veljko inž. Križnik, Anton Lah, Bogomir Lužnik, Metod Pahor, Franc Pirš, Alojz Piškur, Janko Pogačnik, Anton Rijavec, podpolkovnik Franc Simonič, Alojz Srše, Franjo Segar, Anta Trobelj, Zora Vivot in Elza Zagar.

Z medaljo dela pa so bili odlikovani: Terezija Artnak, Franc Cevzar, Neva Iršič, Anton Janžek, Eda Kren, Antonija Kurnik, Igor Lotrič, Silva Luznar, Marija Mlakar, Janko Prisan, Ludvik Rebeušek, Majda Rode, Vilma Štucin in Ernest Tiran.

OB DNEVU vajencev

V soboto so se v veliki dvorani Narodnega doma zbrali vajenci k osrednji prireditvi v počastitev svojega dne. Na akademiji, ki jo je pripravil okrajni komite ljudske mladine, je o nalogah in delu vajencev govoril sekretar okrajnega komiteja Ljudske mladine Bogdan Marinkovič, ki je med drugim poudaril veliko vlogo mladine pri graditvi novega življenja. V sporedu so sodelovali tamburaši, pevski zbor šole za medicinske sestre, orkester Vendi in pevec popevk Ivan Gobec, humorist in drugi.

Ta dan in nekaj dni prej pa so proslavljali tudi vajenci ostalih občin. Tako so imeli medšolska in medaktivna športna tekmovanja, sprejeme pri predsednikih občinskih ljudskih odborov, telovadne nastope itd.

Ob enajstih dopoldne je tudi predsednik okrajnega ljudskega odbora Riko Jerman sprejel delegacijo vajencev celjskega okraja. Sprejema so se udeležili predsednik okrajnega odbora Socialistične zveze Franc Lubej, organizacijski sekretar okrajnega komiteja Zveze komunistov Jože Marolt in drugi. Tovariš Jerman je vajencem čestital k njihovem prazniku in se z njimi potem tudi delj časa pogovarjal.

Popoldne so si vajenci ogledali telovadni nastop na Glaziji, zvečer pa so v Narodnem domu zaplesali.

VREME

OD 1. DO 11. JUNJA 1961
Predhodno izboljšanje oziroma lepo vreme pričakujemo okrog 1. 7. in 11. junija. — V ostalem nestalno vreme s pogostimi padavinami in nevihtami.

Celjski motiv

DVAKRAT SLABO

Letošnji občni zbori občinskih sindikalnih svetov v celjskem okraju so pokazali, da je sindikalno življenje v zadnjem obdobju dobilo novo vsebino, da je živahnejše in usmerjeno na uresničevanje gospodarske reforme. To so zlasti pokazali občni zbori v Zalcu, Mozirju, Sošanju in v Laškem. Zato tudi ni možno iti mimo ugotovitve, da je v preteklem obdobju v celoti dosežen velik napredek v delu sindikalnih organizacij.

Hkrati pa tudi ne moremo mimo nekaterih slabosti, ki so se zlasti pokazale na občnih zbora in v Smarju. Ta dva občna zbora sta bila po vsebini najslabša.

V Konjicah so obravnavali probleme, ki ne sodijo na občni zbor, ki tudi ne sodijo v to razpravo — morda ustrežajo kvečjemu kakemu zaupnemu klepetanju in obrekovanju. Na občnem zboru pa delegati niso obravnavali problemov, ki jih je zlasti v tej občini precej. Delavci — člani sindikata pa prav o teh problemih in tudi nepravilnostih veliko razpravljajo. Res pa je tudi, da bi bilo napačno oceniti, da občni zbor v Konjicah ni dal nobenih dobrih rezultatov — dal jih je, le s tem pristavkom, da je bilo brezplodno in dokaj čudne razprave veliko preveč.

Za občni zbor občinskega sveta v Smarju pa je značilno nekaj povsem drugega. Nekatere vodilne osebnosti gospodarskih organizacij so namreč bile prepričane, da je prav ta zbor najprimernejše mesto za tribuno obrambe svojega ravnanja in za obtoževanje sindikalnih organizacij, češ da so one krive za nekatere slabosti v podjetjih. Morda res drži, da so bile v nekaterih podjetjih sindikalne organizacije nezadostno prizadevne; vendar je potemtakem tudi jasno, da so bili prav vodilni ljudje, ki so na koncu najodgovornejši politični delavci v podjetju, bili dolžni skrbeti, da se onemogočijo slabosti ali celo kazniva dejanja.

Ce smo dosledni, si moramo priznati, da eden izmed občnih zborov mora biti najslabši. Vendar to ne pomeni, da se iz teh napak ničesar ne moremo naučiti. Prav nasprotno, slabosti občnih zborov v Konjicah in v Smarju so lahko le dobra šola. Razumljivo pa samo tedaj, če bodo novi sindikalni sveti ocenili te slabosti, poiskali osnovne vzroke in jih tudi odpravili.

M. Iršič

Delegati med odmorom

V počastitev dneva mladosti je bil v soboto popoldne na Glaziji telovadni nastop učencev in učenk celjskih osnovnih ter dijakov in dijakin srednjih in strokovnih šol. Nastopilo je blizu sedem tisoč celjske šolske mladine. Med številnimi uspešnimi točkami so ugajale tudi ritmične vaje mladink

V zraku je dunajski sestanek, za katerega nekateri pravijo, da je prišel prezgodaj. Oba, Kennedy in Hruščev, sta trdila, da ne gre za načrtno srečanje, kakor je to bilo v primeru Zeneve in Camp Davida, dveh sestankov na vrhu. Tega seveda naveden ne verjame, sestanek je skrbno pripravljala tajna diplomacija in verjetno zlepa ne bodo odkrite šifre, za katere so se skrile njene akcije. Oba velika sta se v petnajstih letih hladne vojne preskusila, revolverjev pa še nista potegnila, čeprav nekateri pravijo, da je zadeva z Laosom in Kubo nekak vojaški poraz Amerike. To seveda ni, vendar pa Laos, Kuba in morda še rasna diskriminacija potiskajo veter v jadra SZ oziroma Hruščeva. S tem ni rečeno, da ima SZ tolikšno prednost, da lahko za vselej zaloputne vrata. Oba partnerja vesta, do kam smeta iti in tako je zdaj pred nami — dunajski sestanek. V Tiflisu je Hruščev dejal: Čeprav sva s Kennedyjem dva nasprotna pola, vendar sva oba na istem planetu in morava na nekatera vprašanja poiskati odgovor v istem jeziku. — Katera so ta vprašanja, ni navedel, zato tudi nima smisla ugibati, gotovo pa so med tistimi, zaradi katerih je svet odločno sprt, tako da je mir ogrožen. Da ima Hruščev veter v hrbtu, je razvidno tudi iz Kennedyjeve priprave na dunajski razgovor: Medtem ko je Hruščev velikodušno pripravljen na sporazumevanje, je Kennedy s svojimi zahtevami po vojaških kreditih skušal Hruščevu potrditi »trdno odločnost ZDA, da skrb za svojo varnost«. Njegovi proračunski predlogi za atomsko in konvencionalno oborožitev, za astronautiko in kozmonavtiliko, za vojaško in gospodarsko pomoč ne razvitim državam oziroma državam, ki so povezane z zahodnimi pakti v Evropi in Aziji, skušajo vplivati na Hruščeva, da bi ne bil zaradi ameriških neuspehov v zadnjem času preveč nepopustljiv. To kaže tudi Kennedyjeva opomba, da žele ZDA doseči »pravilne sporazume« v svetovnih spornih vprašanjih.

V prepleti zgornji Savoiji se pleče francosko-alžirski razgovori. Ben Bella so Francozi premestili iz Ile d'Alta iz ječe Fresnes v grad Turquand pri Saumuru, Mustafa Lacheret pa je izpuščen. To gesto pa so paralizirali z enostransko ustavitvijo sovražnosti, kar štejejo Alžirci za nepošten propagandni manevar, češ da bi to morali obravnavati kot političen problem. Do konkretnih razgovorov o bistvu stvari dotlej še ni prišlo. Ultraši pa skrb za napetost v Evriano in v Alžiru. Alžirske zahteve so jasne: samoodločba na vsem alžirskem ozemlju, v zvezi s to pa so vprašanja, kako bo Alžir povezan s Francijo, kakšno bo jamstvo za francoske interese in druga. Zato so Alžirci tudi odklonili francosko prekinitev sovražnosti, preden Francija ne prizna pravice do samoodločbe.

Močno se zatika tudi konferenca o Laosu. Bun Umovi zastopniki trdijo, da Patet Lao ne spoštuje premirja in zahtevajo mešano komisijo za nadziranje premirja. Potrjuje se mnenje, da je počasni tempo v Zenevi v zvezi z dunajskim sestankom. ZDA bi se rade pogajale o Laosu z boljimi položaji. To pa se ne sklada s Kennedyjevo izjavo, da ZDA nastopajo v Aziji zato, da bi razbile »okove revščine«. Tega pa azijska ljudstva ne verjamejo več, ker vidijo, kam in v kaj gre ameriška dolarska pomoč. Ameriško politiko v Aziji močno kritizirajo celo Angleži. Ti imajo seveda velike izkušnje v tem, da danes ni več možnosti vladati nad Azijo z večnim povzročanjem kriz, nastavljanjem in odstavljanjem princev in generalov. Sicer pa se Angleži tej generalni politiki tudi še niso odrekli. To se kaže iz obrobne slike, ki jo ustvarjajo s svojo politiko do Španije in Portugalske. Angleški minister Butler, namestnik angleškega premiera, je na odhodu v Španijo izjavil, da je sramota, ker Španija še ni vključena v NATO pakt. Španija in Portugalska da sta osnova bodoče Evrope! Torej si angleški lordi bodoče Evropo zamišljajo kot fašistično, skrajno desničarsko, kot je to videti iz ameriških simpatij za skrajno reakcijo tam, kjer jim uhaaja položaj iz rok. Dimitrov je imel torej prav pred 30 leti in ima še danes. To se vidi tudi iz sklepa NATO pakta, da Nemci lahko grade 6000-tonske vojske ladje in to zaradi »defenzivne misije«, ki jim jo je pakt poveril na Vzhodu. T. O.

Vprašanja, ki vas zanimajo

Pred zbori volivcev v celjski občini

Od 8. do 14. junija bodo na območju celjske občine zbori volivcev. V predlogu dnevnega reda so problemi, ki bodo prav gotovo vzbudili veliko zanimanje prebivalcev, zlasti pa državljanov z ožjega mestnega področja, pa deloma tudi Stor in morda še nekaterih drugih večjih krajev. Glavna tema razprav na zborih se bo sukala okoli urbanističnih problemov celjskega mesta, nadalje o pozitivni prostovoljni delovni akciji, o delovnih programih stanovanjskih skupnosti itd. Na teh zborih se bodo volivci seznanili še z osnutkom odloka o videzu naselij in javni snagi, nadalje bodo volili nove člane v šolske odbore itd.

KJE BO MESTNI CENTER

Predlog idejnega urbanističnega načrta, ki ga je izdelal inž. arh. Franc Vehovar, so v zadnjem času proučili člani strokovnih organizacij in drugi. Te razprave so pripomogle, da lahko zdaj o vsej tej zadevi, zlasti pa o predlogih, spregovorijo svojo besedo tudi volivci. Predlog urbanističnega načrta je zelo drzen in radikalno posega v sedanje stanje. Najradikalnejši poseg je prestavitev savinjske proge pod Miklavški hrib ter prestavitev obeh železniških postaj. S tem ukrepom pridobi mesto prostor za zelo ugodno rešitev obeh širokih prometnih transversal v smeri zahod—vzhod, oziroma Ljubljana—Rog. Slatina ter sever—jug, to je Maribor—Zidani most. Ta prometna rešitev pa ustvarja pogoje za nastanek novega mestnega centra, kjer so v programu kulturni, gospodarski in poslovni objekti s prireditveno dvorano. Nadalje, z rušenjem nekaterih poslopj in podobno bi se ustvarili pogoji za dokončno oblikovanje predela celjskega mesta od Šlan-drovega trga do Savinje. Tu je predvidena gradnja še enega hotela, dalje palača za družbene organizacije itd. To so po našem mnenju glavni problemi, ob katerih se bodo volivci radi ustavljali. S tem pa seveda ne podcenjujemo ostalih, kot razvoj mesta v krakih, nadalje lociranje lahke industrije, vprašanje stanovanjske izgradnje, gradnjo športnega stadiona z zabaviščem v parku ipd.

V zadnjem tednu na DOMOVINI

Petek, 26. maja
GLAVNI ODBOR SZDL SLOVENIJE je organiziral posvetovanje o problematiki, ki zadeva izvajanje temeljnega zakona o finansiranju šolstva.

Sobota, 27. maja
IZVRŠNI SVET LR SLOVENIJE je sprejel na seji več odlokov in predpisov. Tako predlog odloka o določitvi dela dohodka, ki ga morajo plačevati založniška podjetja v sklad z pospeševanje založništva, nadalje odlok o sestavi in načinu volitev članov sveta za šolstvo LRS itd.

Nedelja, 28. maja
V POČASTITEV 20-LETNICE REVOLUCIJE je bil na Mokru zbor bivših borcev II. SNOUB »Ljube Serčerjac. Na proslavi se je zbralo okoli tri tisoč ljudi.

Ponedeljek, 29. maja
V BEOGRADU se je začel šesti kongres otorinolaringologov Jugoslavije, ki se ga udeležuje okoli 250 zdravnikov.

Torek, 30. maja
DOSEGANJE CLAN sekretariata Republiškega sveta Zvezde sindikatov Slovenije Roman Albreht je bil imenovan za državnega podsekretarja v sekretariatu Zveznega izvršnega sveta za delo.

Sreda, 31. maja
NA SEJI SVETA za kulturo in prosveto LRS so nadaljevali razpravo o gledaliških, razpravi o poročilu sklada za pospeševanje založništva in govorili o materialnih osnovah likovne umetnosti.

Trije prizadevni funkcionarji turističnega društva na Frankolovem. Od leve: predsednik Bogdan Šnabl, blagajnik Milan Kažar in tajnik Rudi Hrovat.

PROBLEM ZAZIDALNIH OKOLIŠEV JE PEREC

Ni manj zanimanja ne bodo vzbudili problemi zazidalnih okolišev. Čeprav je potreba po gradnji stanovanj očitna, pa izredno pereče stanje komunalnih naprav narekuje, da je treba širjenje mesta obravnavati z največjo pozornostjo. Problem zazidalnih okolišev je pereč in aktualen zlasti za individualne graditelje stanovanjskih hiš. Kot vse kaže bodo odprti zazidalni okoliši v Smarjeti, nadalje na Teharju, pa tudi v Liscu. Vendar bo treba vse graditelje družinskih hiš opozoriti ne samo na materialna bremena, ki si jih naložijo z gradnjo, temveč tudi na plačevanje komunalne takse. Sicer pa, ljudski odbor bo skušal ustreči vsem interesom in jim zamenjati parcele, če jih imajo v takšnih rajonih, ki za zidavo niso odobreni.

Številnim željam, da bi odprli gradbeni okoliš v Kampilah, zaenkrat ne kaže ustreči, saj bi bilo nesmiselno forsirati gradnjo na kmetijskih površinah, sicer pa bi nastale velike zahteve tudi s poznejšo komunalno ureditvijo tega območja. Bolj logična kot tu, je gradnja hiš med Storami in Celjem in tako še bolj povezovati dva, danes še ločena kraja. Kot vse kaže, zaenkrat ne bodo odprti zazidalni okoliši na Ostrožnem in tudi v Zagradu ne.

30 UR ZA KOMUNO

Četudi lanskoletne prostovoljne delovne akcije niso rodile najboljših uspehov, pa vendar 260.000 opravljenih ur govori, da so tudi Celjani pripravljani dati delež pri urejanju svojega mesta. Letos se bo tako imenovala akcija »30 ur za komuno« nadaljevala oziroma znova uveljavila. Ta akcija naj bi zajela v prvi vrsti delovne kolektive. Velike obveznosti je sprejela tudi mladina. Kot večjo mladinsko delovno akcijo predvidevajo regulacijo travniškega potoka in jo lahko štejejo kot prvo fazo predstavitev Sušnice in Koprivnice. To delo je velikega pomena tudi zaradi izboljšanja razmer v okolici hudinjske šole. Regulacijo bo izvršila mladinska delovna brigada iz Kranja, ki bo na tem delovišču julija in avgusta. Vsak mesec bo delalo po 60 mladincev. Razen tega predvidevajo, da bodo kranjski mladinci izvršili izkop za plinovod na Dolgo polje.

Kakor lani, tako kažejo veliko aktivnost pri prostovoljnih delovnih akcijah prebivalci Stor. Tu se bodo dela nadaljevala po predvidenem programu.

Razstava

Pretekli teden je bila v počastitev dvajsete obletnice ljudske revolucije in v počastitev dneva vajencev na vajenski šoli »Boris Kidrič« razstava del vajencev soboslikarske stroke. Razstava, ki jo je uredil tovariš Jančič je bila plod enoletnega dela in je prikazala predvsem risbe, pa tudi nekatera druga dela. Kot pouk, tako je bila tudi razstava razdeljena v dva dela — splošno izobraževalnega in praktičnega, pripravljena pa je bila v času, ko so se marsikateri mladi ljudje odločali za poklic. Razstavo je obiskalo precej mladine celjskih srednjih in strokovnih šol — pa tudi osemletk, ogledali pa so si jo tudi prebivalci drugih krajev celjskega okraja. Mladi soboslikarji so razstavljali najrazličnejše imitacije del znanih slikarjev različnih dob, vaje v skladnosti barv, razvoj soboslikarstva itd.

Razstava je dokazala, da vzgojitelji in predavatelji mladih soboslikarjev vzgajajo svoje učence tako, da bodo — ko bodo šolanje končali — lahko svojim naročnikom tudi dobri svetovalci, ne le izvajalci del.

UREDITEV SPREHAJALIŠČA OB SAVINJI

Veliko delo pa čaka prebivalce celjskega mesta, zlasti pa prebivalce stanovanjske skupnosti Centra in Otoka pri ureditvi Savinjskega nabrežja. V načrtu je, da bo ob občinskem prazniku slavnosten zaključek del pri regulaciji Savinje. Zato bi naj bilo do 20. julija urejeno tudi sprehajališče ob Savinji, park ob starem mestnem obzidju ter centralno otroško igrišče ob Jurčičevi ulici. Nedaleč od nove brvi, ki pelje v park, pa bodo postavili spomenik savinjskemu splavarju. Delo pri ureditvi Savinjskega nabrežja se je začelo te dni. Prvi so se javili uslužbenci Občinskega ljudskega odbora. Njim bodo sledili člani sindikalnih organizacij ostalih ustanov. Delo pa bodo končali prebivalci Centra in Otoka, Računajo, da bi lahko akcijo za ureditev Savinjskega nabrežja končali s 30. junijem. Prepričani smo, da pozivi stanovanjskih skupnosti ter krajevnih političnih organizacij, zlasti pa hišnih svetov ne bodo naleteli na gluha ušesa in da bodo prebivalci Otoka in Centra pokazali največjo mero pripravljenosti za ureditev sprehajališča ob Savinji.

LOTIMO SE DELOVNIH AKCIJ

Podobne naloge čakajo tudi prebivalce ostalih stanovanjskih skupnosti, da ne omenjamo krajevnih odborov, ki imajo prav tako bogate in hvaležne programe. Zato, lotimo se delovnih akcij in prispevamo po svojih močeh k ureditvi mesta in svojih naselij. To terja od prebivalcev celjske občine tudi tekmovanje, ki so ga napovedali Velenjčani, a Celjani sprejeli. -an

ZA KRAJEVNI PRAZNIK

V SMARTNEM V ROŽNI DOLINI

Prebivalci Smartnega v Rožni dolini bodo letos prvič počastili četrti junij kot svoj krajevni praznik. Ta dan leta 1943 je bil pri Zagarjevih v Gorici, po domače pri Anžičevih, sestanek, ki ga je vodil takratni član Okrajnega komiteja KPS za Celje Albin Vipotnik-Stigar in na katerem so sprejeli pomembne sklepe za nadaljnje delo Osvobodilne fronte na celotnem področju Smartnega v Rožni dolini. Tega sestanka so se med drugim udeležili Rudi Cilenšek-Urankar, Leon Cibic-Tomaž, Milica Gabrovec-Lenka, Marija Orač-Mama in drugi. V spomin na ta dogodek bodo v nedeljo, 4. junija odkrili pri Zagarjevih spominsko ploščo. Slavnost bo ob desetih dopoldne. Ob prvem praznovanju krajevnega praznika, ki spada v okvir praznovanja 20-letnice ljudske vstaje, pa se bodo spomnili še Rebčeve družine, prav tako na Gorici pri Smartnem v Rožni dolini, družine, ki je z vsemi svojimi enajstimi člani aktivno sode-

lovala v ljudski revoluciji in ki je v borbi za svobodo izgubila štiri člane. Tako se bodo udeleženci proslave zbrali v nedeljo tudi pri tej hiši, kjer bodo ob dveh popoldne odkrili spominsko ploščo.

Prireditve na čast krajevnega praznika se bodo začele že v soboto, 3. junija. Tako bo ob 19. uri skupna slavnostna seja vseh odborov krajevnih organizacij. Eno uro zatem pa bodo v dvorani v Smartnem zavrteli še film s tematiko narodnoosvobodilnega boja. Na praznični dan, to je v nedeljo, 4. junija, bo od osme do devete ure pred šolo v Smartnem koncert godbe na pihala. Medtem, ko se bo spominska svečanost pri Zagarjevih začela ob desetih, bodo pri Rebčevih odkrili spominsko ploščo ob dveh popoldne.

Vabimo prebivalce Smartnega, Gorice in ostalih bližnjih krajev, zlasti pa Celjane, da se udeležijo tovariškega srečanja borcev in aktivistov tega predela.

OBVESTILO

V zvezi s praznovanjem Krajevnega praznika v Smartnem v Rožni dolini, odnosno na Gorici, bodo v nedeljo 4. junija 1961 vozili tudi posebni avtobusi podjetja Avtobusni promet Celje.

ODHOD IZ CELJA (avtobusna postaja) s prihodom v Gorico ob 13.15 (Rebec) ter v Smartno ob 13.40.

Odhod iz Smartnega v Gorico (Rebec) ob 13.45 s prihodom v Celje ob 14.15 uri.

Odhod iz Celja (avtobusna postaja) ob 13.15 uri s prihodom na Gorico (Rebec) ob 13.30.

POVRATEK V CELJE iz Gorice (Rebec) ob 21.00 in 23. uri.

Iz Gorice (Rebec) v Smartno bo vozil avtobus po posebnem sporočilu in ob za-

dstni za interesiranosti udeležencev proslave.

Poleg teh posebnih voženj bo vozil tudi redni avtobus z odhodom iz Celja (avtobusna postaja) ob 11.45 in prihodom na Gorico ob 12.05 ter v Smartno ob 12.30 uri.

Povratek iz Smartnega ob 19.00 uri — iz Gorice ob 19.20 in prihodom v Celje ob 19.35 uri.

Običajne prevozne cene za vse prevoze!

UDELEŽENCI! Izkoristite ugodnost avtobusnih zvez in se udeležite prireditve v Smartnem, odnosno na Gorici.

Občinski odbor ZB NOV Celje

Dvojni praznik hudinjskih pionirjev

tične organizacije ter ostali.

Celotno proslavo so povežali s kvalitetnimi recitacijskimi in pevskimi točkami, končno pa jo zaključili s telovadnim nastopom, ki

je prikazal vso pestrost telesno-vzgojnega udejstvovanja na šoli. Proslava je bila lep prispevek k prireditvam v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger. -mb

Predsednik delavskega sveta LK Savinja tov. Gorkič pripenja trak na zastavo pionirskega odreda Franja Vrnčiča

Frankolovo

turistično izletniška točka

Občnega zbora turističnega društva na Frankolovem ne moremo jemati samo kot formalni akt, kot običajni pregled dela za določeno obdobje nazaj, temveč kot izredno koristen pomenek o lepih uspehih in delu, ki ga je to prizadevno društvo opravilo v zadnjih dveh letih. K uspešnosti pogovora niso prispevali samo domači društveni delavci kot predsednik Bogdan Šnabl, tajnik Rudi Horvat in ostali, ki so sodelovali s poročili ali v razpravi, temveč tudi tajnik Celjske turistične zveze prof. Zoran Vudler in predsednik sveta za blagovni promet pri Občinskem ljudskem odboru Rudolf Pibrovec.

Turistično društvo na Frankolovem obstaja že šest let. Navzlic kratki dobi, je že zdavnaj upraveljalo svoj obstoj in postalo eden od

poglavitnih činiteljev družbenega življenja na tem območju. Se več, postalo je zgled, kako naj se dela. Frankolovo se je že začelo uveljavljati kot priljubljena turistična postojanka. Perspektiva pa kaže, da bi ta kraj razvijali predvsem v turistično izletno točko. Pogoji za tak razvoj so lepi. Tu je grad Linde, kopalni bazen ter gostišče, da ne omenjamo izletov in prijazno okolico. Da, pogoji so tu, vendar — zdaj bo treba več napraviti za sanacijo gradu in zlasti še za ureditev primerne gostišča. Tudi skrb za razvedrilo ne sme biti pozabljena, in ni. Med

bodoče naloge spada še ureditev parkirnega prostora z avtobusno postajo. Perspektiva pa nakazuje tudi gradnjo novega plavalnega bazena. Prvim sobam za goste se bodo morale pridružiti še druge.

Kot je pokazala razprava pa bi ravnali napak, če bi se društveno delo vrtilo samo okoli skrbi, kako pripraviti in urediti domači kraj, da bo privlačil čim več gostov in turistov. Takšna dejavnost bi bila enostranska. Društvo bo moralo več napraviti tudi za to, da bo svojim članom nudilo čim več turističnih ugodnosti. Zato so v delovni program sprejeli organizacijo izletov, turistična predavanja ipd. Pomemben prispevek k celotni dejavnosti bo lahko dal tudi mladinski turistični aktiv. In končno — tudi televizijski klub, ki so ga odprli na dan občnega zbora, bo lahko v mnogocem pripomogel k pozitivni domačega družabnega življenja. M. B.

Ali lahko delavci vedo -

Analize gospodarjenja v prvih mesecih tega leta so pokazale, da več tisočim kot imamo. To velja najbolj za investicijsko in proračunsko potrošnjo — velja pa tudi za osebno potrošnjo. To je razumljivo nevezdržno, saj na koncu koncev tudi vsaka dobra gospodinja natanko ve, da lahko porabi le toliko, kolikor ima. Hkrati tudi ve, če bo vse porabila v prvih dneh meseca (na primer), bodo pasovi v zadnjih dneh precej stisnjeni. Cisto preprosto povedano, je podobno tudi v okviru komune, skupnosti komun itd.

Ce pustimo ob strani investicijsko prekomerno porabo in se dotaknemo osebne porabe, lahko za sledimo nemogoče pojave — bolje bi temu celo rekli pojave, ki kažejo na skrajno neodgovorno ravnanje. Na splošno so se osebni dohodki dvignili iznad realnih možnosti z ozirom na prarodni proizvodnosti. Vendar to velja le za splošno oceno. Nekatere podrobne analize pa so pokazale, da to splošno stanje povzroča nekateri, ki so poglabljanje demokracije skratka narobe razumeli. Razumeli so jo tako; češ, sedaj si pa lahko po mili volji znižamo osebne dohodke. Ti primeri so v zadnjem tednu izbili z uvo ostrino na površje. Prav je, da se je to zgodilo, prav pa je tudi, da javnost o tem zve.

ALI SO RES NENADOMESTLJIVI?

Pri analiziranju osebnih dohodkov trgovskih potnikov so prišli na dan kričeči primeri. Tako so nekateri potniki zaslužili kar preko 100 tisoč dinarjev povprečno mesečno v lanskem letu. Letos so se številke še povzpelle. Razen tega pa so imeli še fantastične potne stroške, v katerih so brez dvoma skriti osebni dohodki.

Morda bo kdo rekel: »Zakaj bi grajali visoke zaslužke, če so potniki toliko več naredili, če so si denar zaslužili?« To vprašanje je umestno. Gotovo so med potniki tudi taki, ki so si denar zaslužili in ki so podjetju veliko koristili, ki so na koncu koristili vsakemu proizvajalcu — članu kolektiva. Toda malo je bilo treba zavrteti telefon, pa smo tudi vedeli koliko je ura!

Iz analize smo lahko razbrali, da sta v manjšem industrijskem podjetju zaposlena dva potnika in da so njihovi osebni dohodki okoli 100 tisoč dinarjev mesečno. Tu niso všteti ostali dohodki, čeprav je tudi v teh za okoli 30 tisoč osebnih dohodkov mesečno.

Ko smo vprašali, koliko potnikov potrebujejo za prodajo svojih proizvodov, smo zvedeli — dva! Dva tudi imajo. Torej je končno edina razumljivo dolžnost obeh potnikov, da prodata planirano proizvodnjo ob normalnih osebnih

Dva, fičota' za 200 din

V nedeljo bo na letališču v Levcu pri Celju tradicionalna tombola, ki jo prireja vsako leto Občinski sindikalni svet v Celju, in sicer z namenom, da dobiček s tombole porabijo za nadaljnjo izgradnjo letovališča Počitniške skupnosti v Fiesi. Tudi letos sta prvi dve tomboli osebna voza Fiat 600. Sodijo, da bo tudi letos na tomboli preko 40 tisoč domačinov in izletnikov, ki jih mikajo avtomobili, motorna kolesa in druge velike nagrade. Razen tega so priredili letos poskrbeli, da bo na letališču po končani tomboli ljudsko rajanje.

dohodkih. Če se je ta čas proizvodnja povečala za 10 odstotkov, bi se po vsej logiki tudi njuni osebni dohodki lahko povečali le za deset odstotkov. Približno za toliko so bili višji prejemki proizvajalcev. Osebni dohodki potnikov pa kar podvojujejo normalo.

Zakaj je tako so mi lahko na koncu pojasnili le, češ, če jih ne bi tako plačali, bodo odšli drugam. V tej logiki je tudi nekaj resnice. Neusmiljeno pa se vsiljuje vprašanje, ali so delavci vedeli za to in kdo je dovolil tako ravnanje. Vsiljuje se tudi zahteva, da se za vsak mesec posebej na oglašnih deskah objavijo osebni dohodki. Tedaj bo težko komu izplačati tudi kak tisočak več, kot si ga je zaslužil z delom. Kajti delavci bodo to videli, ne bodo samo godrnjali na podlagi govorice, temveč bodo zahtevali pojasnila. Tedaj bo tudi jasno, kdo je podjetju v taki meri koristil in kdo ne!

TOVARNE BI MORALI ZGRADITI!

Ob tem je zanimiva še slička iz celjske občine. Pristojnost sem zasedanju upravnega odbora Cinkarne, ko so obravnavali racionalizatorsko zamisel dveh delavcev. Nagradili so jih — po trideset tisočakov.

Ce pa imamo v Celju vrsto potnikov, ki so mesečno prejemali čez 50 tisoč dinarjev nad normalnimi osebnimi dohodki, potem nam je blizu misel, da bi ti ljudje morali zgraditi tovarne. A jih žal niso. Le tri nove tovarne imamo v Celju in teh niso zgradili oni. To pa hkrati pomeni, da istočasno, ko prečenjujemo delo potnikov tudi podcenjujemo ustvarjalno delo delavca, ki je naredil nov stroj. Tega pa nikakor ne bi smeli.

Kričeče pojave pri izplačilih osebnih dohodkov potnikov sem navedel le kot primer. Vedeti pa moramo, da se taki pojavi kažejo tudi v gostinstvu, trgovini in zlasti

Za praznim vozom sta zamenjala očka

to je vprašanje!

še v obrti. Tudi tu so drastični primeri, o katerih bodo ljudje v svojih kolektivih morali razpravljati.

Zato na koncu tudi lahko odgovorimo na vprašanje v naslovu. Ne gre namreč za vprašanje, ali lahko to delavci vedo, temveč za zahtevo, da to morajo vedeti, saj oni odločajo o delitvi čistega dohodka podjetja. In če se vsi oni, ki imajo povprečno 15, 16 ali 17 tisoč dinarjev mesečnih dohodkov strinjajo, da nekdo dobi desetkrat več — potem je vse v redu.

Nekaj pa moramo vedeti. Namreč, da vsako neupravičeno povečanje osebnih dohodkov brez ustreznega povečanja proizvodnje — ali bolje blaga na trgu pomeni inflacijski pritisk, pomeni zmanjševanje realnih dohodkov. Pri tem pa so prizadeti delavci, prizadeta je večina delovnih ljudi.

Mile Iršič

MLADINA OB DNEVU MLADOSTI

Mladina celjskega okraja je dan mladosti nadvse svečano praznovala. Po vseh občinskih središčih so imeli slavnostne akademije, športne tekmovanja, skratka, ves teden je potekal v znamenju mladostnega razpoloženja. Petindvajsetga maja so se na Svetini zbrali predstavniki Jugoslovanske ljudske armade, mladina celjske občine, pa tudi iz ostalih krajev.

Nadvse prisrčen je bil tudi sprejem, ki ga je na ta dan pripravil komandant celjske garnizije polkovnik Franc Rojšek. Sprejel je 85 mladincev in mladink celjskih delovnih kolektivov in šol. V prisrčnem pogovoru so izmenjali marsikatero koristno misel, mladina se je seznanila z življenjem in delom v armadi, njeni predstavniki pa so spoznali nekatere uspehe in probleme svojih mladih tovarišev iz podjetij in šol.

Plin iz daljinovodov

GOSPODARSKI POMEN VPLINJEVANJA PREMOMA IN DALJINSKEGA PLINA V RUDNIKU LIGNITA VELENJE

V inozemstvu, predvsem v Vzhodni Nemčiji, Sovjetski zvezi in Franciji, pa tudi drugod, prehajajo na izkoriščanje kalorično manj vrednih premogov v kraju, samem, kjer pridobivajo premog. Tu premog vplinjajo in dobijo tako surovine za razvoj kemične industrije pri proizvodnji katrana, bencina, fenola, amonsulfatov itd., ki dajejo poleg katrana in bencina surovine za proizvodnjo umetnih gnojil, plastičnih vlaken itd. Kemično izkoriščen plin pa nato vodi po plinovodih v industrijska središča, kjer ga uporabljajo v metalurgiji in drugi industriji; pa tudi v gospodinjstvu si vedno bolj utira uporaba daljinskega plina svojo pot.

Da v inozemstvu prehajajo na vse večjo uporabo daljinskega plina, je prvi vzrok ta, da je uporaba plina v industriji za široko potrošnjo gospodarnjša. Naslednji številki govore o ekonomičnosti uporabe plina, kot izvora toplotne energije. Prihranek na toplotni energiji nasproti kurjenju s premogom se giblje do 50 %.

V metalurgiji pa se je povečala pri tem tudi proizvodnja za okrog 15 %, kar ima svoj odraz prav v znižanju proizvodnih stroškov. Pa tudi kvaliteta izdelkov se je s tem izboljšala.

Ze ta dva podatka nam nazorno kažejo gospodarske prednosti uporabe daljinskega plina. Tako bo bodoči energokombinat v Velenju, ki ima geografsko zelo ugodno lego, našel vse več potrošnikov plina iz velenjskega premoga, v industriji Slovenije, kjer so podani vsi pogoji za gospodarnjšo uporabo plina, ki naj zamenja obstoječe izvore toplotne energije.

Tako bo novi proizvod iz Velenja povezal celjsko in mariborsko industrijsko središče s tovarno glinice in aluminija v Kidričevem in Slovenski Bistrici, nadalje železarno Ravne, nato gorenjsko industrijo z železarno Jesenice ter potrošno središče Kranj in končno ljubljansko območje potrošnikov plina.

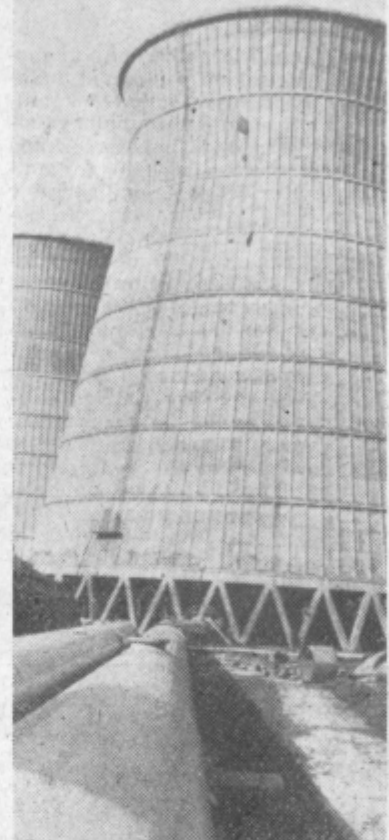
S tem bodo uresničeni pogoji za razvoj kemične industrije na surovinski bazi plina iz lignita. Tako bodo posamezne industrije povečale tudi proizvodnost dela.

Za Dan mladosti v Štorah

Vrsto prireditev v počastitev Dneva mladosti so lepo izvedli v Štorah. V soboto popoldne so imeli ob 15. uri na starem igrišču v Štorah pionirski nogometni turnir med pionirji NK Kladivar, Partizan Sentjur in Partizan-Kovinar Štore. V ponedeljek popoldne so se srečale pred gasilskim domom v Štorah mladinske odbojarske ekipe TEP, Tovarne tehnic, MIS in Zelezarne Štore.

V torek popoldne so se pomerili v namiznem tenisu zastopniki mladinskih aktivov, ob istem času pa so odigrali šahovski brzotur-

Zamisel, stara okrog 10 let, da se velenjski premog vplinja in kemično predeluje, bo v petih letih spremenila sliko Saleske doline, ki je zelo bogata na lignitu in nam tako za dolgo dobo zagotavlja osnovno surovino — premog.

Vajenci pri predsedniku OBČINE

Pred dnevi je predsednik celjske občine tov. Franc Rupret ob dnevu vajencev priredil za vajence sprejem, ki so se ga udeležili predstavniki mladinskih organizacij iz vseh vajenskih šol v celjski občini. Ob tej priložnosti so vajenci in tudi profesorji na teh šolah razložili predsedniku občine svoje najbolj pereče probleme.

nir v kulturnem domu Svobode v Štorah predstavniki istih aktivov.

V sredo popoldne so bile finalne odbojarske in namiznoteniške igre, zvečer pa so imeli v kulturnem domu svečano akademijo, kjer so sodelovale sekcije DPD Svobode s pevi, recitatorji, dramsko skupino, godbo na pihala ter tamburaškim orkestrom, po praznovanju pa so razdelili priznanja zmagovalnim ekipam.

Tako je mladina Štor pripravila za dan mladosti res primeren program in pokazala, da ima dobre organizatorje in aktivne člane.

KORISTNA POBUDA

Zlasti v zadnjih štirinajstih dneh so se kolektivi zganili, kar zadeva reševanje problemov okoli ustanavljanja ekonomskih enot in kjer jih že imajo, za volitve obratnih delavskih svetov. Pobuda za to široko akcijo, ki pa nikakor nima značaja kakršnega koli vsiljevanja, so dali sindikati — predvsem Okrajni sindikalni svet.

V zadnjih dneh so bila v mnogih kolektivih posvetovanja o teh problemih. Vseh ni možno opisati, dva pa nam nazorno kažejo na nekatere značilnosti, ki se domala ujemajo s problemi v večini podjetij.

POGOJI OBSTAJAJO

Na širših posvetovanjih v podjetjih »Žična« v Celju in v industrijskem podjetju »Volna« v Laškem, so udeleženci enotno ugotovili, da pri njih obstajajo pogoji za volitve in formiranje obratnih delavskih svetov. V obeh podjetjih so tudi ugotovili, da bo s tem delavec bistveno približan osnovnim problemom in nalogam upravljalca ter da bodo lahko tako tudi dosegli večje gospodarske uspehe.

Zanimiva pa je ugotovitev, da je pobuda prišla od zunaj in da so jo člani kolektiva sprejeli kot zelo dobro. Celu vprašali so se, zakaj tega še prej niso storili.

Res je, da je včasih bolje malo počakati, kot z glavo riniti skozi zid. Zato smo lahko na posvetovanjih zasledili zelo trezne misli o potrebi temeljite analize, ki naj odgovori na vprašanja, koliko obratnih delavskih svetov naj v podjetju formirajo, kje se naj njihovo delo začne in kako naj se njihove pristojnosti večajo. Te analize pa je potrebno, so poudarili, hitro narediti — ne da bi se zadeva vlekla mesece in mesece po pisalnih mizah.

V teh dveh kolektivih so imeli nekoliko lažje delo, ker že imajo ekonomske enote, ker je obračun med ekonomskimi enotami že utrjen. Istočasno pa so o problemih decentralizacije razpravljali tudi v nekaterih podjetjih, kjer tega še nimajo. Skratka, kjer tega kratko malo ob pravem času niso naredili. Tu je zadeva nekoliko težja. Morda bo terjala nekoliko več časa, enotno pa so ugotovili, da bo terjala veliko več naprežanja odgovornih ljudi, da zadeva steče.

Tudi trgovska podjetja so o teh problemih temeljito razpravljala. Vsekakor ima sistem ekonomskih enot še najbolj urejena vebela-govnica, a tudi druga večja podjetja ne zaostajajo. Istočasno pa je možno ugotoviti, da delavsko upravljanje v manjših trgovskih, obrtnih in tudi gostinskih podjetjih še ni zaživelo. To je velika hiba, ki jo bodo podjetja morala odpraviti.

Ujeli so utrip prebivalcev

V torek je bila otvoritev otroškega igrišča ob Kersnikovi ulici, ki ga je uredila s pomočjo občine in prebivalcev stanovanjska skupnost Dolgo polje. Ta mala slovesnost sicer po svoje pove, da je ta stanovanjska skupnost našla ustrezno vsebino dela, ne pove pa vsega.

Najprej ne pove tega, da igrišče ni zgradila občina, temveč da je na tem malem igrišču vloženi veliko število prostovoljnih ur, da so se za zgraditev igrišča zavzeli državljani in ne nazadnje, da je stanovanjska skupnost znala pritegniti k reševanju tega vprašanja državljane. To pa je še najbolj bistveno.

Če s tega stališča ocenjujemo to delo, je mnogo večje, kot se nam zadi, ko si ogledamo igrišče. Še bolj pa lahko ovrednotimo delo stanovanjske skupnosti, če vemo, da si ta nenehno prizadeva, da bi se bolj usposobila svoje uslužnostne servise, da bi se bolj ojačala varstveno službo in če vemo, da je v kratkem času obstoja na tem območju ustanovljen tudi prvi otroški vrtec. Uspehov pa je še več.

Napačno pa bi bilo, če bi trdili, da v tej stanovanjski skupnosti ni težav. Nasprotno, velike so — materialne, organizacijske itd. S temi težavami pa se v tem delu mesta odločno borijo, težave jim tudi ne jemljejo voljo. In sicer preprosto zato, ker so domeli, da stanovanjska skupnost ni podaljšana roka nekega načelnika na občini ali občine, temveč, da je osnovna celica v komunalnem sistemu, celica, ki mora utripati z življenjem in potrebami, a tudi možnostmi prebivalcev. Marsikaj tega niso dojeli, marsikaj še niso ujeli utripa nase in nekateri bi se iz izkušnje tej stanovanjski skupnosti tudi lahko kaj naučili.

-mi

Tega pa res ne vem!

Naš poklic je tak, da razmeroma veliko potujemo. Sicer ne daleč, a vendar. Tako sem zadnjič bil v Konjicah. No, ker sem prišel tja z jasnim namenom, da kaj zvem, sem se moral pogovarjati z ljudmi. Marsikaj so mi povedali, marsikaj sem čul na sestankih in v podjetjih. Nekdo pa mi je povedal tole zgodbo:

—
Veste, naše podjetje je kupilo hišo, ki jo bodo »baje« rabili v njej so sedaj stranke. Kupili pa so jo od »šefa«. Tri milijone so mu dali zanj. Delavski svet je zadevo odobrili. Ljudje v podjetju pa so začeli razmišljati in negodovali. Kaj nam bo ta stavba. V njej so stranke, kam bomo z njimi. Sicer bi pa s tem de-

narjem zgradili tudi nova stanovanja — in tako naprej. In tako mi je povedal, da so domala vsi prepričani, da je zadeva spretno pripravljena, predsednik delavskega sveta jo je spravil »skoz« — sedaj pa je hudič v hiši.

—
No zgodbičica je res kratka, a je zato toliko bolj jedrnat. Kljub temu pa vanjo ne verjamem. Saj končno delavski svet ni samo predsednik. V podjetju je končno še sindikalna organizacija, ki bi brez dvoma kaj ukrenila, razen če so vsi pod »šefovo« kapo. No, vidite, tega pa ne verjamem, da bi kdo lahko vese kolektiv ovil okoli prsta in tako tudi v zgodbo ne verjamem. Mile Iršič

Trgovsko podjetje »RESEVNA« Sentjur razpisuje delovno mesto FINANČNEGA KNJIGOVODJA (KNJIGOVODKINJE)

Pogoji: srednje šolska izobrazba z najmanj eno leto prakse v knjigovodstvu ali nižja šolska izobrazba z najmanj tri leta prakse v knjigovodstvu. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po učinku. Prijave poslati na upravo podjetja do 15. junija 1961.

„KONUS“ - drugi v občini

V usnjarskem kombinatu »KONUS« v Slov. Konjicah se te dni pripravljajo na volitve prvih obratnih delavskih svetov po ekonomskih enotah. Teh predvidevajo v celotnem podjetju onem, od katerih bo vsak obsegal osem, od tri sorodne obrate. Razen obratnih delavskih svetov, ki bodo štel od 7 do 13 članov bodo volili še obratne sindikalne odbore. Ker v teh

dneh razpravljajo tudi že o prvih kandidatih za obojne organe, v katerih bo sodelovalo preko sto članov kolektiva, predvidevajo njihove volitve že sredi prihodnjega meseca. Ker so v Zrečah obratne delavske svete in sindikalne podobore že izvolili po usnjarski kombinat »KONUS« drugi v občini, ki je pristopil k decentralizaciji upravljanja. L. V.

Odgovorne politične naloge v delu sindikalne organizacije

Poleg okrog dve sto delegatov ter zastopnikov družbenih in političnih organizacij žalske občine se je redne letne konference občinskega sindikalnega sveta, ki je bila v soboto v veliki dvorani Hmeljarskega doma v Zalcu, udeležil predsednik OSS Jože Jošt. Konferenco so pozdravili tudi pionirji.

Na dnevnem redu je bilo poročilo predsednika občinskega sindikalnega sveta Jožeta Piliha, ki je analiziral delo sindikalne organizacije od zadnje konference ter poudaril, da je bilo le-to uspešno, da pa svoje vloge niso izpolnjevale vse sindikalne podružnice ter da gre predvsem za večjo aktivnost sindikatov v podjetjih. Od mobilizacije kolektivov, zlasti pa od pomoči osnovnih organizacij Zveze komunistov bo odvisno uresničevanje novega gospodarskega sistema. Pri tem se bo treba boriti proti najrazličnejšim demagoškim izpadom, kjerkoli bi se ti pojavili, razpravljati o konkretnih pogojih proizvodnje, o ekonomski politiki investiranja in hkrati pojasnjevati pomen novega gospodarskega sistema. Aktivno vključevanje proizvajalcev v samoupravljanje, skrb za dosledno izvajanje nagra-

jevanja po vloženem delu, ki mora biti v vsakem pogledu stimulativno, ekonomska krepitev komunne in utrjevanje komunalnega sistema — to bodo nekatere izmed bodočih nalog sindikalne organizacije. Ker je poleg industrije v občini kmetijstvo najvažnejša gospodarska panoga, bo naloga sindikalne organizacije, da se bo zavzemala za večjo proizvodnjo, predvsem pa za doseg ravni z industrijo, kar bo istočasno pomenilo vskladitev položaja kmetijskih delavcev z industrijskimi delavci. Naposled gre tudi za uveljavljanje zavesti, da gospodarske organizacije niso več organizacije starega tipa, ampak organizacije in nosilci proizvodnje v sodobnejši obliki obdelovanja zemlje.

Posebno pozornost bo nadalje treba posvetiti oblikovanju ekonomskih enot kot nosilcev nove-

ga gospodarskega sistema, pa prav tako obratnim delavskim svetom, v katerih naj pride čim bolj do veljave neposredni proizvajalec in njegovo sodočlanje o vseh vprašanjih, ki zadevajo ta ali oni kolektiv. Gre namreč za bistveno kvaliteten spremembo na področju družbenih odnosov, za vsakodnevni direktni vpliv in sodočlanje na samem delovnem mestu. Pri tem bo treba zlasti upoštevati okoliščino: čim bolj bo gospodarska organizacija v svojih proizvodnih kapacitetah uravnotežena in izenačena, toliko več funkcij bo mogoče prenesti navzdol, čim večje pa bodo med posameznimi enotami razlike, toliko bolj bo moral centralni delavski svet skrbeti, da jih bo odpravil.

Poročilo je zajelo tudi nekatera vprašanja izobraževanja. Kljub močni aktivnosti na tem področju so se pokazale pomanjkljivosti zlasti v pomanjkanju izobraževalnih centrov. Zato bodo morale sindikalne podružnice kakor osnovne organizacije ZK tem vprašanjem posvetiti vso skrb, saj gre za družbeno preobrazbo našega človeka kakor za njegovo zavestno vključevanje v reševanje družbenih nalog. S pravilno kadrovsko politiko bo treba primerno vsklajevati politične kvalifikacije ljudi.

Tehten prispevek je konferenci občinskega sindikalnega sveta prispevala tudi razprava, v kateri so posamezni delegati govorili o vseh vprašanjih naše družbene dejavnosti, tako o šolstvu in prosveti kakor gospodarstvu in drugem.

dhr

Beležka ob zboru volivcev

Po zadnjem ljudskem štetju ima Velenje čez šest tisoč prebivalcev in je postalo drugo največje mesto v kraju. Na zboru volivcev pa žal nismo našli niti dve sto ljudi. Kljub temu je bil zbor živ in je pokazal vrsto malih skrbi Velenjčanov, ki jih je pa treba rešiti.

Stanovanjska skupnost bo že v bodočih dveh mesecih uredila otroška igrišča, ki tako manjkajo velenjskim otrokom. Rekviziti so že v izdelavi. Nekdo je pametno predlagal, da je treba potem na igriščih uvesti dežurno službo, da rekviziti ne bodo prehitro uničeni. Pred leti so razne gugalnice in podobno uporabljali tudi odrasli in so tako mimogrede uničili veselje najmlajšim.

Spet drugi so se zanimali za možnost zelenic, ki bi bile na razpolago otrokom za igranje. Samo pesek otrokom na igriščih res ni dovolj.

Posebno skrb bo posvetila stanovanjska skupnost ustanovitvi servisov. Servis za mala popravila v stanovanjih je nujno potreben. Ta servis naj bi opravljal instalaterska, ključavničarska, soboslikarska in mizarska dela.

Otroški vrtec je pretesen in zato bodo preuredili v ta namen v sosedni stanovanjski vili še nekaj prostorov. Toda to so samo začasne rešitve. Misli se je treba na gradnjo takšnega vrtca, ki bo imel dovolj prostora za vse otroke, ki ga želijo obiskovati.

Na zboru je bilo govora o družbeni prehrani za otroke. Nekateri so bili mišljenja, da bi to lahko rešili v okviru novega hotela. Vendar bo to težje izvedljivo. V novi osnovni šoli, ki je v gradnji, bodo uredili dve sobi, v kateri bo

lahko 70 otrok ves dan in tu bo tudi zanje prehrana. To bo verjetno najboljša rešitev.

Na zboru so govorili še o šolstvu in zdravstvu ter problemih Počitniške zveze. Posebno pereča je dograditev zdravstvenega doma, ki kaže že nekaj let rebra v centru Velenja. Letos bodo s 16 milijoni nadaljevali gradnjo v toliko, da ne bi prišlo zaradi zastoja do škode.

Se in še bi lahko naštevali, kaj vse tare Velenjčane, čeprav po drugi strani investirajo milijarde v industrijo ter stanovanjsko in drugo standardno izgradnjo.

V. V.

Cenen in udoben oddih

Prav gotovo sodi k skrbi za izboljšanje življenjske ravni prebivalstva tudi skrb za ureditev pogojev cenene in udobnega oddiha. Sprva so to naloge opravljali sindikati in delovni kolektivi, ki so razpolagali z mnogimi počitniškimi domovi v različnih predelih naše domovine, kasneje pa so te domove prevzele posamezne turistične organizacije. Ker pa so te stremele predvsem po uveljavljanju inozemskega turizma, je razumljivo, da je prizadevanje, da bi delovnim ljudem nudile primeren oddih, stopilo ob stran.

Tako se je sprlo naraščajočih potreb po cenemem oddihu v počitniških domovih, zlasti pa zaradi pomanjkanja njihovih kapacitet v kolektivih in sindikalnih organizacijah znova porodila misel na ureditev lastnih počitniških domov.

V žalski občini so si med prvimi uredili take domove — Tekstilna tovarna v Preboldu, Tovarna nogavic Polzela, Hmezd in rudnik Zabukovca. S tem pa seveda problem še ni bil rešen. Da bi ga ustrezno rešili, je občinski sindikalni svet ustanovil posebno komisijo, ki je kasneje tvorila jedro počitniške skupnosti in katere naloga je bila, da bi našla primerno lokacijo za ureditev weekend naselja. Za tako naselje so se odločili v Biogradu na moru. Posamezna podjetja in sindikalne podružnice so vsa prizadevanja sprejele z razumevanjem, saj se je v počitniško skupnost vključilo 26 večjih in manjših podjetij in ustanov. Že v letošnjem letu bodo lahko člani teh kolektivov letovali v urejenem naselju, kjer bo dnevna kapaciteta 120 ležišč. Dosedaj se je prijavilo 1400 članov.

Mladina v Zalcu

V okviru praznovanja tedna mladosti je po dveletnem premoru bila v Zalcu zopet ustanovljena mladinska organizacija. Na večer pred rojstnim dnevom maršala Tita se je v veliki zadrugi dvorani zbralo okrog 100 mladincev in mladink s področja žalske stanovanjske skupnosti iz Zalca, Gotovelj, Vrba in Loznice na ustanovni občni zbor. Razpravljali so o programu in o pomanjkljivostih dosedanjih mladinskega dela ter izvolili trinajstčlanski odbor mladinske organizacije.

-jak

Mehanizacija kmetijske proizvodnje se vse bolj uveljavlja. Na sliki: mladincev pri praktični vožnji

Malo in pridno podjetje

V kraju, kjer so velika podjetja, le malo slišimo tudi o delu malih, ki pa brez dvoma tudi veliko koristijo skupnosti. V Velenju je bila že pred vojno mala zasebna delavnica za izdelovanje gumirane papirja. Po vojni je z delom nadaljevala, seveda brez nemčurskega lastnika, ki je pobegnil z »majskimi izletniki« čez mejo leta 1945. Delovni kolektiv je naraščal in tako je postala stara delavnica pretresna. Lani se je preselila v nove prostore blizu železniške postaje.

V tej mali delavnici dela danes le petnajst delavcev, vendar izdelajo na leto čez 240 ton gumiranega papirja, s čimer dosežejo 90 milijonov bruto dohodka.

Uvedli so tudi nagrajevanje po učinku. Delajo v treh izmenah in so vsi zainteresirani za čim večji uspeh podjetja. Čeprav imajo odreden čas za malice, ga le redki izkoristijo. Seveda tu tudi ne zamujajo na delo, nasprotno: delavci hodijo na delo točno ali pa celo

po pol ure prej, da se »ogrejejo« in da več naredijo.

O vsaki spremembi v podjetju odloča kolektiv na skupnih sestankih. Tu je delavsko upravljanje samo po sebi umevno. Vsako stvar dobro pretehtajo, če je res potrebna in rentabilna in potem se šele odločijo zanjo. Teh posvetovanj in sestankov nimajo v delovnem času, temveč vedno ob nedeljah dopoldne. Tako so sporazumno odločili, ker nobena izmena ne želi izgubljati časa za sestanke.

Podjetje je odvisno od uvoza, ker potrebuje posebno vrsto papirja, ki ga pri nas ne izdelujemo. To je isti papir, ki ga uvažamo za proizvodnjo cementnih vreč. Celulozo za takšen papir dobimo lahko samo iz Švedske, kjer raste posebna vrsta iglavcev, ki daje potrebne surovine za proizvodnjo tako trpežnega papirja. Assortiment te delavnice je sorazmerno velik: od raznih gumiranih trakov do raznih etiket. V vsaki pisarni, trgovini in šoli se srečujemo s proizvodi tega podjetja, toda redko kdo ve, od kod prihaja. V. V.

„Torkova javna tribuna“ delavske univerze v Celju

Celjsko kulturno vzdušje je problem celotne strokovnjake. Gledališče, kdaj pa kdaj kakšen koncert, vsakoletni mladinski pevski festival — kaj bi še človek navedel? Kino: le-ta spada pri nas k trgovskim podjetjem, ki so »slabo vago« na črnem seznamu, saj oslepri gledalce za tednik, če le more... Poleg tega pa še kvaliteten izbrani.

Tudi celjska delavska univerza se zaveda, da naše kulturno življenje ni kdo ve kaj razgibano. Zato se je skupaj z Občinskim odborom SZDL, ki bo prispeval sredstva za to, odločila, da poskusi z obliko rednih tedenskih (torkovih) predavanj iz najrazličnejših področij, da bi dali res vsakomur nekaj, da bi le malce razgibali to naše mrtvilo. Žal je res malce pozno,

Teden mladosti v Zalcu

Občinski komite LMS Zalec je organiziral v tednu mladosti več športnih tekmovanj skupaj z osnovnimi organizacijami LMS. Tako so žalski mladinci tekmovali v odbojki, rokometu, nogometu, streljanju, šahu in namiznem tenisu.

V nedeljo pa je bila v Zalcu ključna prireditev v okviru tedna mladosti. Okrog 500 mladincev iz vseh aktivov je v paradi mladosti prikazovalo svojo dejavnost. Parado so otvorili mladinci in mladinke osnovne šole Zalec, ki so nosili zastave, njim pa je sledila pisana kolona pionirjev in cicibanov. Kmalu za njimi pa so korakali športniki, taborniki, gasilci, člani RK in drugi. Nato so mladinci iz TT Prebold, tovarne nogavic Polzela, tovarne pohištva Polzela in Agroservisa prikazovali svojo dejavnost. Ob koncu pa je kmetijska zadruga »Savinjska dolina« prikazala svojo mehanizacijo, s katero upravljajo mladi traktoristi. Tako je bilo v paradi prikazanih okrog 40 kmetijskih strojev. Po končani paradi so se vsi udeleženci paradi in ostali zbrali na zaključni svečanosti na stadionu v Zalcu, kjer je govoril predsednik občinskega komiteja LMS tov. Franc Vidmar in obenem podelil najboljšim mladincem organizacij iz Griž prehodno zastavo. Popoldne so bila v Zalcu še razna finalna srečanja med športniki, zvečer pa je bil mladinski ples v veliki dvorani KZ »Savinjska dolina«.

-jak

Učitelji v rudniku Zabukovca

Učitelji iz Gomiškega, Prebolda in Griž so imeli pred dnevi sindikalni sestanek. Poslušali so referat okrajnega prosvetnega svetovaleca tov. Mira Lužnika, ki je govoril o psiholoških zapuščanjih otroka. Referat je bil jedrnat in podkrepjen z mnogimi primeri iz življenja. Takih referatov si učitelji zmeraj želijo.

Velik dogodek za vse pa je bil ogled rudnika Zabukovca. Najprej je učitelje sprejel v obratni pisarni ing. Selevšek, ki je navzočim obrazložil zgodovino in načrt rudnika. Nato so dobili učitelji rudarske obleke in svetilke ter se po glavnem jašku spustili preko dve sto metrov pod zemljo. Tovariš Planko, Veber, Govejšek in drugi so po skupinah razkazovali jamo. Z zavzetostjo so učitelji sledili včasih že kar nečloveškim naporom rudarjev. Zunan-

pod svetlim soncem si človek še zdaleka ne predstavlja, pod kakšnimi pogoji ustvarjajo zabukovski rudarji. In vendar ni bilo med njimi videti slabše volje. Vsakdo izmed njih se je rad spustil v pogovor in obiskovalcem razložil potek, pa tudi nevarnosti dela. In že pri samem obhodu so bili vsi enih misli: Rudarju vse spoštovanje!

Da, srečanje s takimi ljudmi je veliko doživljeno. Kako drugače bi znali otroci ceniti dinar, ko bi vedeli, kako težko ga je oče zaslužil globoko pod zemljo. Kako nežno bi ogovarjala žena svojega moža-rudarja, ko bi vsaj približno vedela za delček trdnih naporov, ki jim mož tako trdožljivo klubeje. In učitelj, kako drugače bi znal otroku prikazati napore rudarjev, beseda bo klenja in krepka, pouk bo del življenja. D. K.

Pohitite, še je čas!

UDELEZENCI NOV IMAJO VSE MOŽNOSTI ZA PRIDOBITEV KVALIFIKACIJE

Večina borcev in aktivistov narodnoosvobodilne borbe si je po končani vojni na novih delovnih mestih v proizvodnji in javni upravi pridobilo potrebno strokovno usposobljenost in ustrezno stopnjo kvalifikacije. Manj uspeha pa so imeli borci in aktivisti, ki so zaradi pomanjkljivega strokovnega znanja zasedli slabša delovna mesta ali so se zaposlili v podjetjih, kjer niso imeli dovolj pogojev za pridobitev kvalifikacije.

Popis članstva organizacije Zveze borcev je pokazal, da smo posebno v zadnjih letih uspeli rešiti vlogo težkih problemov, ki tarejo članstvo Zveze borcev. Posebno težko je še vedno urejati vprašanja, ki jih ni mogoče reševati samo z zakoni, uredbami in predpisi, ampak je za njihovo rešitev potrebno tudi sodelovanje gospodarskih organizacij in prizadejih posameznikov.

Eden izmed problemov, ki posebno izstopa iz podatkov popisa, je vprašanje nizkih kvalifikacij članov Zveze borcev. Mnogi namreč za svoja delovna mesta še vedno nimajo potrebne usposobljenosti ali pa jim manjkajo le dokumenti oziroma priznanja o ustreznih stopnjah strokovne izobrazbe.

Okrajni odbor Zveze borcev v Celju je z gospodarskimi in družbenimi organizacijami uredil, da bomo letos izvedli skupno akcijo za načrtnejše usposabljanje borcev in aktivistov, ki še nimajo priznanja o usposobljenosti, kakršna je potrebna na njihovih delovnih mestih. Urejeno je tudi vprašanje finančnih sredstev in drugih materialnih pogojev, od katerih je odvisna pridobitev kvalifikacij bivših borcev in aktivistov. Večini članov organizacije Zveze borcev, ki doslej niso imeli možnosti za pridobitev ustreznih kvalifikacij, bo letos omogočeno, da bodo ta cilj dosegli.

Skoraj v vseh podjetjih že imajo aktivne Zveze borcev. Njihova naloga je, da čimprej ustanovijo komisijo, ki bo skupaj z upravo podjetja poskrbela in organizirala seminarje in tečaje, v katerih se bodo borci pripravili na izpit za pridobitev kvalifikacije. Tisti, ki so že te tečaje končali, bodo lahko polagali izpit že v junjskem roku, ostali pa v jesenskem ali zimskem roku. Tu gre predvsem za pridobitev kvalifikacij za delovna mesta, ki jih že opravljajo. Napor v ta namen ne bodo preveč težki, saj gre pri tem predvsem za tiste delavce, ki že več let opravljajo delo kvalificiranega in visoko-kvalificiranega delavca in so se za takšno delo praktično že usposobili. Zato bodo na izpitih ugotavljali predvsem praktično znanje in ne bodo kandidatovali obremenjevali z raznimi nepotrebnimi teoretičnimi vprašanji. Borci, ki še nimajo kvalifikacije, se lahko zato brez oklepanja prijavijo k izpitu.

Uslužbenci pa, ki nimajo zadostnih kvalifikacij za delo, ki ga opravljajo, se lahko poslužijo dopisne ekonomske šole dopisne administrativne šole in večernih šol za odrasle.

-ma-

Novi šola

Ena izmed treh novih šol, ki jih gradijo v šoštanjski občini — šola v Belih vodah. Odprli jo bodo v okviru občinskega praznika in 20-letnice vstaje. Imela bo dve učilnici, dvorano za kulturne prireditve in telovadnico. Z njo bodo

rešili enega izmed aktualnih problemov. Bele vode pa bodo dobile sodoben objekt, ki bo njihovim najmlajšim državljanom nudil prijetno zatočišče pri njihovem vsakodnevnem delu.

Pred konferenco ZK v Šoštanju

Po vseh osnovnih organizacijah ZK v komuni se pripravljajo na občinsko konferenco, ki bo 3. junija v Šoštanju. Na njej bodo največ govorili o vlogi komunistov pri izvajanju novega gospodarskega sistema. Posebno pozornost pa bo konferenca posvetila idejno-političnemu delu komunistov, ki bo ozko povezano z nujnimi spremembami v metodah dela osnovnih organizacij. K uspešnosti bodoče konference bo brez dvoma mnogo pripomogel seminar, ki je bil prirejen nedavno za vse člane občinskega komiteja v Št. Vidu.

V. V.

Laška zadruga

Na zunaj nesimpatično poslopje upravnih prostorov laške kmetijske zadruge me ni moglo odvrtiti, da bi ne vstopila. Prvi vtis se je takoj spremenil, ko sva z direktorjem zadruge tovarišem Jožetom Krežetom izmenjala prvih nekaj besed.

»Pretekli teden sem bil v Gorici in Kopru, zato ste me zaman iskali,« je začel. »Urejeval sem zadeve okrog prodaje mesa v teh dveh mestih.« In že so bile to besede, na katere sva navezala vse nadaljnji pomenek. Laška zadruga je v lanskem letu pred združitvijo proizvedla šest sto ton mesa, letos pa predvidevajo, da se bo številka približala 1000 tonam.

»Ob tako visoki proizvodnji pa imamo tudi velike skrbi. Ena največjih je tržišče, saj nam vprašanje, kam bomo živino plasirali, de-

la resne težave. No, prav zato sem prejšnji teden potoval v Gorico in Koper,« se je nasmehnil. »Povečati pa nameravamo tudi predelavo mesa v lastni mesnici in nato zaprositi za trg v Celju. V ta namen smo že povečali hladilnico in zdaj bomo tudi vse presežke predelali v lastnem obratu. To pa bi nam omogočilo, da bi meso lahko prodajali po nekoliko nižjih cenah. Ze zdaj prodajamo drugovrstno meso po tri sto osemdeset dinarjev za kilogram.«

Laška kmetijska zadruga ima na Smohorju svoj pašniški obrat, katerega zmogljivost od 60 glav živine bodo povečali na 150, kar bo že lep uspeh.

»Prednost nove združene kmetijske zadruge,« je nadaljeval tovariš Kreže, »smo kmalu občutili. Povečal se je promet, sodelovanje

s kmeti se je izboljšalo itd. V proizvodnih okoliših vodimo evidenco o njihovem finančnem uspehu in na podlagi tega delavce tudi nagradujemo. Naše sodelovanje s kmetijskimi proizvajalci je tesno in prav zato imamo letos rekordni promet. Tako sodelovanje je utrdilo že zadrugi svet nekdanje laške kmetijske zadruge, saj je bil vsak član sveta zadolžen za kakšno vas, sprejeli pa so tudi načelo, da naj bodo umetna gnojila čim bližje kmetovalcu itd. Tako imamo zdaj v šestih krajih skladišča (Breza, Rečica, Sedraž, Sentenart, Polana, Marof), kjer ob prevzemu gnojila sklenejo tudi kooperacijske pogodbe.

Razširiti nameravamo tudi nasade črnega ribeza. Doslej ga gojimo na 6 ha, po razširitvi pa bi ga naj na dvajsetih.

V prvem tromesečju smo imeli prometa za 105 milijonov, do konca leta pa ga predvidevamo na 600 do 700 milijonov dinarjev. Trenutno imamo največje težave s kupci, ki so zelo neredni plačniki in pa z odkupnimi krediti, ki jih ni dovolj. Včasih je prav neprijetno, ko morajo kmetje čakati po delj časa, da jim poravnamo račune.

Naslednje leto bodo v zadrugi rešili tudi problem številka ena. To so nemogoči delovni prostori. Gradnja stavbe z odkupnimi skladišči, upravnimi prostori in podobnim — ki bo veljala okrog 40 milijonov — bo nedvomno pripomogla k še boljšemu poslovanju zadruge.

Pa tudi strokovnega kadra imajo dovolj — na vsakem proizvodnem področju po enega ali dva strokovnjaka poleg inženirja.

»Torej, ureditev trga za meso, gradnja novega poslopja, sodelovanje s kmeti so trenutno naše prve naloge in želje. Vsak dan pa prihajajo nove in nove.«

Delo je povsod

Kozje je ljubko naselje, ki se skoraj skriva v kotlu pod Veterinikom. Verjemite pa, da v tistem kotlu venomer živahno vre. Ljudje na Kozjanskem so dokaj razgibani in uporni. Ze samo Kolarjev Miha, ki mu dobra volja kar

žari z lica, je presneto okreten možak, pa čeprav morajo noge precej nositi.

»Hm, pri vsaki mačji procesiji pa res nisem zraven!« se je smejal. »Večkrat pa tudi!« je hitro dodal. »Vse sem že poskusil: Kmetijsko zadrugo, Zvezo borcev...« Danes je najbolj vnet za trgovino, ki so jo prijetno modernizirali, kot pravijo. Pa bo kar držalo! Na zunaj sicer ni dosti videti, znotraj pa že preseneča. Celo o samopostrežbi se utrinjajo misli.

V Kozjem res niso od muh! »Dela je povsod dosti, če ga človek hoče najti,« pravi Kolarjev Miha resno. V Kozjem ga je pa še več. Malo ljudi, organizacije pa skoraj vse! In vsak je navsezadnje pri vsaki! »O ja, tudi v naši, v Zvezi borcev jih je na Kozjanskem precej,« je odločno povzel Miha, ki jo vodi. Letos posvečajo članom ZB še posebno skrb. Nič zato, če smo odmaknjeni, pravijo, da bi le industrijo pri nas okrepili in morda še kakšen obrat osnovali na novo, pa bi bilo dovolj dela, dovolj učinka in še boljšega kruha.

Spremenjena idila s paše

Časi, ko so bosopeti pastirski preganjali po nekaj glav živine med ozarimi po obronkih gozdov, so mnogokje minili. Tudi če bi bilo na deželi dovolj ljudi, bi bilo to predrago. Mladina je v šolah, odrasli pa se tudi nekoč niso imeli časa ukvarjati s pašo — razen ob praznikih.

Toda paša je zelo donosna oblika vzreje živine, zato tudi danes vidimo velike črede, kako pri-dno mulijo sočno travo. Toda ta idila je precej drugačna. Živina se pase v ograjenih čredinkah; pastirja, ki danes terja lepe dohodke in vse socialne pridobitve, zamenjuje električni pastir. Na sliki vidimo čredo šempetrskega posestva na poti na pašo. Vsak pašnjak dan je prihranek pri pripravljanju krme, ki terja veliko več stroškov, tako za delovno silo, kot za mehanizacijo in vskladiščenje.

Še 20 ha v Dramljah

V proizvodnem okolišu v Dramljah bodo letos pridobili za jesensko saditev jagodičevja še okoli 20 hektarjev rodovitne zemlje. Razen tega pa bodo tu na 30 hektarjih pridobivali krmo za potrebe hleva v kraju. Ta hlev zaenkrat uporablja še kmetijsko gospodarstvo Slom, vendar ga bo že letos prevzel proizvodni okoliš tega območja za svoje potrebe.

Iz Prebolda

Preboldski proizvodni okoliš je v zadrugi svetlo zastopan s petimi člani. Zanimivo je, da so od tega trije kmetijski proizvajalci in le dva, ki sta zaposlena v kmetijski zadrugi. Iz pogovorov smo razbrali, da vedo kolikšnega pomena je to zastopstvo. Pravijo, da se pri njih prav gotovo ne bo zgodilo to, česar se ponekod bojijo — da bi ekonomska centralizacija povzročila tudi centralizacijo v upravljanju.

Trenutno imajo v preboldskem proizvodnem okolišu največ dela z zaščito na hmeljiščih in škropljenjem sadnega drevja. Sploh se bavijo v glavnem le s kooperacijo skleno pogodbe za baby beef in za bekone itd.

Šolska zadruga v Šmihelu

V šoli v Šmihelu nad Mozirjem dela šolska zadruga. Ustanovili so jo lani med pionirskim tekmovanjem in dosegli v njem tudi peto mesto v občini. Zanimivo je to, da so že več let prej otroci sadili in sejali povrtino in da je ustanovitev zadruge pomenila samo formalno potrditev njihovih dela. Lani so prodali nekaj čebule, orehov in drugega ter iz izkupička kupili gnojilo in krompir za letošnje leto. Tega so namreč posadili kar na 10 arih zemljišča.

Pred kratkim so od zadruge dobili štiri družine čebel z vsem inventarjem in od učiteljic pa do najmlajših učencev se zdaj vsi vneta učijo, kako se gojijo čebele. Priprani so, da jim bodo nabrale veliko medu.

Šolska zadruga dobro dela kljub temu, da vsi kmečki otroci imajo poljskega dela že doma dovolj. Videti je, da so delo v šolski zadrugi vzeli drugače, bolj resno, in zato bodo ob letu prav gotovo imeli še več uspehov.

Čas bi že bil

Na pogled je Šentvid kar lepa vasica. Nekaj hiš, šola, gasilski dom, trgovina, gostilna itd. Le nova postaja ob stari progi moti. Moti zato, ker tam proge ni več in ker ob novi progi ni postaje. Ne moremo razumeti, zakaj so ob stari progi gradili postajno poslopje, če so dobro leto nato progo prestavili in ne moremo razumeti, zakaj je ob novi progi ni. Tako čakajo potniki na vlak na prostem in to ob vsakem vremenu.

Pa še nekaj. Na bližnjem hribu je izvir in v Šentvid bi napeljali vodovod. Šentvidčani bi bili rešeni velike skrbi in zato bi nedvomno tudi sami kaj prispevali za napeljavno vodovoda.

L. J.

Posebna klavnica v Šentjurju

Glede na močan poudarek, ki ga dajejo v šentjurski občini živinorej, so si v zadrugi zastavili nalogo, da bodo postopoma zgradili lastno klavnico s predelovalnim obratom.

Tipizacija vozov

V Šentjurju so se odločili, da bodo zadruga vozila tipizirali, kar bo v mnogih primerih bistveno olajšalo popravila in vzdrževanje strojnega parka in drugih vozil. Istočasno so se že tudi odločili, da bodo uvedli kot osnovni tip traktorjev traktor FE-35 in Steyr. Pri avtomobilih so se odločili za velike kamione Tam, za manjše prevoze pa bodo tipizirali kamione znamke Fiat in deloma tudi DKW vozove, ki jih izdeluje novomeška tovarna.

Za varnost naših ljudi

Pred dnevi je imela okrajna gasilska zveza svoj plenum. Namesto poročila o tem objavljamo kratek razgovor s komandirjem brigade okrajne gasilske zveze in poveljnikom policijske čete tovarišem Spesom. Razgovor je bil namenjen nekaterim problemom gasilcev, njihovim nalogam in željam.

Ni naključje, da so bile najine prve besede posvečene novemu gasilskemu domu, ki bo letos prejel vase vse gasilske delavnice, ki so raztresene po nekdanjem magistratu. Gasilski dom je namreč dolgoletna želja, pa tudi potreba celjskih gasilcev; zdaj pa bosta v njem našli svoj prostor še okrajna gasilska in občinska gasilska zveza.

»Računamo, da se bomo jutri že preselili. Tako bo končno tudi šola za gasilce dobila tam svoj prostor, pa delavnice za popravilo in izdelavo gasilskega orodja, za katerega smo bili še pred dve letoma vezani na uvoz. Zdaj sami delamo prikolice za reševalna dela na vodi, metle za gašenje gozdnih požarov in proizvodnja v lastni režiji je nedvomno mnogo cenejša. S tem pa se poskušamo tudi sami vzdrževati,« je pripovedoval tovariš Spes.

»Dom bo eden najmodernejših v naši državi in posebna prednost bo tudi v tem, da bodo telefoni industrijskih podjetij direktno vezani na gasilski dom. Doslej smo vzdrževali telefonsko zvezo preko pošte in včasih je prišlo do velikih zamud, ki so pri nas tako odločilne.«

Kratek obisk delavnic v starem magistratu me je tako prepričal o tem, kako je bila potrebna gradnja novega doma. Delavnice so razmetane skoraj po vsem poslopju, še na dvorišču imajo spravljeno to in ono, so temne, spalnice take, da po tleh rastejo gobe itd. Prav nič čud-

no ni zato, če se vsi tako zelo veselijo občinskega praznika, ko bo potekla pogodba z »Ingradom« in pričakujejo vselitev v novo poslopje.

»Naš nedavni plenum je lepo uspel,« je nadaljeval tovariš Spes. »Udeležba je bila lepa, le predstavnikov političnih in družbenih organizacij smo pogrešali. Na plenumu smo govorili o vseh mogočih problemih in nismo pozabili povedati tudi tega, da se čudimo, zakaj gasilstvo ponekod toliko zapostavljajo,« je skraj bridko pripomnil. »Za dobrobit ljudi morda napravimo več kot marsikateri drugi, verjemite.«

»Okrajna gasilska zveza odpira in vse več pristojnosti prenašamo na občinske. Ne-katere — celjska in žalska — so se že prav lepo uveljavile. Okrajna gasilska zveza naj bi čez nekaj časa opravljala le še inštruksijsko službo.

Pa še nekaj — kar mimogrede. Pripravljamo se na festival bratstva in enotnosti, ki bo oktobra v Kumrovcu. Tudi naši gasilci bodo tam nastopili. In ker bo to festival bratstva in enotnosti, je prav, da ne pridemo nanj nepripravljeni,« se je nasmehnil.

Najin razgovor je bil skromen, veliko bolj skromen kot je delo teh ljudi, ki so vsak čas pripravljeni žrtvovati svoja življenja za rešitev drugih. Toda vsako tako srečanje je prijetno, prijetno zato, ker vemo, da nekdo bdi nad našo varnostjo. In celjski gasilci to svojo nalogo nedvomno v redu opravljajo. -ica

Topel stisk roke na Svetini

Številnim prireditvam v počastitev praznika mladosti po vseh občinskih središčih celjskega okraja, delovnih kolektivih, šolah in vaseh, se je pridružilo 25. maja veliko zborovanje mladine in tudi predstavnikov Jugoslovanske ljudske armade ob prijetnem domu Štorskice železarne na Svetini.

Od vseh strani — preko Celjske koče in iz Stor — so hoteli mladi ljudje in tudi še potem, ko so zborovanja pričeli, so prihajale nove in nove skupine. »Nas je ti-soč ali ne?« je ugibalo mlado dekle. Prav gotovo jih je bilo.

Svečanost je začel predsednik Okrajnega komiteja Ljudske mladine v Celju Zvone Dragan, ki je najprej spregovoril o pomenu praznika in veliki vlogi mladine pri graditvi novih socialističnih odnosov. Med drugim je povedal, da naša družbena ureditev omo-

goča mladim ljudem uveljavljanje na vseh področjih, zato je velik in pomemben tudi njihov delež pri ustvarjanju novega življenja.

»Če v nekaterih državah govorijo, da mladi ljudje tam malo pomenijo, je tega nedvomno v veliki meri kriv red, ki tam vlada,« je nadaljeval. Svoje izvajanje pa je zaključil z najlepšimi željami in čestitkami vse mladine celjskega okraja predsedniku Titu za 69. rojstni dan. Kmalu nato, ko je svoj govor zaključil tudi major Risto Bojevič, ki je govoril v ime predstavnikov Jugoslovanske ljudske armade, se je oglasila pesem mladih gojenk šole za medicinske sestre. Pester spored so povezovala recitacije dijakov in vojakov, mladi ljudje pa so najbolj navdušeno zaploskali v trenutku, ko so na majhen oder stopili vo-jaki in ob spremljavi kitare in harmonike zapeli nekaj makedonskih, srbskih in bosanskih narodnih pesmi.

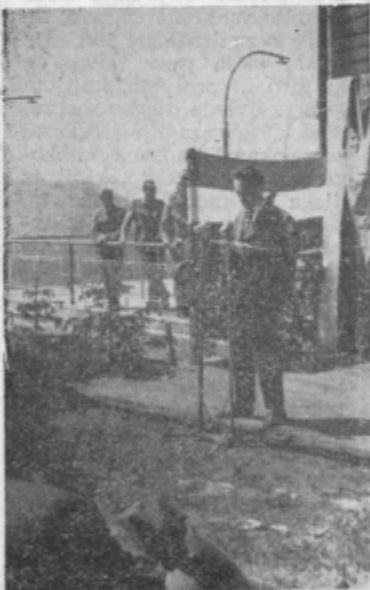
Ves dan je potekal v znamenju mladosti. Svetina je oživela in po vsem hribu so bile raztresene skupine mladine in vojakov. Tu se je oglasila pesem, tam je zadonel prešeren smeh, ki se je utopil v zvokih prijetne godbe. Nekaj ur kasneje so na Svetini še vedno prihajali mladinci in mladinke. Šele proti večeru so se razšli in okrog doma je spet vse potihnilo. Odšli so domov z najrazličnejšimi željami in občutki. Ena želja pa je bila v vseh prav gotovo enaka — da bi ostal zdrav in srečen, tovariš Tito!

»Tito je postal legenda, legenda pa je last vsega ljudstva,« je v uvodnem govoru dejal major Bojevič. In zborovanje na Svetini je znova potrdilo to ugotovitev. Kljub mladosti, razigranosti, sme-hu in pesmi, so mladi ljudje pogosto omenjali Titovo ime. Ves

dan je od skupine do skupine krožilo pripovedovanje o njegovih dogodivščinah, delu in uspehih. Svoj praznik so povezali z njegovim imenom in spomin na letošnji 25. maj bo nedvomno še dolgo svež in čist.

Na Svetini je zdaj spet vse tiho. Zato pa je toliko glasneje v šolah

-ica

Zvone Dragan med govorom

Dan je bil topel, sončen in toplo so izžarevale tudi oči mladih ljudi, ki so se zbrali na Svetini. Bilo je v četrtek 25. maja.

Del mladine, ki se je zbrala na Svetini

Okrajna revija pihalnih orkestrrov V ROGAŠKI SLATINI

Sret Svobod in prosvetnih društev okraja Celje je 21. maja priredil v Rogški Slatini okrajno revijo pihalnih orkestrrov. Sodelovali so godbe »Svobod« Velenje, Soštanj in Liboje-Zabukovca, iz Celja pa godba TEP in ZPD »France Prešeren«. Dopoldanska revija in popoldanski promenačni koncert sta bila v zdraviliškem parku. Vsi sodelujoči so pokazali lep uspeh in napredek, posebno še mladi godbeniki Soštanj, Velenja in Liboje-Zabukovca, ki pa jim manjka še rutina starejših godbenikov.

Zelo ugodno je številno občinstvo iznenadila najštevilnejša mlada godba iz Soštanj, ki je svoje že polno tonsko sozvočje obogatila še s saksofoni. Dirigent Silvo Tamše je briljiral z brezhibno izvedbo potpurija F. Schroederja »Poročna noč v raju«. Aplavz publike je dokazal, da si želi novejšo zabavno glasbo. Dirigent Tamše je smotno oblačil s saksofoni nesorazmerje, ki vlada med ogromno tonsko silo kovinskih pihal in leseni pihali. S tem je premostil tudi prepad med barvo tona kovinskih in leseni instrumentov ter tako ustvaril polnozvenečo, harmonsko zlito tonsko gmoto. Pihalne godbe danes ne bi več smele biti brez saksofonov.

Z veliko večino mladih godbenikov sta nastopili tudi godbi iz Velenja in iz Liboje-Zabukovca; prva s težjimi, druga z lažjimi skladbami. Napredek je nadpovprečen ter sta lahko dirigenta Ivan Marini in Franc Kovač ponosna na svoje uspehe. Pohvalno je omeniti dirigenta Ivana Marina, ki pazi pri izvajanju na najmanjše dinamične finise, kar pri nekaterih drugih dirigentih ni slučaj. Najmlajša godba (Liboje-Zabukovca) v okraju se je dostojno uvrstila v revijo in bo — ob očitni požrtvovalnosti dirigenta Kovača — dosegla še marsikak uspeh.

Tudi godba Tovarne emalirane posode je vidno napredovala. Vodi jo znani in sposobni glasbenik Stanko Pojavnik. Pri tej godbi moti zlasti številčno nesorazmerje instrumentov; pomnožiti bi morali število nekaterih instrumentov zaradi lepšega sozvočja ansambla. Tudi mali boben je važen faktor za eksaktno in dinamično izvajanje, in ne sme manjkati v še tako

majhnem pihalnem orkestru. Težave skoraj vseh godb so predvsem v prezaposlenosti članov in v nerazumevanju tistih, ki urejajo tem požrtvovalnim godbenikom delovni čas. Brez številnih skupnih vaj pač ni napredka.

Godba »ZPD France Prešeren«, ki jo vodi marljivi dirigent Ivan Karlovčec, bo zastopala celjski okraj na republiški reviji 11. junija v Novi Gorici. Ta rutinirana godba je zelo lepo izvajala tehnično najtežje skladbe na reviji. Ansambel sestavljajo zelo kvalitetni in talentirani godbeniki. Skoda, da tak orkester, ki po svoji zmogljivosti in znanju že skoraj dosega nivo najboljših profesionalnih

godb, ne izvaja tudi novejša moderna dela.

Ocenjevalna komisija je vsem sodelujočim izrazila laskavo priznanje za njihove lepe uspehe, dirigentom pa še posebej za nesebično in požrtvovalno delo. Mnenja je bila, da bo pri naslednjih revijah vedno težje določiti reprezentanta okraja, ker so pokazale nekatere godbe v zelo kratkem času neverjeten napredek.

Okrajna revija pihalnih orkestrrov v Rogški Slatini je lep prispevek k vseobčim proslavam 20-letnice revolucije. Pokazala je, kaj premore naš delovni človek tudi na tem področju kulturne dejavnosti.

B. J.

Kulturni dogodek V LASKEM

Mladinski pevski zbor iz Sežane, ki je na reviji pevskih zborov v Celju dosegel prvo mesto v skupini mladinskih zborov, je preteklo soboto priredil samostojen koncert v dvorani TVD Partizana v Laškem. S tem se je zbor oddolžil Laščanom za gostoljubje, ki so jim ga nudili med festivalskimi dnevi.

Zbor, ki ga vodi Majda Hupmanova, je imel na svojem programu narodne in umetne pesmi od preprostih do težkih skladb M. Kogojca, S. Osterca, P. Liparja in ostalih slovenskih ustvarjalcev. Discipliniran in lepo uglasen zbor je s svojo precizno izvedbo dokazal, da res zasluži naslov trenutno najboljšega mladinskega zbora v naši republiki. Pozna se večja roka voditeljice zbora, pod katere strokovnim vodstvom so mladi pevci navdušili Laščane, ki so v polnem številu zasedli dvorano. Zal pa tej lepi pevski manifestaciji ni prisostvoval nihče od predstavnikov oblasti.

V četrtek, 25. maja je Slovensko ljudsko gledališče v Celju uprizorilo Nušičevo »Gospo ministrico«. S tem delom se je gledališče pridružil vsejugoslovanskim proslavam v čast 100-letnice poklicnega delovanja Hrvatskega narodnega kazališta v Zagrebu in srpskega narodnega pozorišta v Novem Sadu. Premiero, ki jo je publika nadvse lepo sprejela, je režiral Drago Fešer. V naslovni vlogi nastopata Marija Goršičeva (na sliki z Janezom Skofom). Sceno je zasnoval Sveta Jovanović, kostume Marija Kobijeva.

»Samorastniki« V VELENJU

Dramska sekcija DPD Svobode v Pesju je pripravila »Samorastnike« Prežihovega Voranca, ki jih je režiral Janez Mravljak. S to uprizoritvijo je Svoboda iz Pesja dostojno proslavila dvajseto obletnico vstaje in prenesla revolucionarno besedo našega Prežihovega široko med ljudstvo. Gostovala je namreč v Pesju, Lokovici, St. Ilju pri Velenju in tudi v Rečici v Savinjski dolini. V nedeljo je gostovala tudi v kulturnem domu v Velenju. Dramsko skupino so v povsod pritrjeno sprejeli in nagradili z aplavzom, ki so ga brez dvoma zaslužili za njihovo dobro igranje in požrtvovalnost.

V. V.

Usmerjanje mladine v poklic

V konjiški občini so od aprila dalje priredili po posameznih šolah vrsto predavanj o usmerjanju mladine v poklice. Razen tega so učenci višjih razredov osemletke obiskali nekatera podjetja na področju občine in nekatera večja podjetja v okraju, da bi se tako seznanili s procesom proizvodnje in delovnimi pogoji. Za njihove starše pa so prosvetni delavci pripravili vrsto predavanj in razgovorov z namenom, da bi čim bolj vplivali na pravilno usmeritev mladine v poklice.

Vzgoja mladine - odgovorna naloga vseh

O šolstvu je stekla beseda tudi na šmarski konferenci ZKS. Jasno so podčrtali, da naši družbi ne more biti in ne sme biti vseeno, kako se vzgaja mladi rod in kdo ga vzgaja. Nagel družbeni in gospodarski razvoj je šolo prehitel, zato mora šolstvo hitro na nova reformna pota, če hoče doseči korak z življenjem, za kar pa ne potrebujemo samo gmočnih sredstev, ki so v šolstvu tudi na Smarskem še daleč preskromna, temveč v prvi vrsti kadre, ki bodo povsod sposobni vzgajati v širokih in pestrih oblikah, ki jih terja naš družbeni razvoj. Zveza komunistov naj bi bila nekje idejni usmerjevalec in vzpodbudnik dela, kar pa je odvisno od tega, v kolikor člani ZK neposredno sodelujejo v vzgojnem delu in v družbenem upravljanju vzgojnih ustanov. Na Smarskem je danes v vrstah ZKS 42 odstotkov prosvetnih delavcev, kar je gotovo prav. Aktiv ZKS prosvetnih delavcev je tako že dokaj krepak, in prav

naloga prosvetnega sindikata je, da v prvi vrsti aktivno idejno-politično delujejo v ožjem kolektivu, da aktivizirajo družbeno samoupravljanje in dosledno zastopa socialistična vzgojna načela. Sindikat prosvetnih delavcev je v povezavi z občinskim komitejem Zveze komunistov organiziral dvodnevni seminar za vse učitelje z bogatim sporedom predavanj idejno-izobraževalne vsebine. Lahko pa bi rekli, da se ponekod osnovne organizacije premalo pobirajo za vzgojno delo in delo šolskih odborov.

Ugotoviti pa moramo, da je šolstvo kljub težjim pogojem v šmarski občini lepo napredovalo. Reformne oblike dela so razvili v danih pogojih povsod. Osebnost današnjega učenca je sproščena in samozavestna, uveljavlja se v organih šolskega in pionirskega samoupravljanja in v virašča v življenje skupnosti, ki se razvija na šolah. To so

odlike in uspehi, ki jih ne moremo podcenjevati. Šolske zadruge so se razvile že pri 11 šolah in občini.

Organi samoupravljanja v vzgojnih ustanovah pa z novimi gospodarskimi predpisi dobivajo še pomembnejše obveznosti. Skupno z upravnim odborom šolskega sklada ki je bil pred nedavnim ustanovljen, dobivajo tudi šmarske šole svojo materialno osnovo in pogoje za samostojno življenje. Vprašanje delitve dohodkov tudi tu postaja vedno pomembnejše in nedvomno bo vloga šolskih odborov in učiteljskih kolektivov vedno bolj pomembna. Tu se odpirajo vprašanja, ki jih bodo morali pravilno reševati predvsem komunisti. Danes postaja delavec za strojem, v šoli, povsod ne samo proizvajalec, temveč tudi dejanski upravljevalec vsega družbenega dogajanja. In vzgoja mladine je pri tem važna in odgovorna naloga vseh, celotne družbe.

S.

Tri prosvetna vprašanja

Jože Jesih:

Poštenjak

Nekega popoldneva sta sedela teta Andreja in Aleš na klopi v parku. Sonce je prijetno grelo, ptički pa so veselo ščebetali. Kako tudi ne! Hrane so imeli v tem letnem času na pretek.

»Kako je lepo na soncu!« je vzdihnil Aleš in se zadovoljno pretegnil.

»Da, prav res!« je pritrdila teta. »Kaj pa bi bilo sedaj, če ne bi bilo sonca?« je vprašal.

»Bila bi tema, pa hladno bi bilo.«

»A, tako!« je dejal in začel gledati v nebo. Čez nekaj trenutkov se je oglasil:

»Teta, ali sem ti že povedal, da sem zaslužil petdeset dinarjev?«

»Zaslužil?«

»Da, zaslužil!«

»Ne, ničesar nisi povedal!«

»Ko smo šli danes iz šole po glavni cesti, je pred nami nekaj zaženketalo. Pohitel sem naprej in opazil kovanec za petdeset dinarjev. Pred seboj sem zagledal možaka in pohitel proti njemu, kajti bil sem prepričan, da je on izgubil kovanec. «Tovariš, tovariš, ste vi izgubili kovanec?« sem ga vprašal.

Možakar se je obrnil in rekel:

»Ne vem, nisem prepričan! Pač, lahko. Robec sem pognil iz žepa pa sem verjetno izgubil kovanec!«

»Jaz sem ga našel. Izvolite!« sem mu pomolil.

Toda on se je samo dobrohotno nasmehnil in rekel:

»Sine, kar obdrži denar, ker si bil tako pošten! Dobro si zapomni, da se le s poštenjem in z znanjem napreduje!«

»Potem sem se zahvalil in obdržal denar. Na, tule ga imam!« se je nasmehnil in privlekel iz žepa kovanec.

Teta ga je položila v dlan in obrnila proti soncu.

»Ali vidiš, kako se iskri?«

»Vidim!«

»Ali veš, kaj pomeni ta blesk?«

»Mislim, da vem. Lesk pomeni čistost, poštenje!«

Teta ga je potrepkala po rami, kakor bi hotela reči: prav imaš!

Se precej časa sta sedela na klopi in Aleš je vsekakor opazoval iskrenje. Vse dotle, dokler se ni sonce skrilo za planine. Potem je zapihal hladen veter in bila sta primorana, da se napotita domov. Šla sta z roko v roki in teta je začutila, da se Alešu trese roka. Toda ni ga vprašala, zakaj! Bila je prepričana, da gotovo zaradi tega, ker je zopet spoznal novo življenjsko resnico.

Na nedavni konferenci Občinskega sindikalnega sveta v Zalcu so razpravljali tudi o vprašanjih šolstva. O družbenem upravljanju v šolstvu, šolski reformi in nagrajevanju prosvetnih delavcev je govoril Stane Pejovnik.

Ko je govoril o družbenem upravljanju v šolstvu, je poudaril, da je le-to zajelo celotno področje žalske občine in da so se šolski odbori kot samoupravni organi močno uveljavili, saj so si prizadevali, da bi delovanje šole razširili in jo povezali z življenjem, da pa so se po drugi strani vse preveč ukvarjali z drobnimi problemi in tako pogosto izgubljali pregled nad celoto svojega dela. Pokazalo se je, da so v občini posvetili premalo skrbi sestavi teh odborov, zato je toliko bolj pohvale vredno prizadevanje občinskega odbora SZDL, da bi ob novih volitvah vanje pritegnili predvsem ljudi, ki bodo voljni, zlasti pa zainteresirani delati. Organi, ki so šolske odbore izvolili, niso spremljali njihovega dela, pa tudi pomoč sindikalne podružnice v tej smeri je bila prešibka.

Na področju šolske reforme, ki poteka letos četrto leto, so sicer dosegli pozitivne rezultate, vendar pa bi ti lahko bili še znatno boljši, če bi vedeli, da je osnovna šola šele začetna stopnja pouka in da zatorej tu ni mogoče vsega povezovali s prakso. Razen tega so se pojavljale še objektivne težave, od katerih je ena ta, da v žalski občini po osvoboditvi niso zgradili niti ene nove šole, razen liboljske, ki pa še ni dograjena. Spričo te okoliščine je tudi tehnična oprema, potrebna pri izvajanju reforme, zastarela. Upoštevati je treba nadalje še obremenjenost prosvetnih delavcev in deloma tudi v praksi še neurejena finančna vprašanja. Ker so Program ZK, Kongres SZDL in resolucija o izobraževanju nakazali smernice reševanja finančnih vprašanj našega šolstva, in ker je končno tu tudi novi zakon o finansiranju šolstva, bo naloga sindikalne organizacije s tem v zvezi, da bo nudila več pomoči pri izvajanju teh konceptov v praksi.

Tudi nagrajevanje prosvetnih delavcev ni zadovoljivo. Medtem ko so nekatere šole delile giblivi del linearno, so ga druge delile po točkovnem sistemu. Pri tem pa so se pojavile nekatere birokratske tendence in administrativni ukrepi, ki niso stimulativno vplivali na delo prosvetnih delavcev. Republiški občni zbor sindikata prosvetnih delavcev je izrazil v tem pogledu jasno stališče — po zakonu, ki ureja ta vprašanja, naj sindikalne podružnice upoštevajo načela statuta sindikata prosvetnih delavcev, to je, načela demokratičnega centralizma. Zaradi tega pa je prišlo do nejasnosti, ali naj ocenjujejo prosvetnega delavca po njegovem delu v razredu ali na terenu. Večina meni, da je delo

prosvetnega delavca nujno povezano z družbenim življenjem in da bi naj zato delitev petih odstotkov prepustili kolektivom samim, da tako ne bi dušili njih iniciative in bi odpadla zmeda okrog tega vprašanja.

Remontar

To so besede...

(Komentar)

V neki občini v našem okraju že zelo dolgo ugotavljajo, da »delavsko prosvetno društvo Svoboda in prosvetna društva v zadnjem času preživljajo določeno stagnacijo, tako na področju klasične prosvetne dejavnosti kot pri ostalem izobraževanju.« In dalje: »Z ustanovitvijo delavske univerze so prosvetna društva skoraj povsem opustila svojo izobraževalno dejavnost ter se ne zavedajo, da ena sama ustanova ne more uspešno vršiti te obseirne in težke naloge. Ponekod se opaža celo podcenjevanje prizadevanj in naporov ljudsko prosvetnih delavcev. Tudi občinski forumi bi se morali bolj zanimati za stanje v prosvetnih društvih, kajti ta društva niso bila sama sebi namen, ampak imajo važno nalogo zaradi svojega prosvetnega in vzgojnega poslanstva med delovnimi množicami. Že prav zaradi tega, ker delujejo na občutljivem področju, potrebujejo večjo pomoč oziroma skrb in pozornost... Organizaciji klubskega življenja bo v bodoče potrebno posvetiti vso skrb glede na pogoje in želje novega delovnega človeka. Ti klubi naj bi skrbno sestavili tedenske programe, zbirali okrog sebe ljudi najrazličnejših teženj in hotenj.«

Ta citat se torej v najrazličnejših variantah vleče kakor rdeča nit skozi kulturno prosvetno problematiko te občine. Svojo »domovinsko pravico« je našel na najrazličnejših konferencah in v razpravah. Ne glede na to, da v bistvu stvari le nakazuje, v njem zapopadena vsaj približna podoba nekih razmer. In kakor je razvidno že na pogled, nastopajo v njem med drugimi besede »pomoč«, »skrb« in »pozornost«, to je, besede, ki jih je očitno lahko izgovarjati, a po vsej priliki težje uresničevati. V nasprotnem primeru namreč ni verjetno, da bi vedno znova govorili o »stagnaciji« in se tako vedno znova srečavali s statusom quo! Z drugimi besedami: ni dovolj, zgolj ugotavljati neke razmere, zlasti premalo pa, jih reševati v abstraktnem ali imaginarnem smislu, z nekakšno »pomočjo«, »skrbjo« in »pozornostjo«, kajti rezultat takega »reševanja« je enak ničli. Danes je težišče vsega našega družbenega gibanja v konkretnih akcijah in dejanjih, kar pomeni, da je treba deklaracije in proklamacije uresničevati v praksi, sicer izgubijo vsakršno veljavo. Če velja to za družbeno življenje sploh, velja prav toliko za kulturo in prosveto, kajti ta je brez dvoma njegov sestavni del. Navsezadnje je razvoj sam pokazal, da gre za enakovredno komponento, ki je iz njega ni mogoče izločevati, zlasti pa ne odpravljati z navadnim teoretiziranjem. Če bi namreč v tej občini našli ustrezno pot od besede do dejanja (ki ni nujno, da bi bila zgolj materialnega značaja), tedaj je samo po sebi razumljivo, da se ne bi venomer vračali na isto izhodišče.

Gre potemtakem predvsem in samo za vprašanje, kaj je kdo storil, kaj so storili vsi tisti, ki ugotavljajo in priznavajo, da bi bilo treba nekaj storiti, četudi posvetiti temu samo skrb — toda, jo dejansko posvetiti. Besedni pojmi so eno, njih praktični pomen drugo, sholastika pa je že zdavnaj zatonila, ne glede na to, da morda tu in tam še nahaja svoje odsvine v sedanjem času.

D. Hribar

Pomlad pod okleščenim drevjem

Smrekar piše...

Živo mu drsijo po glavi spomini, lepi in težki, o dobrem in hudem kar je doživel v življenju. Misli se mu najtežje ustavljajo ob dogodkih, ki so ga kruto presenetili pred dvajsetimi leti, ko je nemški škorenj zagazil tudi v tiho pokrajino pod Bohorjem. Prvi talci, zbegana kraljevska vojska, pogorišča, jok in stok otrok, vse to se prepleta v mislih, ki ne morejo ostati skrite.

»Ne; tega ne smemo pozabiti; naši otroci morajo vedeti za gorje, ki so ga povzročili oni, prekleto, tuji in...« Niti izgovoriti noče besede. Po ustih se mu je zakotalilo, da je krepko izpljunil. »Ne, ne sme zapasti pozabi...« Poiskal je zapušeno pero, ker že precej časa ni pisal, bel list papirja in ga položil na mizo. Z glavo se je naslonil na roke in lahti opiral na mizo.

»Kje naj pričnem? Kako tesno je bilo že tiste prve dni.« Da, posamezni vojniki stare vojske beže tudi pod Bohorjem. Med njimi je tudi srbski oficir, ki ni zavrgel pištole. »Premagani smo zaenkrat,« je zapisal »Mlada Jugoslavija bo spet ustala še močnejša kot je bila.« S trdo roko je zapisal te besede na papir in jih podčrtal. Ni važno, kaj je mislil ti isti oficir. Mlada Jugoslavija je že tu.

»Da, prišel je nemški učitelj Wanker. Otroke je hotel ponemčiti in našel si je tudi človeka, ki je vohunil med ljudmi. Prekleto...« Pero je zaškrpalo, ko Smrekar piše težke besede. Že 1942 je tekla kri. Vrsto ljudi so odpeljali v neznanost. »Ne, ni neznanost,« razmišlja Smrekar »Mathausen, Oswiezm, Dachau, Buchenwald...« Pred očmi se vrstijo obrazi tovarišev in znancev. Tovornika dva, oče in sin, ubili so ju Nemci. »Da, Malika in mala Minka...« v taborišče so ju odveli. Kovačev Janez, Luskarjev Ludvik, onemela sta pod strelom... Romihov Stanko... Pero je zavolilo in drobne kapljice črnile so prsknile po belini... »Kako so jokali otroci! Koliko so jih pobili, zverine! Iz Jazbinske hiše tri brate, Prelogova dva, Jazbinskov pod Vrhom, Vrtačnikov Jože, Menčkov Jože, Zabukovski Ivan...« Pred očmi, kot bi ostajali mrtvi. Smrekar ne sliši, da pred oknom ščebeta sraka. Spomini se groba, ki je skrit v zatišju pod smreko. »Da Dobrškove so naložili...« Išč, fant od jare, jim je v zadnjem hipu pobegnil. Skozi okno je skočil in se zgubil v gozdu, čeprav so nemški žandarji srdito streljali za njim. Potem je bil ves čas aktivist. Za spoznanje je zasijal Smrekarjev obraz, ko je pero drselo s temi besedami po papirju. »In Novakovega so tudi ubili,« ga je spet zaskrbelelo.

»Hm, pa smo začeli odločneje. Odbore so osnovali; takrat niti do bro vedel nisem, kakšne... To je že bilo res: proti Nemcem so bili. Odbori OF smo rekli takrat... Prvi so bili v Podlogu, Planinski vasi in Sentvidu, jeseni 1944 pa jih je bilo že okrog 90 po Kozjanskem.« Globoko je vzdihnil Smrekar in pero je zdrselo hitreje, kot bi zdaj laže di-

hal in mislil. »Da, pri Grabenskem Frančku je že dvainštiridesetega bila Prešernova tehnika in nekaj časa je bil med nami tudi član pokrajinskega komiteja tovariš Sergej. Ne niso se dali naši ljudje.«

Zastrmel se je proti oknu, pa niti ni opazil, da se preko Bohorja že tihotapi mrak. Obraz se mu je skoraj spačil v bolečini. »Se nazadnje so hudiči...« V decembru 1944 je bilo... Hrvaški ustaši in Svabi so pridrli kot nekoč Turki. Zažgali so Planinsko vas, Vrh, Podvin, Podjase ter delno Podlog in Sentvid. Mučili in umorili so Leskovškovega Zupuškovca, Jusovega, Bravčevega in še mnogo drugih... Nebo je bilo zakajeno in zgorelo slamo je veter nosil dateč proti obzorju...«

Roka se lahno trese Smrekarju in v očeh mu blesti čuden plamen. Dlan na mizi se krči v pest. Da ni sam v izbi, bi zakričal: »Ne pozabite tega, ljudje! Mladina, otroci, ne pozabite! To, kar imate, je drago pridobljeno; s krujo in življenji! Spoštujte...« Črke na papirju so mu zaplesale pred očmi in drobna, blesta solza je kanila na zadnjo črko. »Ne ne bodo pozabili...« Zunaj je prijetno šumil veter in preko Bohorja skakljaj s poskočno melodijo.

K. I.

Morda ne veste?

□ Meteorška postaja na Južnem tečaju je poslala v Kalifornijo dva zaboja — zraka. Za zrak so »vložili« v zaboj in ga poslali v Kalifornijo na preiskavo.

□ V Mehiki gradijo progo, ki bo najbolj zapletena na vsej ameriški celin. 300 kilometrov dolga proga bo speljana čez gorska slemenja in prelaze. Zgraditi bodo morali 23 mostov in 56 predorov.

□ Svetovne zemljepisne karte imajo veliko napak in pomanjkljivosti. Sedaj jih bodo lahko popravili po podatkih, ki jih posreduje ameriški satelit »Vanguard«.

□ 3900 delavcev je zaposlenih v kemičnih tovarnah »Badische Anilin«. Sedaj bodo tovarno avtomatizirali in potem bo dovolj 190 delavcev.

□ Zanimiv jez bodo zgradili strokovnjaki blizu sibirskega mesta Jakutska, v »coni diamantov«. Orjaški jez ne bo iz betona, temveč iz blokov kamna in ledu. Jez bo za tamošnjo novo hidroelektrarno.

NOVA VRSTA UMETNEGA SLADKORJA

Inštitut za prehranbene proizvode v Švici je izdelal novo vrsto umetnega sladkorja, ki je 50-krat slajši od običajnega. Nova vrsta sladkorja, imenovana »Asugrin«, ne vsebuje saharina in je povsem nenevarna. »Asugrin« izdelujejo samo v prahu.

DRZNOST V OPOJNOSTI ZMAGE

Iveri spominov tovariša Vlada Bogataja na konec vojne v celjskem bazenu

To ni služben časnikarski intervju. Bil je navaden razgovor pred nekaj dnevi, ravno ob 16. obletnici dokončne osvoboditve celjskega področja. Vredno ga je bilo zapisati, ne toliko kot zgodovinski dokument, kolikor kot obuditev spominov na dni, ki so jih doživljali domala vsi naši starejši bralci. Prepričan sem, da bo pripoved tov. Bogataja mnogim vzbudila vse polno spominov na tiste opojne dni zmage, na norčavosti, predznosti in trenutna razočaranja, ki so si bliskovito sledila.

BRIGADE V AKCIJI ZA OSVOBODITEV KOROŠKE

8. maj 1945. Vojni so bili šteti dnevi. Padel je Zagreb, vdal se je Trst, Ljubljana je vzklikala osvoboditeljcem. Toda še ni bil čas za parade. Slovenska Koroška je klicala osvoboditelje. Tja čez Karavanke in Dravo so planile slovenske brigade. »Doma« so ostale male grupice, odredi, področne komande z maloštevilnimi zaščitnimi četami...

Stab IV. operativne zone je bil v Velikih Ravnah nad Soštanjem. Tu so bili: komandant Peter Stante-Skala, komisar Matevž Hacc-Brikin, načelnik Brajović Petar in drugi. Vlado Bogataj, poročnik po činu, je opravljal posle personalca. Pod večer 8. maja je radio prenašal vest, da je veliki rajhovski admiral Dönitz podpisal brez-pogojno kapitulacijo. Hurrraaa!

DO ZOB OBOROŽENE DIVIZIJE ŠVABOV IN BANDE NASPROTI PEŠČINAM PARTIZANOV

Naslednje jutro so kurirji prinesli vznemirljivo vest: Čez Kozjansko in od Zid. mosta se valijo proti severu močne in do zob oborožene enote Nemcev, ustašev, domobrancev in ustaških civilnih beguncev. Koliko? Kdo bi jih štel. Ceste so polne, na železniških tirih gorijo vlakci municije in vojnega materiala.

Nekdo prinese še eno vest. V Soštanj je z oddelkom oklopnih voz pribežal sam generalleutnant Lohr, komandant nemških sil za jugovzhod. Lepa reč. V Velikih Ravnah pa z oficirji vred kakih sedemdeset do osemdeset oboroženih mož...

PREGOVORI IN PODPIS KAPITULACIJE V TOPOLŠICI

Tu ni bilo kaj pomišljati. Stab cone se je v spremstvu zaščitne čete pognal v Soštanj. Nemški ko-

mandant, spoznan z novico o kapitulaciji, je bil voljan za pregovore. V nekaj urah je bilo sklenjeno, da se Lohrove enote brez-pogojno dajo, odložijo orožje, le oficirji smejo zadržati samokrese. Lohrov štab se je preselil v Topolšico, kjer so se pregovori nadaljevali.

Toda povsem enostavna stvar le ni bila. Kako razorožiti čete, raztresene po vsej Stajerski? Lohr je moral izdati pismeni akt o kapitulaciji, po kateri so morali vsi nižji poveljniki izvesti razorožitev.

POMENEK

Sonce siplje zadnje žarke na dvorišče prijazne gostilne. Nad vrati čepi napis: »Gostilna pri Ivanki«. Na kegljišču ropotajo krogle, keglji se obračajo, kegljači kričijo, otroci postavljajo lesene pajace.

Iz gostilne prihaja žvenket kozarcev. Ivanka, meni dva deci. Rdečega. Tisti je dober. No, pa ti imaš tako zmeraj dobro pijačo. Ja, že grem, pili? Tudi prigrizek dobite. Imam tudi pivo in kokto. Sobota je, pa si res lahko malo privoščite. Kam pa prinesem? Na dvorišče.

Na dvorišču, za plotom stoje mize in stoli. Sedeži so polni. Tam sedi obratovodja regulacije Bolske. Naprej trije upokojenci. Potem uslužbenka in delavec. Tudi kmet prihi, popije pivo in gre svojo pot. Na dvorišču pa pijejo dobro kapljico in pomenek teče. Pogovor je spročen nihče se ne sramuje odpreti ust. Ta se huduje na pičlo plačo, oni hvali vreme, tretji prorokuje dobro leto. Ženske pokramljajo o žetvi in nogavicah, mladec sprašuje po filmu. Tudi politika pride na vrsto. Modrovanje, preudarjanje, prorokovanje. Na astronomije ne pozabijo.

Pa še nekaj o življenju nekoč in danes. Nekoč je bilo tako, danes je

Zdaj pa so šli na pot: Slamič-Urh, Vlado Bogataj, kurir Kotnik in nemški podporačnik kot oficir za zvezo. Četvorka je v odprtem vozilu, vozil je Urh, obredla vse enote. Šlo je dokaj gladko z Nemci, težje pa z ustaši in drugo bando...

OTROCI IN ŽENSKÉ RAZOROŽUJEJO

»NEPREMAGLJIVO ARMADO«

V Celju je kar mirgolelo sovražnih enot, ki so bile razbite, brez vodstva, pa vendar še nevarne. Zlasti ustaška sodrga. Po dolini ob Savinji se ekipa ni mogla prebiti. Poskusili so mimo Šentjurja čez Planino. Tudi ni šlo. V Rogaški Slatini so naleteli na prve frontne enote. Bili so to Vojvodinci. Medtem pa so povsod v vsakem kraju starci, otroci in ženske šivali trobojnice na rokave in zvezde na pokrivala. Pogumno so stopali na ceste, ustavljali do zob oboroženo soldatesko in jo razoroževali. Zavest o zlomu fašističnega morilskega stroja jih je opajala, da so se podajali v pravcate vratolomne podvige. Zastave s petokrakami so vihrale nad nepreglednimi kolonami sovražnika, ki je odlagal vojni material pred mladinci, ki jim ni poganjal niti puh pod nosom.

Terenski aktivisti so na hitro mobilizirali kaj čudne in nevojaške enote narodne zaščite, nove enote so nikle iz tal. Sem in tja se je grupi sovražnika posrečilo udariti skozi te zasede. Tako je storil Lohr, ki pod izgovorom, da bo prek radia pozval enoto k predaji, priklical oklopno enoto in po begnil. Toda ni prišel daleč. Tomšičevci so ga na Koroškem prestregli in ga poslali kot redni primerek v Beograd pred vojaško sodišče.

SVABI SE SRAMUJEJO ZAVEZNIKOV — TRDOVRATNA BANDA

V Vojniku se je zaustavilo. Nemški general je bil pripravljen odložiti orožje, toda pod pogojem, da se odvoji od »bande«. S tem je mislil na ustaše in domobrance. Po štirih dolgih letih naenkrat tak preobrat. Treba je bilo ukrepati. Medtem ko so se Nemci oddaljevali proti severu, je parlamentarna četvorica vodila pogajanja z ustaškimi komandanti. Predsednik krajevnega NOO tov. Vrečko jih je zadržal s pijačo in klobasami. Toda ustaši so bili trda kost. O bodoči federalni ureditvi Jugoslavije niso imeli pojma, vsajali so se zakaj bi Zagreb ne bil glavno mesto in kuma nov državni denar. Naposled nič čudnega, saj je med njimi bil okoreli zločinec in klavec Boban, zloglasni komandant Jasenovca. Pa vendar, so se

Bili so dnevi opojnosti nad zmago, čas mitingov ob mimohodu poraženega sovražnika, čas drznosti in prekipevalnega patriotizma.

J. Kr.

drugače. Danes še res ni za vse, a živel si da. Očka Korun in Ahac sta nekje pred prvo svetovno vojno To bi bil roman. Kajne, nekoč bo nekdo moral zapisati našo zgodovino. Življenje nas mladih ljudi. Ni

sih... Ah, to so le spomini. V knjigo bi morali z njimi! Vsak človek ima svoj roman. Po pravici pa le ne bi vsega napisal. Je že tako, vsak človek tudi greši.

Sonce je potonilo za gore, keglji

nam šlo dobro, pa smo vseeno dočakali starost. Kje so tiste rožice, pisane in bele... Nekdaj v starih ča-

še zmeraj ropotajo, noge podrsavajo po belem gramozu, nekdo zakliče: Ivanka, še dva deci!

RIŠE:
VLADO PIRNAT

Zemljini rešitelji

PIŠE:
JOŽE JESIH

1

Jutro. Prvi sončni žarki so poplesavali na mičnih valčkih in se ogledovali v sinji gladini.

V zalivu, obdanem z borovim gozdičkom, je sameval čoln. Sonce je stalo že v zenitu, ko se je zaslišalo iz gozdička čudno, nerazumljivo mrmanje.

2

V senci borovih dreves je stal šotor. Pred njim je bilo kamnito ognjišče, ki pa je bilo danes še nedotaknjeno. Iz šotora sta pristopicala druga za drugo, dve majhni, zaspani postavi v kopalnih hlačkah. »Glej Janez, poldne je že,« je povzela prva in strokovnjaško pogledala v nebo.

3

»Saj sva na počitnicah, Vili,« je razposajeno dejal Janez in mu hudomušno pomežiknil. Zadovoljno sta se zasmejala. Da, na počitnicah sta. Solo sta dobro opravila, zato lahko sedaj tu brezskrbno uživata. »Verjameš, Janez, da se mi Tone kar smili. Domenili smo se, da gremo skupaj na počitnice, pa...

Za male bralce

DRAGI MALI BRALCI!

Tokrat se našemu novemu nagradnemu razpisu niste kaj mnogo odzvali. Ker sta nam pisala le dva, vam razpis še enkrat ponavljamo. Zelim, da bi nam poslali predloge naslovov za nove nagradne prispevke. Torej takole: »Zelim, da bi prihodnjič pisali o tem, kako si zamišljam prihodnost. Naslov naj bo »Veselo v bodočnost«. Ali — želimo pisati o svoji najljubši knjigi — naslov »Moja prijateljica itd.« Te predloge bomo nagradili. Najboljše s tisoč in dva naslednja s pet sto dinarji. Prihodnjič pa bomo na najboljši prispevek s temi naslovi spet razpisali tri nagrade.

No, želimo, da bi predlagali in pridno pisali. Veselo na delo!

Naša nova šola

Komaj nekaj mesecev se učimo v novi šoli. Prej smo hodili v staro na vasi, v nekdanji mladinski dom in drugam. Dolgo so se trudili, da imamo zdaj novo šolo. Ta je velika, lepa moderna stavba z mnogimi okni. Pobarvana je svetlozeleno, prostori zbornice in stanovanj pa so rdeči. V začetku se nismo mogli navaditi na to, da smo morali ob vstopu sezuti čevlje. Kasneje pa smo vzljubili položena tla, nove klopi in svetle zračne prostore.

Mislil, da ne rečem preveč, če obljubim, da se bomo v tej šoli še bolj pridno učili, da bi dokazali, kako velika prijateljica nam je.

Ivo Zemva,
6. razred, Dobrna

SPOMINI BORCEV

V program pionirskih iger smo vključili tudi razgovore z borci narodnoosvobodilne borbe. Doslej smo v šolo povabili tovariša Franca Kladnika, Roka Podbrežnika in Jožeta Herleta. Pripravili so nam, kako težko so bile borbe z množičnimi in bolj oboroženimi sovražniki ter nam opisali osvojitve krajev Luč, Ljubnega, Rečice, Mozirja in smatnega ob Paki. Tovarš Rok nam je pripovedoval o bojih pri Novi Stitici in nad Gornjim gradom. Pripovedovali so nam o partizanski taktiki, hrabrosti, požrtvovalnosti in tovarištvu.

Izkreno se jim zahvaljujemo za pripovedovanje in jih še vabimo medse. Pionirski odred Avgusta in Borisa Vršnika Ljubno ob Savinji

Virštanj

Virštanj je prijazna vasica, ki leži med vinogradi in goricami. Na zahodni strani Virštanja stoji med drevesi velika hiša, ki nas spominja na vročo dogovor iz narodnoosvobodilne borbe. V tej hiši je bilo skrito orožje in hrana za partizane, tu stanejo prvi virštanski uporniki Janez Boh, tu je živel tatica Ana Boh, ki so jo Nemci ustrelili 1942. leta, čeprav je pustila doma tri nedoročene otročičke. Najmlajši je imel komaj tri leta, Janez Boh je bil skoraj tri leta v uničevalnem taborišču Dachau, od koder se je vrnil šele po osvoboditvi.

Pionirji odreda Ane Boh smo ponosni na svoje ime, kakor smo ponosni na kraj, ki je tako znan iz narodnoosvobodilne borbe.

Marica Černoša,
Sela 21
Podčetrtek

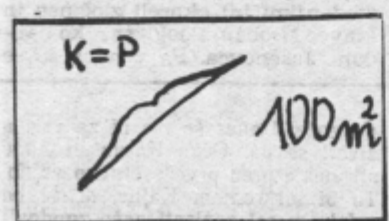
Pa stopinjah slavne XIV. divizije

Pionirski odred »Pohorska Milica« je sklenil, da si ogledamo kraje, kjer so borci štirinajste udarne divizije bili najhujše boje z okupatorjem.

DOM V OGNJU

Bil je lep jesenski dan. Ljudje na poljih so pospravljali poljske pridelke, otroci pa so hodili iz šole in v šolo. Šolski zvonec je zazvonil in predzadnja ura pouka je bila pri kraju. Kot ponavadi, smo tudi tokrat stekli k oknu. Prav začudeno smo se zazrli v skupino ljudi, ki je stala na trgu. Ko je prišla v razred učiteljica, smo bili nemirni in nezadovoljni, ker nismo smeli stati pri oknu. Kmalu pa je tudi ona stopila tja in vsi smo se čudili, kaj pomeni skupina ljudi sredi trga. Takrat je vstopil v razred učitelj in nam povedal, da na koncu trga gori kozolec. Razred je bil v hipu prazen, bilo je tiho in pusto, le zvon je oznanjal nevarnost.

Gasili smo, mnogo nas je bilo, toda požara nismo ustavili. Blizu kozolca je stala hiša in še dva hleva — last drugega gospodarja. Velik rdeč petelin je zapel tudi na drugem poslopju. Ko sta zgorela dva kozolca, je zmanjkalo vode. Zgoreli so trije kozolci in vnela se je še hiša. Opazila sem ženo, ki je s preplašenima otrokoma zbežala iz hiše. Vsa solzna se je ozirala na goreč dom.

NA MORJU

Tako težko sem čakal tistega dne, ko sem s kolonijo odšel na morje! Tistikrat sem ga prvič videl. Od začudenja sem kar ostrmel. Hotel bi poznati nekoga, ki ob pogledu nanj ne bi želel kar skočiti vanj. Toda kaj, ko se je pa treba najprej ohladiti in šele potem zaplavati. Plaval, skakal sem, nabiral školjke in morske zvezde. Dnevi so tekli in moja barva se je

vse bolj spreminjala. Najraje sem bil ob morju kadar je močno vavalovilo in se penilo. Tako mogočno je takrat.

Ko je potekel čas naših počitnic, me je doma na postaji pričakala mama z besedami: »O, ti moj zamorček! Spojaj bi te ne bila spoznala.« Kar ponosen sem bil na te njene besede.

Edvard Fister,
Vojnik 47

Bilo je lepo majsko jutro, ko smo se zbrali pred šolskim poslopjem na Ljubnem. Obloženi smo bili z nahrbtniki in naš spreved je krenil po prijaznem hribočku navzgor. Zeleni gozdovi so šumeli in nas pozdravljali, kakor smo mi pozdravljali borce, ki so se pred več leti tu borili za svobodo. S spoštovanjem smo stopali po teh poteh.

Koliko poguma in narodne zavesti so morali imeti borci, da so premagovali vse napore in ovire! Hoditi so morali v najhujši zimi, snegu in ob pokanju pušk. Mi smo hodili ob petju ptic, svobodno in v pomladnem cvetju ter zelenju. Proti večeru smo prišli do planinskega doma na Smrekovcu. Tam smo se odpočili in okrepčali. Nato smo zakurili taborni ogenj in trenutek nato so naše pesmi že donele v sveži pomladanski zrak. Zjutraj smo krenili proti partizanski bolnišnici, v kateri so se zdravili naši hrabri borci. Po ogledu vseh važnejših krajev smo se vrnili domov, z nami pa številni spomini na partizanske in vojne dni.

Marica Deželak,
Planina 5,
Planina pri Sevnici

Ida Coklin,
5. razred,
Šola Ljubno

ŽE SPITE pri odprtem oknu?

Pogosto slišimo, da kdo z navdušenjem pripoveduje o tem, kako prijetno je spati pri odprtem oknu, še posebej, če dežuje. No, če potem stvar temeljiteje raziščete, lahko ugotovite, kakor sem tudi jaz, da se takšno spanje precej opušča, zlasti v mestih, kjer je močno razvit promet in švigajo avtomobili, tovornjaki in avtobusi še v poznih nočnih urah in že pred zoro zjutraj. Pa tudi pretiran strah za zdravje otrok je pripravil marsikatero mamico do tega, da je zaprla okno in se težko navedila spati v zaprtem prostoru, kajti otrok se lahko prehladi, če »vso noč vdihuje vlažen nočni zrak.« Nek zdravnik je ob podobni izjavi nekoč rekel: »Draga tovarišica, otrok se lahko prehladi tudi, če spi pri zaprtem oknu, pa celo, če ga imate ves dan v postelji. Tedaj je ta možnost celo večja, saj bo venomer dihal že izrabljen zrak, njegovo telesce pa se bo odvadilo gibati na svežem, čeprav vlažnem ali hladnem zraku.«

Pametna mati bo utrjevala otroka od prvega dne in se ne bo tresla, če bo čez malčka potegnila tudi kakšna sapica in če bo kakšen dan pokašljeval. Vsak otrok se prehladi, vendar je temu le redko kriv svež zrak, kajti pretežno se prehladijo otroci tako, da se nalezajo od starejših. Pri boleznih otroka nikakor ne smemo

navzgor. Zeleni gozdovi so šumeli in nas pozdravljali, kakor smo mi pozdravljali borce, ki so se pred več leti tu borili za svobodo. S spoštovanjem smo stopali po teh poteh.

Koliko poguma in narodne zavesti so morali imeti borci, da so premagovali vse napore in ovire! Hoditi so morali v najhujši zimi, snegu in ob pokanju pušk. Mi smo hodili ob petju ptic, svobodno in v pomladnem cvetju ter zelenju. Proti večeru smo prišli do planinskega doma na Smrekovcu. Tam smo se odpočili in okrepčali. Nato smo zakurili taborni ogenj in trenutek nato so naše pesmi že donele v sveži pomladanski zrak. Zjutraj smo krenili proti partizanski bolnišnici, v kateri so se zdravili naši hrabri borci. Po ogledu vseh važnejših krajev smo se vrnili domov, z nami pa številni spomini na partizanske in vojne dni.

Kadar je dedek hodil med njivami ter opazoval, kako dozoreva žito, sta mu zvesto sledila. Dolge njive zlatorumene pšenice so se v njuni otroški domišljiji spreminile v ogromna zlata polja. Prav

Dedkova ljubljenca

Vsako poletje sta šla k dedku na počitnice. Kako lepo je bilo takrat! Dedek je vpregel konjička, sedli so v kočijo in se peljali skozi vas. Vaščani so ju imeli radi in nekajkrat so dejali dedku, da »sta čisto njegova«. Dedek je bil nanju silno ponosen, pa tudi onadva sta bila tega vesela. Svoje dedka sta imela neizmerno rada in bila sta ponosna nanj.

Ko sta sedela v kočiji poleg njega, se jima je zdelo, da se vozita s kraljem »Devete dežele« in ves svet okoli njih je bilo le njihovo kraljestvo.

Kadar je dedek hodil med njivami ter opazoval, kako dozoreva žito, sta mu zvesto sledila. Dolge njive zlatorumene pšenice so se v njuni otroški domišljiji spreminile v ogromna zlata polja. Prav

zares, njihovo kraljestvo je bilo bogato!

Ko sta se na jesen poslavljala od dedka in svojega »čarobnega« konjiča, sta jima vselej obljubljala, da bosta, kadar doraste, ostala vedno le poleg njiju. Dedku bosta pomagala kraljevati, čarobni konjič pa jih bo vozil na obiske v tuja kraljestva.

Zdaj sta odrasla. Živita v velikem mestu in k dedku se vsrsko poletje pripeljeta z avtomobilom. »Čarobni konjič« pa stoji v hlevu in čaka, čaka, kdaj bosta izpolnila svojo obljubo. Toda dedek, njun slavn junak mu zagotavlja, da bo morda kmalu vozil spet take male sanjčice, kot sta bila njegova vnuka. In prav na tiho si želi, da bi bili tudi »čisto njegovita«.

Kuža Polak se je vračal

(Slička iz detinstva predsednika Tita)

Brozovi v Kumrovcu so imeli ovčarskega psa, ki mu je bilo ime Polak. Bil je velik, močan, dolgih dlak in sila krotek z otroci, ki jih je bilo v hiši kar sedem. Polak je naučil vse otroke hoditi. Čisto zares! Otroci so se prijemali za njegovo gosto dlako, Polak pa je počasi, dostojanstveno hodil po izbi ali dvorišču, ne prehitro in ne prepočasi. Malčki so stopicali ob njem in urili prve korake.

V tistih časih je bilo zelo hudo. Ni bilo kaj jesti, posebno če je bilo pri hiši toliko otrok. Potem pa še pes, ki je bil velik in je pojedel za enega človeka.

Oče Broz, čeravno nerad, so se odločili, da bodo Polaka prodali. Takrat, pred šestdesetimi leti, so bili pri nas še grofje in baroni. Tako je za Polaka bila sklenjena kupčija z oskrbnikom graščine z one strani Sotle, na Slovenskem.

Ko je Polak sklonjene glave in spodvitim repom odhajal od hiše, je bilo toliko solz in joka, da je čudno. Toda ni bilo pomoči. Tudi Joško, saj veste, da so Tita kot dečka tako klicali, je jokal in žaloval za Polakom.

Pa mine dan, mineta dva in Polak se naenkrat spet opleta okoli stare domačije. Otroci so bili veseli, da je kaj. Toda kratko je bilo veselje. Oče Broz so ga spet odpeljali k novemu lastniku.

Že so otroci obupali, da kuža ne bo več, ko se je naenkrat spet zbral pred očetom. V gozdju so mu skupali ležišče in mu dolge dneve nosili skrivaj hrano. Vse dotlej, dokler se oskrbnik z one graščine ni odpovedal psu, ki je smel ostati zdaj pri otrocih vse do svoje naravne smrti.

ŽENA • DOM • DRUŽINA

Še enkrat - park in otroška igrišča

Že pred dnevi smo pisali o problemu otroških igrišč v Celju. Med tem časom je postal ta problem še bolj pereč, saj je akcija, ki se je začela v tednu reda in čistote, zavzela širok obseg in kaže, da bo za lep izgled mesta tudi precej prispevala. Celjani smo upravičeno ponosni na svoje negovano in zeleno mesto, vendar pa se starši upravičeno vprašujejo, kam naj v kratkih popoldanskih urah peljejo otroke, da jim ta sprehod ne bo le muka. Še posebej važno je za tiste žene, ki so zaposlene.

Kar priznajmo, da igrišč v Celju skoraj ni in da v parke raje ne gremo več, ker moramo za malčki pospraviti steze in smo poleg tega še ves čas na trnju, da otrok ne bi stopil na travo (in kateri otrok vendar ne stopi v travo, če je zrasel v mestu?) in bi morali plačati kazen. V bližini mojega doma so kar trije bolj ali manj negovani parki, poleg tega pa so povsod v naši okolici tudi šole. Že nekaj časa opažam, da so tudi šolarji željni zelenega okolja, saj izrabijo prenekatere prosto urico in se učijo po klopih teh parkov. Njim bo s primernimi besedami mogoče pojasniti, da morajo v parku paziti, malčkom pa to res ni mogoče.

Vem, da se je o tem vprašanje že povsod govorilo. Zato menim, da bi oile že čas, da o' tu in tam

žrtvovali košček travice v parku malčkom. Laže je zahtevati od otroka, da ne teka po vsaki travi v parku, kakor pa da se sploh ne igra na njej. Prepričana sem, da

bi postali tudi ostri ukrepi sčasoma nepotrebni, saj bi tedaj starši razumeli, da mora biti del parka tudi nedotaknjen in trava ne sme biti pohojena.

Servisi pod gradom

Pred dnevi je bila v našem časopisu le kratka vest, kjer sporoča stanovniška skupnost Pod gradom, da bodo 1. junija začeli izvrševati usluge strokovnjaki raznih strok stanovanecem stanovanjske skupnosti. Te vesti so se vsekar razveselili stanovalci tega območja, le težko pa bi si predstavljali ovire, ki jih je skušala premostiti skupnost, da bi svojim stanovanecem servisne usluge organizirala čim ugodneje.

V anketi so ugotovili potrebe in želje stanovalcev. Te so jim bile tudi glavno vodilo, ko so organizirali akcijo za malone univerzalni servis. Kljub naporom pa tudi do danes, ko so sicer premostili ostale težave, še vedno nimajo niti najnujnejših prostorov, saj so kaj kmalu spoznali, da je težko sprejemati »gostoljubnost« ljudi, ki za njihovo ustanovo nimajo razumevanja. Tako servis nima strehe, saj so komaj dobili sobico, kjer bodo vsako popoldne sprejemali

naročila in jih potem posredovali strokovnim delavcem, ki so pripravljeni delati, da bo servis uspel.

Servis bo posredoval naročnikom obrtniške usluge, za katere so hišni sveti v tem koncu tolikokrat zaman prosili, pa tudi drugi stanovalci so take obrtnike prestrezali »po kanalih«. Tako bodo delavci opravljali tu predvsem mižarska, zidarska, električarska, kleparska, instalaterska, mehaničarska in kovaška dela, razumljivo predvsem usluge, ki jih stanovalci v tem delu predvsem pogrešajo. Ker v anketi ni bila tako očita potreba po pralnem servisu, ga skupnost zaenkrat še ni ustanovila, čeprav je tu prostovoljno priskočil na pomoč upravnik doma Dušana Finžgarja, ki je pralnico doma ponudil tudi stanovanjski skupnosti Pod gradom. Imajo pa že krpalnico, za katero so prepričani, da je zaželen in prepotrebna.

Samo eno češnjo?

Darja je že nabirala ustka v jok in očki sta postali čisto majneni in mokri. Že od trga je prosila za eno samo češnjo in mamica ji je ni in ni hotela dati, češ, da jih mora prej oprati. Toda Darja je zajokala, mamici je postalo nerodno zaradi ljudi in je že skoraj popustila. Še sreča, da sta Darja in njena skrutac mamica doma blizu trga.

O tem, da Darja potem prvih, toda umitih češenj, ki jih je letos zobala, ni mogla prej nehati jesti, kakor tedaj, ko jih ni nič več bilo, ni najbrž sploh ni treba pripovedovati. In pomislite, njena kruta in nesmiljena mamica, je sedaj s presrečnim obrazom gledala svojo malo, ko je pospravila vse češnje do zadnje in je z obupan obrazkom zavrgla samo eno češnjo, ki pa je bila kar črna, tako gnila je bila.

Ce je potem Darjo bolel trebušček, še ne vem. Tisto zavijanje, ki kaj rado pride pri prvih velikih porcijah sadja, me ni skrbelo. Darja naj le je sadje, le oprano mora biti.

KORISTEN NASVET

Vodo, v kateri smo kuhale riž ali makarone, lahko uporabimo za škrobljenje. Pred uporabo precediti, šele potem lahko v njo namočimo perilo.

Bosih nog, veselih obrazov in polni besed so se zbrali na travi — zakaj tu je pomelek mnogo prijetnejši

Gospodarjenje - zadeva vsakega delavca

Letni konferenci občinskega sindikalnega sveta v Smarju pri Jelšah so prisostvovali tovariši Jože Jošt, predsednik OSS Celje, sekretar občinskega komiteja ZKS ing. Andrej Marinc, predsednik občine Joško Lojč in direktorji podjetij.

Delo sindikatov na Smarskem je bilo zelo pestro, čeprav je občina skoraj tipično kmetijska. Občinski sindikalni svet se je vendar moral ukvarjati s problematiko velikih in manjših podjetij, s svojstvenimi vprašanji in kmetijstvu in pridelavi, v javni upravi in gostinstvu. Predsednik občinskega sindikalnega sveta Hinko Drnovšek je v poročilu zelo konkretno nanizal vrsto primerov, ki so kazali uspeha, a tudi šibkosti v sindikalni dejavnosti. Na splošno pa se je sindikalno življenje tudi na Smarskem okrepilo. Samo v zadnjem letu je nastalo 10 novih sindikalnih podružnic. Na Smarskem je danes 43 sindikalnih podružnic.

Vprašanje odnosov med ljudmi v podjetjih, odnosov vodilnih organov do kolektivov, urejevanje sistema nagajevanja in usmerjanje dela posameznih podružnic, so bile poglavitne naloge občinskega sindikalnega sveta, ki pa jim ponekod ni bil kos. Vsekakor posameznih spodbujajev ni kriv sindikat, temveč v prvi vrsti vodilni kadri v podjetjih kot n. pr. v »Mesnini« in mehanični delavnici, ki so prav tako odgovorni za politično dejavnost v gospodarskih organizacijah. Prav gotovo tudi sindikat v trgovskem podjetju v Rogoški Slatini ni bil dovolj delaven in buden, da je lahko prišlo do večjega gospodarskega kriminala. Zlastno je tudi, da so nekatere sindikalne podružnice deleže zelo neresno. Poročila, ki jih je terjal občinski sindikalni svet, so bila površno sestavljena, ponekod naravnost izmišljena in niso odgovarjala dejanskemu stanju v podružnici. O vseh napakah so se na zborovanju odkrito in odločno pomenili, vendar niso pozabili na uspehe, ki so jih tudi dosegli ponekod v prav lepi meri. Posebno prizadevanje in uspešno so delovale sindikalne podružnice v steklarni »Boris Kidrič« in v Splošnem gradbenem podjetju, kjer so povečali skrb za vsakega posameznega člana in s tem preprečili fluktuacijo delovne sile, ki je bila nekoč zelo močna. Uspešno so delovale še podružnice državnih uslužbencev v Smarju, Ključavničarstvo, Železničar v Rogatu in drugi. Enajst najprizadenejših članov je na konferenci prejelo posebne diplome za zasluge pri razvijanju sindikalnega življenja na Smarskem.

Odločno so sindikati pomagali uvajati načela nagajevanja po učniku v podjetjih. Posebne težave so nastopale pri manjših podjetjih in odraz zmednih odnosov se ponekod pojavlja še danes. Nagajevanje po učniku pa so uspešno izvedli že v industriji ter v trgovski, gostinski in gradbeni stroki. Novi predpisi v našem gospodarstvu pa nedvomno zahtevajo, da je gospodarjenje v podjetju zadeva vsakega delavca, slehernega člana kolektiva. Občinski sindikalni svet predvideva več seminarjev za izobraževanje delavcev, ki morajo dejansko poznati organizem podjetja, da ne bo upravljanje več odvisno od peščice ljudi, temveč dejansko od vseh proizvajalcev.

Na konferenci je izvolila 37 članov novega občinskega sindikalnega sveta, pred katerim nedvomno stoji vrsta pomembnih in težavnih nalog. Predvsem bo moral odpraviti pomanjkljivosti, utrjevati stike s podružnicami in pripravljati kadre, ki bodo sposobni prevzemati dolžnosti, ki jih terja naš razvoj. Storitnost v podjetjih se že povečuje. Delegat Narat je v razpravi že načel vprašanja skrajšanja tednika, kar je potrebno reševati prav v povezavi z večanjem storitnosti in skrbjo za delovnega človeka. S tem se odpira spet novo vprašanje, ki ga bodo prav sindikati tudi na Smarskem morali reševati.

KONFERENCA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V MOZIRJU

Večja živahnost

V nedeljo dopoldan je bila v Mozirju redna letna konferenca sindikalnega sveta, ki so ji poleg okrog 50 delegatov prisostvovali še tovariši Gojmir Melik, član okrajnega sind. sveta Celje, HINKO ČOP, predsednik Oblo Mozirje in drugi. Konferenco je otvoril predsednik občinskega sindikalnega sveta Mozirje Stanko PRODNIK, ki je imel ob tej priložnosti referat o bodočih nalogah sindikalnih organizacij. Poročilo o delu sind. podružnic in občinskega sind. sveta mozirske občine so dobili delegati že predhodno.

V preteklem obdobju se je kazala razgibanost sindikalnih podružnic pri obravnavi delitve dohodka, tarifne politike in delovne storitnosti. Medtem ko so v posameznih kolektivih (Lesna industrija Nazarje) uvedli nagajevanje po ekonomskih enotah, je bila pri drugih podružnicah razprava še vedno v pretežni meri okrog tarifnih postavk.

Sindikalne podružnice so posvečile posebno skrb organom delavskega samoupravljanja in je zato tudi narasla kvaliteta njihovega dela, zlasti v večjih in bolj organiziranih podjetjih. Tako ugotovitve potrjujejo tudi proizvođači in poslovni uspehi, ki so bili dosegjeni zadnje leto skoraj v vseh panogah gospodarstva. Precej truda je bilo vloženo v to, da se organi delavskega samoupravljanja usposobijo za kvalitetnejše upravljanje. O tem pričajo podatki, ki govorijo, da je bilo opravljenih 44 raznih predavanj preko katerih je šlo 1336 slušateljev. Večina članov v organih delavskega samoupravljanja je pokazala v dosedanjem delu dovolj interesa za vsa vprašanja, ki spadajo v njihovo pristojnost. Nadaljnja naloga sindikata pa bo, da

bodo člani posvetili vso pozornost decentralizaciji teh organov. V Nazarju so pred nedavnim že iz-

Razstava NOB v Mozirju

V okviru programa proslav v počastitev 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov je Celjski muzej odprl v petek v Mozirju razstavo NOB. V dvorani, kjer je prirejena razstava, je razstavljenih nad 600 fotografij, diagramov in raznih dokumentov, ki prikazujejo partizansko in delavsko gibanje na območju celjskega okraja pred vojno, partijske in skopske sestanke pred vojno in prve dni nemške okupacije in represalije proti Slovincem. Zelo zanimiv je tisti del razstave, ki prikazuje osvobodilno gibanje na območju celjskega okraja. Razstavljeni dokumenti in fotografije pričajo o dejavnosti Celjske čete, Savinjske čete in L. Stajerskega bataljona ter pohod XIV. divizije na Stajersko. Razstavljeni so tudi dokumenti, ki prikazujejo trpljenje in mučenje Slovincem v raznih taboriščih v Nemčiji. Zadnji del razstave pa prikazuje povojno izgradnjo Jugoslavije. Večji del razstavljenih dokumentov se nanaša na dogodke iz Zgornje Savinjske doline, zato je za domačine še bolj zanimiva. Priredili jo bodo še v Gornjem Gradu in Solčavi.

Prebivalstvo kaže za razstavo veliko zanimanje in si jo je že prvi dan ogledalo več sto ljudi iz Mozirja in okoliških krajev. Razstavo si je ogledala tudi šolska mladina iz Mozirja, Nazarja in Lepe njive.

Druge številke

Občinski odbor SZDL v S'ov. Konjicah je pred kratkim izdal drugo številko svojega glasila »NOVICE«. V njem je objavljenih več člankov iz dela ljudskega odbora, o nadaljnjem razvoju kmetijstva v občini dalje o perspektivah razvoja trgovine v občini, o delu mladine itd. V posebni rubriki »Vi vprašujete — mi odgovorjamo« je uredniški odbor moral posredovati več odgovorov, ki so jih postavili državljani na razne občinske organe ter podjetja. Če bodo tako nadaljevali, lahko pričakujemo, da bodo državljani zvedeli za marsikatero zadevo, vodilni funkcionarji v občini pa bodo tudi na tak način dobili stik z volivci in člani SZDL.

L. V.

Na cesti nisi sam

Z zadovoljstvom lahko ugotovljamo, da se je prometna varnost na naših cestah v teku lanskega leta izboljšala. Prvič po osvojitvi smo dosegli zmanjšanje števila prometnih nesreč in smrtnih žrtev. K uspehu za zmanjšanje števila prometnih nesreč na naših cestah in večji disciplini uporabnikov cest pa na vsak način lahko prispejemo tudi precejšnji delež uspehov prometne vzgojne in preventivne dejavnosti občinskih, okrajnih komisij in republiške komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu ter mnogih družbenih organizacij in šol, ki so tudi vzgajale državljane in jih vselej opozarjale na previdnost na cesti.

Novi obratni prostori

Gradbeno podjetje »INGRAD« iz Celja bo v kratkem pričelo z gradnjo novih obratnih prostorov za tovarno usnjarskih in čevljar-skih strojev »KOSTROJ« v Slov. Konjicah. Zemljišče, na katerem bo zgrajena nova tovarniška zgradba, so morali zbravati, zdaj pa urejajo kanalizacijo. Ker bo »KOSTROJ« gradil z lastnimi sredstvi, računajo, da se bodo dela nekoliko zavlekla. Posojilo pa nameravajo najeti kasneje in sicer za nabavo novih, sodobnih strojev. V načrtih za bodoča leta predvidevajo, da bo vrednost njihove letne proizvodnje narasla na milijardo in pol dinarjev, kar je skoraj za enkrat toliko kot znana letošnji proizvodnji plan.

Svečana proslava krvodajalcev v Laškem

V nedeljo je pripravil Občinski odbor RK v Laškem svečano proslavo, na kateri so odklovali najbolj požrtvovalne darovalce krvi v laški občini. Pred začetkom proslave sta predsednik in tajnik Občinskega odbora RK tov. Rado Miškovič in tov. Venčeslav Jelovec položila venec pred spomenik talcev.

Svečano proslavo je v gostišču »Hum« otvoril tov. Miškovič, nato pa spregovoril o vlogi in pomenu RK v družbenem življenju ter nesebični pomoči darovalcev krvi v laški občini. »Vi ste tisti,« je dejal v svojem govoru, »ki rešujete človeška življenja. In kaj more človek storiti več, kot rešiti tovarišu življenje?«

Število krvodajalskih akcij, ki so bile lani na območju laške ob-

čine, pričajo, da so si Laščani prav gotovo zaslužili doslej prejeto priznanja, saj je lani poklonilo svojo kri kar 446 krvodajalcev.

Za kulturni del te proslave so poskrbeli cimbani iz otroškega vrta v Laškem, podmladkarji osnovne šole Laško, mladinski in moški pevski zbor ter godba na pihala.

leš.

Vaše vrstice

Zakaj smo uvedli „Vaše vrstice“

Naši bralci so kmalu osvojili novo rubriko »Vaše vrstice«, ki smo jo pred kratkim uvedli. Osnovni namen, ki smo ga pri tem zasledovali, je bil, da omogočimo državljanom prek te tribune obravnavanje nekaterih problemov, ki sicer ne bi našli ustreznega mesta. Pri tem smo mislili predvsem na one probleme, ki so zadeli kogarkoli in katere je v širšo obravnavo možno rešiti. Razumljivo je, da smo že v začetku računali s tem, da se bodo tu in tam pojavili primeri, ko bo kdo hotel stolpce časopisa izrabiti za osebne namene. Vendar je v takih primerih jasno; saj napad nekoga posebno ka-

dar so v ozadju osebni interesi prizadevanja druga; da smo dolžni tudi nasprotno mnenje objaviti. To pa hkrati pomeni, da širok krog bralcev le zve resnico in da zalucan kamen na kraju prileti nazaj onemu, ki ga je zlonamerno zalucal.

Tega sicer ne bi zapisali, če bi se prvi primer že ne pripetil. V zadnji številki je tov. Mlakar iz Teharj pisal o nepravilnem ravnanju železniške uslužbenke Marije Orač.

Tov. Oračeva je piscu javno odgovorila, ker meni, da je treba pojasniti nekatere bistvene stvari. Takole piše:

Res čuden nastop

Tov. Mlakar je napihnil zgodbo o otroku, ni pa napisal, da me je otrok zmerjal in da sem ga opozorila, da tega ne dela. Pa pustimo otroka. Mlakar tudi ni povedal od kod njegova jeza in zakaj brutalni napadi name, zakaj zmerjanja in podobno.

Tov. Mlakar je bil železniški uslužbenec. Sedaj je v pokojju. Še vedno zaseda železniško stanovanje. Z njegovo privolitvijo je uprava pred leti dodelila eno sobo v tem stanovanju meni. Vse je bilo v redu dokler so bile za železniška stanovanja posebne stanarine. Tedaj je on plačeval za vse stanovanje 180 dinarjev, jaz pa sem njemu plačevala 200 dinarjev. Po točkovanju in uvedbi novih najemnin je bilo stanovanje ocenjeno na preko 800 dinarjev, moja soba pa okoli 300 dinarjev.

Od tega časa je ogenj v strehi. Z vsemi močmi so se spravili name. Ker je soba prehodna, je bila zanje zadeva še lažja. Celo do te mere so šli, (vredno je zapisati, da tov. Mlakar tega ni omenil), da so mi zaklenili vrata sobe in jih povežali z žico. Tako sedaj hodim v sobo skozi okno. Druge rešitve zaenkrat ni.

dokler mi ne bodo vgradili posebna vrata, kar je že sklenjeno. To sem napisala brez kakršnega koli napihovanja in tendence, kratkotalno zato, ker je tov. Mlakar smatral za potrebno, da zadevo sproži v javnosti. Če je že tako, naj javnost ve vso zgodbo. Marija Orač, Teharje 53

Žlebovi iščejo usmiljenje

Tov. urednik!

Že nekaj let opažamo, da lastniki hiš in tudi hišni sveti polagajo zelo malo pozornosti vzdrževanju strešnih žlebov. To občutimo ob deževnih dneh, ki jih pa to leto ni malo.

Vodni curek je na nekaterih mestih tako močan, da je pešce primoran stopiti s pločnika na sredino ceste, pa tudi tu večkrat ni varen pred to nevarnostjo, ki bi znala biti tudi nevarna.

Mislím, da k ureditvi našega mesta ne pripomoremo le s cvetličnimi lončki na oknih, temveč, da odstranimo tudi te in podobne pomanjkljivosti.

D. F.

Nikoli nisem maral starih zapiskov. Oni dan mi je bilo posebno pusto, pa sem začel brskati z radovednim nosom po predalih. Kopica listov je bila tam, urejenih in lepo zloženih. Besede so se vrstile zaporedno jasno in razločno. Ne, nikjer ni bilo pack, ker so stroji pisali dokaj čisto. Pisarniški red pač! Toda, verjemite; naletel sem na packe, ki so bile slikovito vidne na čistih pisarniških listih. Pri-sluhnite, pa recite, če niso bile prave velike packe!

... V podjetju je nekaj vajencev. Mojster ga je zadnjič pretepel... Grda reč! Kako meki je bilo to! »No, kje se potika tako dolgo! Obrni se brž, lenoba! Jaz ti že pokažem!« je rjovel možak nad Ivanom, ki je plaho korakal od stroja. Pluski! Zavzelo je okrog ušes in fantiču so se udrle solze po licih. Potem se je mojster pritoževal, da se vajenec tako rad skriva in odteguje pogledu, če je le mo-goče. Če ga potrebuje pri ro-i, ga mora celo iskati. Se ču-dite temu! Kdo se ne bi skri-

Packa na papirju

val, pa čeprav pod posteljo morda?

... »Upravnik ni dovolil delavki prostega dne za opravljanje strokovnega izpita...« Smentana reč! Večer za večerom je Tilka obračala liste v knjigi in vke so bile težke, kot bi mlinske kamne nave-sili na trepalnice. »Eh, sploh ne pojem k izpitu! Tega ne boš nikoli znala!« je vzdihovala in obupavala. »Toda moram, moram...« In spet je vztrajno napenjala oči, pisala in računala. »Tovariš uprav-nik, prosim, lahko imam po-jutrinšnjem prosti!« In ko jo je začudeno pogledal in je v njegovih ostrih očeh opazila pobilsk nevolje, je skoraj v zadregi nadaljevala: »Veste, strokovni izpit bi rada oprav-ljala! Poziv imam...« »Pa prav zdaj?« Niste mogli drugače urediti?« je odsekano dejal šef. »Ne, ni mogoče!« Brr, kar zazeblo me je!

»Delavcem niso nikoli po-vedali, kakšni so uspehi.« »No, to pa je lepo!« Teh se-stankov pa sem že res sit! Kaj bomo to sklicevali! Gor smo tako že poročali!« je ner-vozno koračil tovariš direktor po pisarni. »Hm, tiste števil-ke niso bile preverjene,« je dejala administratorka, pri-kupna deklica. »Ah, dobre so bile!« Zdaj še sindikat zahteva statistične podatke! Kaj pa njih to briga. Pa delavci: figo da razumejo vse te instru-mente, po katerih se izbija podjetje. Nič sestankarstva: samo čas zamujamo!« je odlo-čno pribil in naročil črno kavico za pomirjenje. »Delati, da, delati in skrbeti pa tako moram sam!«

... »Cudili smo se, da je bi-lo nekaj vsiljenih razprav...«

PA RECITE! NA LEPO NAPISANIH PAPIRIH SO BI-LE PACKE! POZNATE ČISTILNO SREDSTVO? ALKOHOL NE POMAGA! RECEPTI SO V DELAVSKI ZAVESTI IN ZNANJU. VČASIH JE LE DOBRO PREČITATI ZAPISKE V PREDALIH!

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Visoko priznanje AD Kladivarju

SPORTNO DRUŠTVO NA GIMNAZIJI TRETE

Komisija za podelitev nagrad »Dneva mladosti« pri Zvezi za telesno kulturo Slovenije je tudi letos podelila najboljšim telesnovzgojnim kolektivom ter šolskim športnim društvom nagrade za njihovo uspešno delo. Tako je prvo mesto med telesnovzgojnimi kolektivi zasledilo AD Kladivar in prejelo zato prehodni pokal ter nagrado v vrednosti 500.000 dinarjev.

Med šolskimi športnimi društvi pa je društvo na celjski gimnaziji zasledilo tretje mesto ter prejelo nagrado v višini 100.000 dinarjev.

V obrazložitvi je med drugim rečeno, da je Atletsko društvo Kladivar s svojimi rezultati, pa tudi z organizacijskimi prijemi in tesno povezanostjo z življenjem v komunah, lahko za zgled vsem telesnokulturnim organizacijam v republikah.

Martin Štajner

DIJAKI V ATLETIKI

V počastitev praznika mladosti je konec prejšnjega tedna okoli 200 mladincev in mladink nastopilo na okrajnem prvenstvu srednjih, strokovnih in vajenskih šol v atletiki.

Med mladinkami je v ekipnem ocenjevanju zmagalo učiteljske z 9,310 točkami pred Ekonomsko srednjo šolo 9339, gimnazijo 9310, šolo za zdravstvene delavce, Tehnično srednjo šolo in Vajensko šolo Borisa Kidriča. Pri mladincih pa je bil vrstni red ekip takle: gimnazija 10,568, učiteljske 9637, Ekonomsko srednja šola, Tehnična srednja šola, Vajenska šola Borisa Kidriča, Vajenska šola Zalec in Šola za trgovske učence.

PRVO KOLU

ZVEZTE ATLETSE LIGE
V soboto, 3. in v nedeljo, 4. junija bo stadion Borisa Kidriča v Celju znova prizorišče zanimivih atletskih tekmovanj. Na vrsti je prvo kolo ekipnega prvenstva za moške in ženske. Sobotni program se bo začel ob pol petih popoldne. Razen članov bodo nastopile tudi atletinje v tako imenovanem B programu. V nedeljo pa se bo miting začel ob pol desetih popoldne. Moški bodo nastopili v drugem delu sporeda, razen tega pa se bodo imeli tudi v nedeljo celjski atleti sive v A programu. Kakor v soboto, tako bodo imeli tudi v nedeljo celjski atleti v gosteh tekmovalce in tekmovalke mariborskih klubov.

USPELA REVVIJA

SOLSKKE TELESNE VZGOJE

Celje je bilo v zadnjih dnevih priča dvema pomembnima manifestacijama mladega rodu: festivalu mladinskih pevskih zborov je sledil telovadni nastop okoli sedem tisoč učencev in dijakov celjskih osnovnih, srednjih in strokovnih šol. S to uspelo revijo šolske telesne vzgoje so tudi najlepše počastili praznik mladosti.

V soboto popoldne je vladalo na Glaziji povsem drugačno razpoloženje. Namesto napetosti, ki jo prinaša nogometna tekma, je nastopajoče in zlasti še gledalce prevzela sproščenost. Vse je bilo tako preprosto in naravno, da se je človek sprostil ob gledanju zanimivih točk ter zdravil in živahnih otrok. Bogat spored so začeli najmlajši, učenci in učenke prvih ter drugih razredov osnovnih šol. Prikazali so igre, ki so prevzele nje, pa tudi več tisoč gledalcev. Zelo razgibane so bile tudi šafetne igre. Lepe so bile vaje na švedskih klopih, s katerimi so nastopile učence petih in šestih razredov osnovnih šol. Njihovi sovrstniki pa so pokazali dovolj spretnosti v igrah z žogo.

Ostali v vodstvu

DVA MLADINSKA DRŽAVNA REKORDA

Kot kaže bo letošnja bilanca celjskih atletov v postavljanju državnih rekordov nadvse plodna. Tako sta bila v nedeljo, v drugem kolu ekipnega prvenstva v atletiki, postavljena spet dva najboljša rezultata v državi. Prvega je dosegel Miran Polutnik v teku na 100 metrov čez zapreke v času 14,0 sekunde in velja za mlajše mladince, drugega pa Martin Štajner v teku na tisoč metrov v času 2:26,9 minute in drži za starejše mladince.

V nedeljo je bilo na sporedu drugo kolo ekipnega tekmovanja. Na startu so bile vse tri mladinske ekipe AD Kladivarja. Medtem, ko so mlajši mladinci nastopili doma in znova zbrali največ točk, so starejši mladinci in mladinke tekmovali v Mariboru. Navzlic temu, da so na tem mitingu zmagali mladinci Branika, so se mladi atleti Kladivarja obdržali v skupni oceni prvega in drugega kola na vrhu lestvice. Kakor v Celju, tako so mladinke Kladivarja potrdile veliko premoč tudi na mariborskih tleh in še povečale prednost v točkah.

Na mitingu v Celju je Kladivar zbral 14.501 točko, Branik 13.798, Maribor pa 10.292 točki. Na tekmovalcu v Mariboru je bil vrstni red ekip starejših mladincev naslednji: 1. Branik 19.088, 2. Kladivar 18.963 točk. Mladinke pa so se izkazale takole: 1. Kladivar 14.258, 2. Maribor 11.289, 3. Branik 11.248 točk.

REZULTATI NAJBOLJŠI SO BILI:

MLAJŠI MLADINCI
100 m ovire: 1. Polutnik 13,9, 2. Šlander (oba K) 15,4; 100 m: Gumze (B) 11,6, 3. Cerkovnik (K) 12,0; 300 m: Gumze 37,6, 2. Jamnik (K) 38,8; 1.000 m: 1. Zuntar 2:45,2, 2. Kalafatič (oba K) 2:48,9; 4 × 100 m: 1. Branik 47,2, 2. Kladivar 47,7.

ZLET SPORTNIH RIBICEV SLOVENIJE

V soboto, 3. in v nedeljo, 4. junija bo v Celju in Velenju tretji zlet sportnih ribičev Slovenije. Prvi dan bodo udeleženci preizkušali svoje znanje v tako imenovanih suhih disciplinah in to na atletskem stadionu Borisa Kidriča, z začetkom ob 5. uri. Po tekmovalcu v soboto bo ob 17. in 20. uri v Narodnem domu vesel ribiči večer. V nedeljo, 4. junija pa se bodo člani, pionirji in mladinci pomerili še na tekmovalcu v odlovi živih rib in sicer ob Velenjskem jezeru.

Sah

CELJSKI SAHISTI V PORTOROŽU

V počastitev Dneva mladosti je bil od 25. do 27. maja v Portorožu šahovski festival, kjer pa tudi zaključno tekmovanje za pokal maršala Tita. Na tekmovalcu so sodelovali tudi šahisti iz Kladivarja in Stoklarne iz Rogaske Slatine. Vsa moštva so bila razdeljena v dvanajst skupin, v katerih je igralo po 16 ekip.

Cinkarna, ki je v prvih dnevih nastopila v oslabljeni postavi, je v šestih skupini zasedla šesto do osmo mesto, moštvo iz Rogaske Slatine pa je delilo v osmi skupini peto do sedmo mesto. Zmagovalec na tem tekmovanju je postal moštvo Partizana iz Beograda, ki je osvojilo prehodni pokal maršala Tita.

SAHISTI IZ ZALCA — PRYAKI

V nedeljo je bilo končano okrajno moštveno prvenstvo v šahu. Kot smo že napisali, so prvo mesto z 20 in pol točke osvojili igralci iz Zaleca. Na naslednja mesta so se uveljavili: 2. Štore 19 in pol, 3. Savinjska iz Sempetra 18 in pol, 4. Celje 15, 5. Šostanj 11 in 6. druga ekipa iz Zaleca 5 in pol točke.

CELJE—KRANJ V ŠAHU

V nedeljo, 4. junija se bo ob devetih popoldne začel v celjskem šahovskem domu dvoboj reprezentance Celja in Kranja v šahu. Na vsaki strani bo nastopilo po 15 igralcev.

višina: Polutnik in Adamič (oba K) 165; palica: Hrženjak (B) 320, 2. Veselak 300, 3. Lednik (oba K) 290; daljina: 1. Jamnik (K) 611; krogla: Lednik (K) 13,35; kopje: Švajcer (K) 44,62; disk: Gajšek (K) 37,45; kladivo: 1. Coh (B) 47,15, 3. Gregorec (K) 33,90.

STAREJŠE MLADINKE

110 m ovire: Zancec (B) 15,3, 2. Vrvnik (K) 16,3; 100 m: 1. Golner, 2. Pestotnik (oba K) 11,3; 400 m: 1. Uraňek (B) 52,5, 2. Erjavcec (K) 53,1; 1.000 m: 1. Stajner (K) 2:26,9, 2. Fošnarič (B) 2:28,0; 1.500 m ovire: Vavkan (B) 4:41,2, 2. Glušič (K) 4:48,8; 200 m: 1. Potrata (K) 5:54,8; višina: 1. Milošević (B), 2. Golner (K) oba 170; daljina: 1. Milošević (B) 633, 2. Golner (K) 632; palica: 1. Lakner 360, 2. Lo-

gar (oba K) 322; 4 × 100 m: 1. Kladivar 45,3; krogla: Vrvnik (K) 13,76; kladivo: 1. Bukovec (B) 57,11, 2. Vidmajer (K) 47,89; disk: 1. Vrvnik (K), 49,70; kopje: 1. Dokša (B) 46,00, 2. Vidmajer (K) 45,29.

STAREJŠE MLADINKE

60 m: 1. Cede 8,0, 2. Lubej (oba K) 8,4; 80 m ovire: 1. Urbančič 12,4, 2. Stožir (oba K) 14,0; 100 m: 1. Cede 12,8, 2. Kramarič (oba K) 13,0; 400 m: 1. Hadner (B) 62,6, 2. Zupanc (K) 63,3; 4 × 100 m: 1. Kladivar 51,9; višina: 1. Urbančič 145, 2. Kladnik (oba K) 140; daljina: 1. Lubej (K) 494; krogla: Potočnik 10,20, 2. Kroflič (oba K) 10,18; disk: Kroflič 40,53, 2. Potočnik (oba K) 29,84; kopje: Mastnak 45,15, 2. Fajtlar (oba K) 29,52.

ŽNK Celje - okrajni prvak

V nadaljevanju nogometnega prvenstva v celjski okrajni ligi so bili doseženi več ali manj pričakovani izidi, razen če izjemamo katastrofalni poraz štorskega Kovinarja v Velenju. Tekma se je končala z visoko zmago Velenjčanov 8:0. V drugem srečanju pa je Celje odpravilo borbeno enajstoročje Stoklarja iz Rogaske Slatine 4:0.

Cetudi imajo celjski železničarji vse pogoje, da osvojijo naslov okrajnega prvaka, je končna odločitev padla šele v sredo popoldne na igrišču pri Skalni kleti, kjer sta se sestala oba kandidata za najvišji naslov — Celje in Velenje. Ostali pari zadnjega kola bodo na sporedu v nedeljo. Igrali pa bodo: Stoklar—Šostanj in Kovinar—Šmartno.

Prav je, da ob zaključku letošnjega tekmovanja zapišemo še to, da okrajna liga ni vzbudila večjega zanimanja. K temu sta v mnogočem pripomogli tudi drugi moštvi Kladivarja in Olimpa, ki deloma zaradi objektivnih pogojev, predvsem pa zaradi neresnosti nista sodelovali v prvenstvenem boju. Morda bi kazalo v prihodnjem obdobju udeležbo drugih enajstoric tistih društev, ki sodelujejo v višji ligi, uvrstiti v drugo okrajno ligo, ne pa v prvo.

no sodelovali v prvenstvenem boju. Morda bi kazalo v prihodnjem obdobju udeležbo drugih enajstoric tistih društev, ki sodelujejo v višji ligi, uvrstiti v drugo okrajno ligo, ne pa v prvo.

—o—

V sredo popoldne je bila na igrišču pri Skalni kleti odločilna nogometna tekma za naslov letošnjega okrajnega prvaka. Železničarska enajstoročja Celja je sicer premagala velenjskega Rudarja 4:5 (2:1), toda, ta zmaga je bila vse prej kot posledica lepe in učinkovite igre. To kar smo videli pri Skalni kleti ni bil nogomet, temveč čisto navadno igranje z žogo, neskončni driblingi in podobno po vzorcu od noge na nogo med noge... nič. S tako igro si okrajni prvak ne bo veliko pomagal v kvalifikacijah za vstop v slovensko ligo. To smo videli tudi v srečanju z Velenjčani, kjer jim je tehnično dosti slabše, zato pa borbeno moštvo precej mešalo štrane.

Košarka

Začetek okrajne lige

ske pa ob 18. uri. V nedeljo v Velenju: Velenje—Štore.

—o—

Edini predstavnik celjskega okraja v prvi republiški ligi, Šostanj je v nedeljo izgubil na svojem igrišču dvoboj z ekipo iz Most. Tekma se je končala z rezultatom 33:27. Pri Šostanju sta bila najboljša De Costa 16 in Smid 6.

Rokomet

Rokometaši ne počivajo

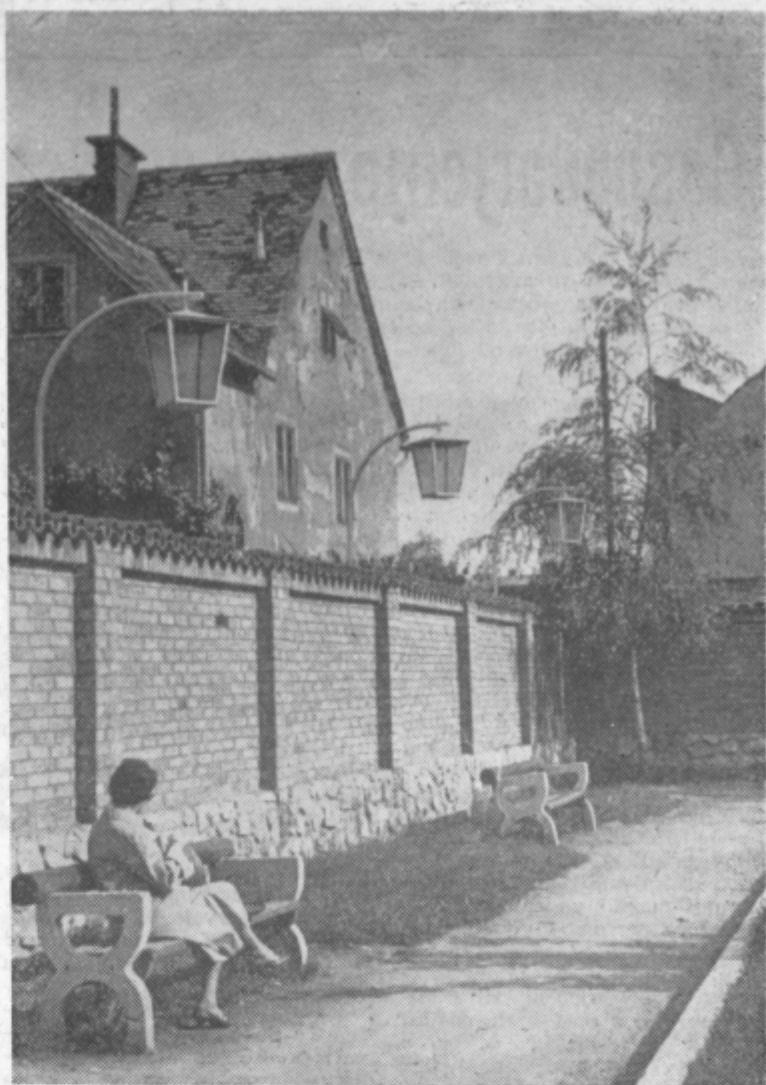
Ceprav so prvenstvene tekme v rokometu izostale, pa ljubitelji te igre niso počivali. Tako je bil v Laškem rokometni turnir, ki pa se žal zaradi močnega dežja ni končal. Zato bo finalna tekma med Partizanom iz Celja mesta ter domačini šele danes.

Med tednom je bil tudi turnir, ki ga je pripravila celjska garnizija JLA. Najboljše mesto in prehodno zastavico so osvojili igralci iz Polul, ki so premagali moštvo JLA, v finalu pa pionirje Partizana iz Celja mesta 17:15. Drugo mesto je zasedla mlada ekipa partizanskega društva, tretje pa moštvo JLA.

PRVO MESTO ZA ROKOMETASE TRGOVSKE SOLE

V počastitev dneva vajencev je bil v soboto rokometni turnir, na katerem je zmagalo moštvo Trgovske sole, ki je v finalu igrala premagala igralce vajenske šole »Borisa Kidriča« 10:4 (8:1).

Vrstni red pa je bil: 1. Trgovska šola, 2. Vajenska šola »Borisa Kidriča«, 3. MIS Štore, 4. Vajenska šola Štore, 5. IKS I. A.

Motiv s Kocenovega trga v Celju

Odhodi vlakov iz Celja

Po novem voznem redu, ki je začel veljati zadnje dni preteklega meseca, imajo vlaki s celjske železniške postaje naslednje odhode:

SMER LJUBLJANA—REKA: 0,14 brzi, ki vozi samo ob sobotah in to v času od 5. VI. do 9. IX. — 23,42 brzi, ki vozi od 29. VI. do 4. IX.

SMER LJUBLJANA—ZAGREB: 0,48 potniški — 5:26 potniški (do Ljubljane) — 6:22 motorni (do Ljubljane) — 6:39 motorni (do Ljubljane) — 9:06 motorni potniški (do Ljubljane) — 10:05 potniški — 13:30 motorni potniški do Ljubljane — 15:15 potniški — 19:45 potniški.

SMER LJUBLJANA—PULA 7,37 brzi, ki vozi od 29. VI. do 4. IX.

SMER ZAGREB—BEOGRAD: 8,55 balkan ekspres.

SMER LJUBLJANA—REKA—BEOGRAD: 20,59 brzi.

SMER ZAGREB—SPLIT: 18,12 brzi in vozi 29. VI. do 4. IX.

SMER MARIBOR—GRADEČ—DUNAJ: 8,39 brzi — 14,46 brzi, ki vozi od 4. VI. do 10. IX. samo ob nedeljah — 21,55 brzi.

SMER MARIBOR: 2,35 brzi, ki vozi od 30. VI. do 5. IX. — 2,51 potniški — 4,54 potniški — 11,23 potniški — 15,27 brzi in vozi od 30. VI. do 5. IX. — 16,19 potniški — 17,34 motorni — 20,56 potniški.

SMER VELENJE: 4,01 potniški (ob delavskih) — 7,42 potniški (do Dravograd) — 11,27 motorni potniški — 12,54 potniški (do Dravograd) — 14,20 potniški (ob delavskih) — 17,08 potniški (do Dravograd) — 20,56 potniški (ob delavskih) — 22,15 potniški.

SMER ROGATEC—ZABOK: 6,28 potniški — 9,07 motorni potniški (do Rogaske

Slatine)— 12,50 potniški — 14,25 potniški (do Grobelnega) — 20,15 potniški (do Grobelnega) — 22,50 potniški (do Rogaske).

SMER KUMROVEC: 7,39 motorni. SMER MURSKA SOBOTA: 17,52 motorni.

Hipnotizer Eldora do V CELJU

V soboto, dne 3. junija 1961 se nam bo ob 20. uri v dvorani »Dejavskega odra« v Celju predstavil hipnotizer Eldorado z partnerico Excelsior.

Na tej izredni predstavi bodo gledalci dobili na vsako izvajano točko tudi prikaz »trikov«, za katere pogoj je le spretnost in hitrost.

V programu, ki bo trajal tri ure, bomo lahko spoznali hipnozo, ki se po najnovejšem, modernem sistemu uspešno uveljavlja v svetu.

ZA SLEPO MLADINO

Namesto venca na grob pokojnega Alojza Nendla so stanovalci bloka na Malgajevi ulici 6 in 8 darili za slepo mladino 4070 dinarjev.

Celjski TRG

Slab odziv

Olepševalno in turistično društvo ter Foto-kino društvo v Celju sta lani razpisala natečaj za razglednice mesta Celja. Čeprav je bilo pričakovati, da bo svoja dela izročil precejšnje število ljubiteljev fotografije, natečaj ni uspel v celoti, saj je v njem sodelovalo samo šest kandidatov. Zaradi preskromne udeležbe, komisija ni podelila prve nagrade. Drugo nagrado je prejel Zdravko Vidmar, tri tretje nagrade pa so si razdelili Zdravko Vidmar, Julija Dvoršak in Janez Vrhovec. Razen štirih nagrajenih razglednic, je komisija odkupila še enajst drugih, ki so jih poleg Vidmarja in Vrhovca izdelali še Milan Božič, Valter Dvoršak in Franc Peršak.

Gibanje PREBIVALSTVA

Od 22. do 28. maja je bilo rojenih 22 dečkov in 18 deklet.

POROČILI SO SE:

Tržan Stefan električar iz Lise — Erjavce Amalija, kuharska pomočnica iz Ljubljane — Krasnič Ramiz, delavec iz Celja — Oset Jožefa, delavka iz Celja; Lampret Silvester, tapetnik iz Celja — Vreš Stanislava, delavka iz Celja; Knez Karel, uslužbenec iz Celja — VEBER Ana, tkalka iz Celja; Skočir Oskar-Anton, strojni tehnik iz Celja — Orožim Olga-Ivana, trgovska pomočnica iz Celja; Zoraj Ivan-Marjan, absolvent strojne tehnike iz Zgornje Bistrice — Dr. Plavec Martin, zdravnik iz Dobriče vasi; Jakopič Marjan, šofer iz Ljubljane — Boltn Stefanija, medicinska sestra iz Studene.

UMRLI SO:
Dobraj Olga, otrok iz Proserja; Pedrih rojena Smrekar Jožefina, družinska upokojenka iz Velenja, stara 70 let; Gerzina Neža, upokojenka iz Kozlega stara 66 let; Krump rojena Zupnik Ivana, gospodinja iz Bevc pri Šostanju, stara 72 let.

CENE NA CELJSKEM TRGU
Krompir stari 20 (25—30), krompir novi 60 (—), čebula na 130—140 (100—120), česen stari — (300), česen novi 160 (160), fižol visoki 115—140 (150), fižol nizki 100 (90—100), solata 80 (60—150), špinata 60 (60—100), ohrovt 60, petršilj 220 (200), por 60 (80), koleraba 90 (120—160), redkvice — (100), korenje — (40—60), korenček 120—200 (90—140), hren 200, zelje kislo — (50—60), zelje gl. b. 70 (100), gobe suhe (1500), gobe sveže — (250—500), limone 220, pomaranče 220, banane 280, pšenica — (50), koruza — (50), mleko 56 (50—56), skuta — (200), smetana — (320), maslo — (600—840), jajca 25 (20—25), kokiš (800—100), piščanci — (400—460), zajci — (200—500), paradižnik 250 (—), spargli — (300), črešnje 150 (100—120), jagode 220 (250—500), radič — (100), borovnice — (200—500), bruske 200 (—) med — (500).

Zaloga na trgu še vedno ne zadostuje. Primanjkuje še vedno jaje in perutnine.

Gaudeamus igitur...

V sredo so maturanti celjske gimnazije zaključili pouk. Zadnji dan so slovesno proslavili s sprevedom po mestnih ulicah. Pred železniško postajo pa so zagali stare zvečke. Ob tej priložnosti so predali svojim »zelenim« naslednikom maturantske relikvije. In zopet je po celjskih ulicah odmevala stara študentska pesem »Gaudeamus igitur, juvenes dum sumus...«

Spomenik splavarju

Načrt za ureditev Savinjskega nabrežja predvideva tudi postavitev spomenika savinjskemu splavarju. Kot vse kaže bo spomenik stal blizu nove brvi, ki drži v park. Sicer pa gre za kopijo Kalinovega splavarja. Spomenik bo s podstavkom vred visok 2,20 metra, sam splavar, vlit iz bron, pa bo visok 1,80 metra. Če bo šlo vse po sreči, bo spomenik postavljen že do konca tega, ali pa vsaj v prvi polovici naslednjega meseca.

KMETIJSKA ZADRUGA OBSOTELJE p. BISTRICA OB SOTLI
razpisuje mesto

finančnega knjigovodja

pogoj srednja ekonomska šola z 1 ali večletno prakso;

šefa ekonomsko-planskega sektorja

pogoj srednja ekonomska šola z večletno prakso, ali ustrezna praksa v finančni stroki. Prednost za sprejem imajo osebe iz zadrugnega sektorja.

Samska stanovanja zagotovljena.

Prijave dostaviti na, gornji naslov. Nastop službe takoj. Prejemki po tarifnem pravilniku.

UPRAVNI ODBOR »LESNEGA PODJETJA« CELJE — LAVA ?
razpisuje naslednja delovna mesta:

skladiščnega materialnega knjigovodjo lesne stroke

6 nekvalificiranih skladiščnih delavcev

Nastop službe možen takoj, plača po tarifnem pravilniku
Ponudbe stavite na upravo podjetja do 3. 6. 1961.

R A Z P I S

Štipendij za šolsko leto 1961/62.

Komisija za štipendije Oblo Zalec razpisuje na podlagi 7. in 27. člena Temeljnega zakona o štipendijah (Uradni list FLRJ, št. 32-349/55) naslednje štipendije:

- 4 štipendije za študij na ekonomski srednji šoli
- 2 štipendije za študij na administrativni šoli — Ljubljana ali Maribor
- 1 štipendija za študij na srednji gozdarski šoli
- 1 štipendija za študij na višji tehnični šoli
- 1 štipendija za študij na srednji gradbeni šoli
- 2 štipendiji za študij matematike — fizike na VPS
- 2 štipendiji za študij angleščine — nemščine na VPS
- 1 štipendija za študij slovenščine — srbohrvaščine na VPS
- 1 štipendija za študij ortopedagogike na VPS
- 1 štipendija za študij glasbe na VPS
- 1 štipendija za študij risanja na VPS
- 2 štipendiji za študij na srednji fizikalni šoli
- 6 štipendij za študij na učiteljski šoli
- 4 štipendije za študij na višji šoli za socialne delavce
- 6 štipendij za študij na srednji ali višji šoli za medicinske sestre
- 6 štipendij za študij na srednji zobotehnični šoli

Prednost pri razpisu imajo otroci padlih borcev, žrtve fašističnega nasilja, ki stanujejo na območju občine Zalec in končno dijaki in študenti višjih letnikov.

Štipendij bomo delili za čas, ki je po predpisih določen za dokončanje študija.

Prosilci morajo vložiti prošnje pri Oblo Zalec in njih kolekovati din 250 državne takse.

Prošnji priložite:

1. podroben življenjepis
2. zadnje šolsko spričevalo ter potrdilo o vpisu v šolo ali fakulteto
3. potrdilo o premoženjskem stanju prasilca in staršev
4. potrdilo podjetja, ustanove ali zavoda, v katerem sta zaposlena roditelja glede višine plače
5. otroci padlih borcev naj predložijo potrdilo ZB
6. mnenje osnovne organizacije SZDL oziroma LMS o prošilcu in njegovi družini.

Rok za vlaganje prošenj je 18. junij 1961.

Obvestilo

Komisija za delovna razmerja Keramične ind. Liboje

vabi na sodelovanje tovariše in tovarišice, ki se želijo priučiti za poklic strugarja keramike.

Pogoji so: starosti od 18 do 30 let in fizična sposobnost.

Dalje razpisuje delovno mesto NATAKARICE (kvalificirane) ter sporoča, da bo sprejemala vajence za poklic keramičnega strugarja, slikarja in modelarja.

Vse prošnje je treba dostaviti na gornji naslov do

7. junija 1961.

UPRAVNI ODBOR RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA LASKO

razpisuje

za šolsko leto 1961/62 naslednje štipendije:

- 1 štipendijo za študij v nadzorniški rudarski šoli,
- 1 štipendijo za študij v šoli za rudarske inženjere v Tuzli,
- 1 štipendijo za tretji letnik Ekonomske srednje šole.

Prosilci morajo vložiti prošnje na upravo rudnika do 20. junija 1961.

Prošnjam je treba priložiti:

1. podroben življenjepis,
2. zadnje šolsko spričevalo.

ZAHVALA

Ob težki in nepričakovani izgubi mojega dragega moža

Petra Jaghra

se toplo zahvaljujem vsem, ki so mi v tem težkem trenutku pomagali, pismono ali ustno izrazili svoje sočustvanje, darovali vence in cvetje ter ljubljene pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Izrečno se zahvaljujem primariju dr. Sušteršiču, dr. Rojniku, dr. Pregljevi.

Se posebno zahvala tov. prof. Aškercu, predsedniku Izseljeniške matice v Celju za ganljive besede ter Podružnici Izseljeniške matice Celje za venco.

Vsem iskrena hvala.

Globoko žalnoča žena Marija

KOMISIJA ZA IMENOVANJE DIREKTORJEV PRI ObLO CELJE

razpisuje

mesto direktorja Komunalne banke v Celju pomočnika direktorja Komunalne banke v Celju

Pogoji: 1. ekonomska ali pravna fakulteta z 10 let prakse v bančni službi.

2. ekonomska ali pravna fakulteta z 5 let prakse v bančni službi.

Kandidati naj vlagajo prošnje za navedeni delovni mesti do 15. 6. 1961 in sicer za mesto direktorja Komisiji za imenovanje direktorjev pri Oblo Celje, kandidati za pomočnika direktorja pa naj vlagajo prošnje na upravni odbor Komunalne banke v Celju.

Prošnje naj bodo opremljene z dokazili o šolski izobrazbi in poteku dosedanje službene dobe ter s potrdilom o nekaznovanju.

Komisija za imenovanje direktorjev Oblo Celje

GRADBENO PODJETJE »GRADNJA« ZALEC
razpisuje delovno mesto za:

- 1 GRADBENEGA TEHNIKA — OPERATIVCA
- 1 KALKULANTA — ANALITIKA
- 1 OBRATOVOĐJA KNJIGOVODJO

Razpis velja do izpolnitve delovnih mest.

KINO

KINO UNION

5.—8. 6. 1961 »MARTIN V OBLAKIH«, jugoslovanski film

KINO METROPOL

5.—6. 6. 1961 »IMITACIJA ŽIVLJENJA«, ameriški barvni film

7.—10. 6. 1961 »SLABE ZENE«, francoski barvni film

LETNI KINO

4.—6. 6. 1961 »KRALJICA JANSIJA«, indijski barvni film

DPD »SVOBODA« CELJE — MLADINSKI KINO

Dne 3. in 4. 6. 1961 »CLOVEK KI JE PREVEČ VEDEL«, ameriški film

Predstave v soboto ob 15. in 17. ter v nedeljo ob 10., 15. in 17. uri.

KINO DPD »SVOBODA« — SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

Dne 3. in 4. 6. 1961 »AVTOBUSNA POSTAJA«, ameriški barvni film

Dne 7. in 8. 6. 1961 »PRED SONCNIM ZAHODOM«, nemški film.

2.500 MILJ PO SREDOZEMLJU!

(od 15. X. do 26. X. 1961)

Turistično in avtobusno podjetje KOMPAS Celje prireja ob desetletnici ustanovitve podjetja dvajsetdnevno potovanje z motorno ladjo »Jugoslavija« (2.600 brt), ki spada med najmodernejše plovne objekte Jadranske Linijske Plovnice. Za tovrstno krožno potovanje vkrcna ladja na krov 200 potnikov. V ladijskem salonu bo vsak večer igral plesni orkester itd.

RELACIJA POTOVANJA: REKA—KORINT—PIRE—ATENE—HERAKLION—ALEKSANDRIJA—KAIRO (ogled piramid v Gizeh) KRF—BARI—DUBROVNIK—REKA.

Vse informacije in prijave sprejema KOMPAS Celje do zaključno 5. septembra 1961.

KOLEKTIVNO NUDI KOMPAS CELJE AVTOBUSNE PREVOZE S POSEBNIM POPUSTOM.

Pred vsakim potovanjem obiščite poslovalnico KOMPAS CELJE, Tomšičev trg 1, tel. 23-50.

NOVI ŽELEZNISKI VOZNI RED NAPRODAJ V POSLOVALNICI! V voznem redu so zajete železniške, avtobusne in letalske proge. Cena 300 dinarjev.

PRODAJ

PUCH ROLER tip 56 uvožen v dobrem stanju zaradi bolezni ugodno prodam. Ponudbe pod šifro »Srečna voznica«.

MOTOR DKW 200 ccm, dobro ohranjen, tipa 1955, cena ugodna, prodam. Naslov v upravi lista.

RADIOAPARAT za FIAT 600, prodam. Naslov v upravi lista.

NEMŠKE OVCARJE z rodovnikom, prodam. Drapšinova 4, Ožir.

STEDILNIK dobro ohranjen, zidan, za desno stran, prodam. Novak Vilma, Trnovlje 200.

VEŠPO ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

KOMPLETNA dobro ohranjena zidana peč ugodno prodam. Cater, Teharska št. 34.

MOTOR HOREX 350 ccm, prodam. Vavovšek, Ljubljanska 6/II.

POLOVICO HISE: soba, kuhinja, ohranba, klet, dvorana z vrhom, prodam. Nova vas 45, Sentjur pri Celju.

DVA SIVALNA STROJA prodam. Kupim emajliran štedilnik, Zavodna (Kosove-lova 18).

GELEE ROYALE — MATICNI MLECEK, garantirano znatveno stabiliziran, proizvod Zavoda za čebelarstvo dobite v vseh lekarnah, Lekarne, ki prepe-rata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

RAZNO

Kovač Ivan, rudar iz Zagrada št. 68 ob-žalujem, kar sem govoril Zupan Angeli glede kraje čebule ob Lazar Francu, Lazar Kristini, Kosa Jožefi in Karner Gi-zeli, vsi iz Zvodnega ter se zahvalju-jem za odstop od tožbe.

IČUBIL sem skurbele za motorno kolo. Oddati proti nagradi: Dolar Franc, Levce.

GLEDALIŠČE

Petek, 2. junija ob 20. uri — Shakespe-are: Rihard II. — Gostovanje v Slo-venskih Konjicah.

Sobota, 3. junija ob 19.30 uri — Nušić: Gospa ministrica. Izven. Vstopnice so v prodaji.

Nedelja, 4. junija ob 10. uri — Shakespe-are: Rihard II. — II. nedeljski do-poldanski abonma.

Ob 15.30 uri — Shakespeare: Rihard II. Izven. Vstopnice so v prodaji.

Torek, 6. junija ob 20. uri — Shakespe-are: Rihard II. — Gostovanje v So-štanju.

Sreda, 7. junija ob 20. uri — Zmave: Rok in Lea. Gostovanje na Gomilskem.

Četrtek, 8. junija ob 16. in 20. uri — Nušić: Gospa ministrica. Gostovanje v Trbovljah.

Petek, 9. junija ob 20. uri — Shakespe-are: Rihard II. — Gostovanje v Ve-lenju.

Sobota, 10. junija ob 16. uri — Stevens: Zakonski vrtljak. Gostovanje v To-poljski.

Nedelja, 11. junija ob 15.30 uri — Sha-kespeare: Rihard II. — Izven in za abonente iz Vojnaka.

STANOVANJA

SAMSKO SOBO z vso oskrbo nudim proti posojilu 200.000 din. Ponudbe na upravo pod »Lastno stanovanje«.

ZAMENJAM enosobno stanovanje za dvo-sobno komfortno v centru. Dam na-grado 80.000 dinarjev. Naslov v upravi lista.

OBVESTILA

Oddelek za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora Celje

PO Z I V A

lastniške zasebnih kmetijskih gospodar-
stev na območju občine Celje:

1. da predložijo delovne pogodbe, ki
so jih sklenili s stalnimi kmetijskimi de-
lavci v registracijo;

2. da zahtevajo za sklenitev novih de-
lovnih pogodb s stalnimi kmetijskimi de-
lavci POPREJSNJE dovoljenje.

Skrajni rok za predložitev delovne
pogodbe v registracijo je 30. 6. 1961.

Po 4. členu zakona o delovnih razmer-
jih kmetijskih delavcev v zasebnih kme-
tjskih gospodarstvih (Uradni list LRS,
št. 9-45/1960) sklene zasebno kmetijsko
gospodarsko delovno razmerje s kmetij-
skim delavcem s POPREJSNIM dovo-
ljenjem za delo pristojnega upravnega
organa občinskega ljudskega odbora.

Delovna pogodba, ki jo sklene zasebno
kmetijsko gospodarstvo s kmetijskim de-
lavcem v nasprotju s tem zakonom in z
odlokom občinskega ljudskega odbora, je
nična.

Kmetijski delavce (stalni) je po tem
zakonu oseba, ki opravlja na podlagi
sporazuma o delovnem razmerju (delov-
na pogodba) poln delovni čas kmetijska
dela v zasebnem gospodarstvu kot svoj
redni in glavni poklic. Pri tem je pogoj,
da mora biti kmetijski delavec star naj-
manj 15 let in da je zdrav.

Opozarjamo, na kazenske posledice iz
40. člena navedenega zakona, če sklene
zasebni delodajalec delovno razmerje s
kmetijskim delavcem brez poprejšnjega
dovoljenja, če sklene delovno pogodbo z
osebo, ki nima predpisanih pogojev, ali
ki ne pošlje v registracijo delovne po-
godbe v predpisanem roku 30 dni po
tem, ko je delavec nastopil delo.

Denarno kazen za gornje prekrške
znaša do 20.000 dinarjev.

OBVESTILO

Obveščamo vse davčne zavezanca na območju občine Celje, da
bodo davčni razporedi za kmečko odmero za leto 1961 razgrnjeni na javni
vpogled med uradnimi urami, to je vsak ponedeljek, ob sredah in ob
sobotah od 8. do 12. ure v dne 26. 5. 1961, do vključno 6. 6. 1961 in to:
ZA MESTO CELJE v prostorih uprave za dohodke v sobi številka 78,
ZA KRAJEVNE URADE DOBRNA, FRANKOLOVO, STRMEC,
SKOFJA VAS, SMARTNO V ROZNI DOLINI, STORE IN VOJNIK pa v
prostorih krajevnega urada.

Rok za pritožbe zoper odmere davka od kmetijstva za leto 1961
preteče 15 dni po obvestilu to je po 21. 6. 1961.

Istčasno obveščamo vse davčne zavezanca od samostojnih poklicev
in premoženja, da so po 78. členu uredbe o dohodnini (Uradni list FLRJ
št. 18/56) razgrnjeni na vpogled spiski o višini ugotovljenega prometa ter
sistega dohodka za posamezne zavezanca.

Spiski so na vpogled pri upravi za dohodke, pritrilje C trakt
od 27. 5. 1961 do 6. 6. 1961.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR CELJE
Uprava za dohodke

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERIJ
pri podjetju »VODOVOD« ZALEC, sedež Sempeter,

razpisuje naslednja delovna mesta:

Tehnična priprava dela Gradbeni delovodja Materialni knjigovodja

Pod točko 1 imajo prednost

gradbeni ali strojni tehniki ter absolventi gradbenih
in strojnih delovodskih šol.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebn dohodek po učinku.
Zadnji rok prijave 5. junija 1961.

OBJAVE IN OGLASI

OBVESTILO

RASTIN je mazilo, ki deluje proti reumi,
išiasu ter raznim bolečinam mišičevja.
Vsebuje zdravilna zelišča. Nudijo le-
karne.

Komisija za razpis delovnih mest
pri Živinorejsko-veterinarskem
zavodu Celje

razpisuje delovno mesto
STATISTIKA

Pogoj: nižja srednješolska izobraz-
ba. Plača po dolčitih Zakona o
javnih uslužbencih. Nastop službe
takoj. S stanovanjem zavod ne
razpolaga. Interesenti naj vložijo
prošnje na upravo ZVZ Celje.
Razpis ostane v veljavi, dokler
razpisano delovno mesto ne bo za-
sedeno.

SPREJEM NOVIH UCENCEV bo v
Glasbeni šoli 22. junija ob 8. uri. Spre-
jemali bomo učence za violino, čelo, kon-
trabas, flavto, klarinet, rog in solopetje.
Navodila za vpis so razvidna na oglašni
deski glasbene šole. Novinci morajo
predložiti pravilno izpolnjene tiskovine
— vpisnice najkasneje do 20. junija.

NAJLEPSI DOPUST V SAV. DOLINI.

K r a j i: Prebold, Mozirje, Ljubno,
Gornji grad, Luče, Solčava, Logarska
dolina. Prenočišča v gostlinah, privat-
nih sobah in weekend hišicah. Cene
pensionov 800 do 900 dinarjev. — Pro-
spekti in ceniki Celjska turistična zve-
za. Celje, rezervacije in podrobne in-
formacije pri turističnih društvih ome-
njenih krajev.

DELAVSKA UNIVERZA CELJE
torkova javna tribuna

6. junija ob 19.30
JERUZALEM 1691 — Eichmanov proces
in Izrael. Predava: književnik Herbert
Grün. Barvni diapozitivi!

15. junija ob 19.30

MESTO CELJE JUTRI — Pogovori o
urbanističnih in komunalnih problemih
s predstavstvi Oblo Celje in Uradu
za urbanizem. (tov. Franc Rupret, ing.
arh. Bela Bukvič, ing. arh. Janko Hari-
man, ing. arh. Jelka Vehovar).

20. junija ob 19.30

OD LJUBLJANE DO ATEN — Turis-
tično-zgodovinsko predavanje. (Dal-
macija—Italija—Grčija). Predava: tov.
Svetozar Guček iz Ljubljane.

Barvni diapozitivi!

UPRAVA MLADINSKEGA DOMA
TONČKE ČEČEVE CELJE

obvešča šole in organizatorje izletov v
ladino, da lahko dobe prenočišče v
Domu po predhodnem dogovoru.

Telefon 32-13.

Uprava

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu

in matičnega mleka (GELEE ROYALE)

garantiramo znatveno stabiliziran

proizvod MELBRO — COOP (Zavod

za čebelarstvo — Kalnik) dobite v vseh

lekarnah, Lekarne, ki preparata še ni-
maj, naj ga nabavijo pri »Kemofar-
maciji« v Ljubljani.

IZLETNIK

IZLETNIK turistična agencija posloval-
nica Celje Vam nudi sledeče usluge:

IZLETE, PREVOZE, EKSKURZIJE

po domovini in v inozemstvo

POTNE LISTE — TUJE VIZUME

REZERVACIJE

za letni oddih, prenočišča, spalne karte

za vlak doma in v inozemstvo, avionske

in ladijske karte

INFORMACIJE VSEH VRST —

MEJNJA VALUT

Cenjene stranke obveščamo, da imamo

na Jugo večje število avtokart Slove-
nije in Jugoslavije, žepni vozni red ex-
press dohite pri nas. Cena 300 dinarjev.

Za cenjena naročila se priporoča.

IZLETNIK turistična agencija

poslovalnica Celje, Titov trg 3

telefon 28-41, telegram ITA, Celje

ZAH

Z GLAVO V PESEK PRED RESNICO

○ V Arkansasu na jugu Združenih držav spet divjajo rasistični nemiri. V njih se izkazuje zlasti mladina: »Črnci pojdite! Belci se bomo vrnili!« Ta mladina je pod vplivom svojih staršev, ki svoje otroke vzgajajo v duhu, da so črnci manjvredni ljudje... **RASIZEM.**

○ V Kopenhagnu je bil koncert divje rock and roll »glasbe«. Koncert se je sprevrgel v podivjanost. Nedorasla dekleta so si trgala oblačila s teles, mladeniči so razbili pohištvo, okna in napadli policijo s kamenjem... **Rock and roll...**

○ V Nemčiji so vdrl pred rusko ambasado in razbili vsa okna. Baje je to v povrnitev enakega dogodka v Moskvi? **REVANŠIZEM** — V Franciji se mladi zbirajo pod geslom »Francoska Alžirija«, kar diši po neofašizmu... **FAŠIZEM.**

○ V Bonnu, normalno »mirmem mestecu«, se je dvesto mladih priključilo demonstraciji rudarjev. Ne vedo povedati zakaj? Morda zato, ker je mesto premirno, ker se nič ne zgodi, ker je bila demonstracija vse preveč solidna, zato so priredili nered? **OBJESTNOST?**

Angleški časnikar je napisal članek o »nemirni mladini« in navedel k posameznim primerom zgoraj natisnjene »poglavne vzroke«. Možakar je kar pregloboko vtaknil glavo v pesek.

Vzrok za rasistične nemire v ZDA naj bi bila mladina in starši in nič drugega? Kaj pa globoko vsajena kapitalistična zavest, nasproti kateri je zakon bled papir? To nima nič opraviti s tem? Seveda, kdo bo pa dvignil glas proti »vzorni« ameriški demokraciji?

In rock and roll. To je tisti strup! Ko se bo Elwis Priskey naveličal droti, potem bo vse dobro? Ničesar pa ne pove novinar o brezsilnosti mladine na Zapadu, ki v obstoječi družbi vidi okostenelost, pred naprednimi idejami pa so jo zazidali s propagando, ki stane milijarde. Tudi pri nas posluša mladina rock and roll, pa še nismo slišali za takšno brezumno divjanje?

Razbita okna v Bonnu so posredno delo mladih Moskovčanov. No lepa reč. Če nekje ubijejo naprednega voditelja zatiranih, pa

če komu zavre kri, potem je to slab vzgled, ki kvari zapadno mladino. Če finančni kapital pošlje diverzante na Kubo, pa v svobodoljubnih srcih vzplamti revolt, potem je to zadnje naihuje. In opravičilo za francoski neofašizem je »alžirska trma« (Kako se nekateri narodi ne morejo pomiriti z dejstvom, da jim smejo nekateri drugi »superiorni« narodi vladati?).

No in končno krona vsega. Udeležba mladine pri rudarskih de-

monstracijah v Bonnu je objestnost. Ta mladina enostavno ne ve, zakaj je sploh sodelovala. Potem tega ne vedo niti rudarji sami? Najbrž delavcem v Nemčiji teče preveč mleka in meda po cestah in jim spodrsna, pa se zato »puntajo«?

Da, da. To je cvetka iz logov svobode tiska na Zapadu. Svoboda potvarjanja dejstev, klatenja neumnosti in slepe službe za drobtinice iz razpisne obednice milinarjev.

Dvojčki, trojčki, četvorčki,

Rojstvo enega otroka je tako običajno, da so dvojčki skoraj vedno presenečenje, trojčki že redkost, četvorčki izjemni primer, petorčki pa prava senzacija.

Tokrat imamo podatke samo o primerih v Združenih državah Amerike, ki imajo zelo izpopolnjeno statistiko, toda povprečje pri njih bi lahko veljalo za vse

človeštvo.

Vzemimo leto 1955 kot povprečje za zadnjih deset let v Ameriki: Leta 1955 se je v Ameriki rodilo 4 milijone in 47.000 otrok.

Od tega števila rojstev je bilo 43.481 primerov dvojčkov, 392 primerov trojčkov in 7 primerov četvorčkov.

Če v odnosu na rojstva s po enim novorojenčkom primerjamo števila dvojčkov, trojčkov in četvorčkov, pride takih primerov na 1000 rojstev kar po 10. To pa je tudi povprečje za ves svet.

V zadnjih dvajsetih letih so v ZDA zabeležili dvojce rojstev petorčkov, in sicer:

V Districtu v Kolumbiji 4 žive deklice in mrtvorjeni deček.

V Kentuckiju pa 2 živa dečka in 3 mrtve deklice.

Četvorčki so v polovici primerov ostali pri življenju.

Slovo od deklet

Govorili so baje, da so se ti stega leta, ko so v Ljubljani odkrili spomenik pesniku sonetov, godile čudne reči:

Puritanske matere so sinovom in hčeram zakrivale oči, če so šle

kje mimo ali čez tromostovje.

Nekega jutra pa bi se bil poet zakrohotal, če bi bil mogel obrniti svojo bronasto glavo... Muza z vencem, narejena po podobi neke ljubljanske perice, je kraljevala nad pesnikom, odati v kose dekliških oblačil.

No, to so davni časi, minljiva davnina...

Sicer še sem in tja seže po škarjah vatiškani cenzor filmov in kak župnik zahrumi nad nagci iz kamna in brona v parkih, drugače pa so se ljudje navadili na kipe, torze, akte in podobno.

Odkar pa so iznašli fotografsko in filmsko kamero, tisk pa klišeje, človek lahko po širnem svetu na vsakem koraku naleti na dokaze, da ni samo umetnik izmislil lepoto, temveč da jo človeštvo predstavlja živo v množinah, vsak dan, vsak trenutek.

Tudi na tej strani se nam je kdaj pa kdaj prikrdala katera od lepih deklet, od sposobnih nadarjenih umetnic, pa do neumnih goskic, ki jim nismo pozabili primakniti besedico, da je največja veličina človeka njegov razum.

Pa vendar se bodo dekleta morala posloviiti s te strani. Po mnenju bralcev iz dobljenih anket, so nepotrebna. In ker v njihov prid ni bilo nobene glasovnice, bodo imeli naši zvesti bralci z odklonilnim stališčem bolj prav.

KRATKE

ČE SE POŠTAR ZMOTI?

Nikola Milisav je bil v bolnišnici v Ljubljani. Ozdravel je in poslal telegram domačim, da mu prinesejo obleko.

Toda poštar se je zmotil in poslal telegram, ki je poročal, da je Nikola umrl in da ga naj odpeljejo domov.

Zalostni svojci so bili prijetno presenečeni, ko so namesto mrtvega v mrtvašnici zagledali zdravega Nikolo na oknu bolnišnice.

Da vsaj za slovo ne bomo ultra sodobni, se v imenu lepih deklet postavlja predstavnica generacije iz 1924 leta.

ANONIMNEMU
»KRITIKU«

V pretekli številki se nam je v sestavku o Ruderju Boškoviču zgodila pomota, da smo slavemu astronomu pripisali 150 namesto 250 let njegovega rojstva. Napaka je nastala pri prepisovanju, kar se rado zgodi, toda kljub temu se o njenim bralcem opravičujemo za neželjeno pomoto.

Uredništvo

Nadaljnje besede veljajo, na žalost neznanemu kritiku, ki bi mu za opozorilo bili vsekakor hvaležni, če bi mu ne priličilo toliko zlobne primere.

Anonimni pisec, ki se je skril za psevdonom »Solara« s svojim obsejnim humorjem kaže dokajšnjo mero senilne naježenosti, ki zastran let že tako ni preveč izbirna. Posrečilo se mu je zopet, da je našel »slako« v jajcu.

Dvignil je svoj pridigarjski prst in zarobantil, čes, že po moši bi lahko opazili, da znanstvenik (Boškovič) ni odtel v oblačilo devetnajstega, temveč osemnajstega stoletja. Kakšna ostrovidnost!

Prepričani smo, da je med našimi bralci mnogo izobraženih ljudi, ki so pomoto jemali tako kot je bila. Toda naš »kritik« ni te vrste tič. S pripombami o šolanih kadrih (mislim je nas) in o zatikanju njegove »dobrohotne kartice« za klobuk, je pokazal svoj prvo razredni kompleks superiornosti. Kot tako »nadnaravnih in nezmotljivih« subjekt bi bil lahko rešil čes, Celju na skizve oddaji RTV Ljubljana v vseh tekmovalnih disciplinah.

Ce je naša pomota in neodpustljiv greh, da ne znamo zdržati vseh letnic o polnoči iz ust, tako velik, se vendar tolažimo, da nas je življenje in nova družba naučila spoštovanja, vljudnosti in odkritosti do vseh, ki delajo. Vsega tega pa »solarije«, ki se skrivajo za samodopadljivo, morda tudi zagrejeno anonimnostjo, ne moremo pripisovati.

J. Krasovec

Beli prijatelj črnih ljudi

Albert Schweitzer pri šest in osemdesetih letih še vedno opravlja svoje humano poslanstvo zdravnika prosvetljenca in filozofa v osrčju Afrike. Hvaležni črnci ga imajo v velikih čisljih...

Dr. ALBERT SCHWEITZER

Ljudstva črne Afrike ne bodo nikoli pozabila na tiste bele ljudi, ki so resnično bili, ki so in še bodo njihovi iskreni, požrtvovalni prijatelji.

Kadar v Ekvatorialni Afriki izgovorite ime Albert Schweitzer, se

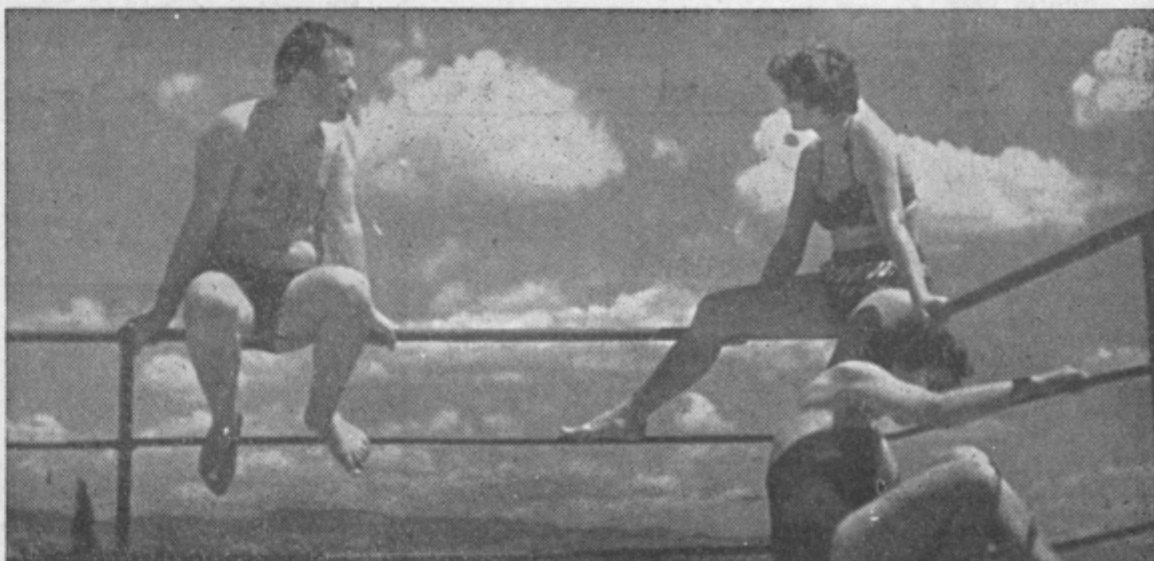
vsem Afričanom zasvetijo oči, polne hvaležnosti. Ime doktorja Schweitzerja je eden izmed krepkih, neporučljivih mostov čez prepad, ki ga je skopal kolonializem med belci in črnci.

Albert Schweitzer že desetletja

deluje kot predstojnik velike klinike v Ekvatorialni Afriki. Čvrst Alžanec je star že šest in osemdeset let, vendar svojega dela še ni končal. Kot mlad zdravnik je šel, ne menec se za lastno zdravje, v žarišče pogubonosnih bolezni. Tu se je boril kot zdravnik, kot filozof in organizator. Njegovi eksperimenti v bitki s to močno razširjeno zaostalostjo in kopico nalezljivih bolezni so mu ponesli slavo po vsem svetu. Koliko težkih trenutkov je preživel pri svojem pionirskem delu, ko se je moral boriti s sovražno razpoloženimi plemenskimi vrati, s pomanjkanjem sredstev, z zakrknjenostjo belih kolonizatorjev in naposled s podnebjem, ki je grozilo tudi njegovi čvrsti telesni moči.

Mnogi, ki prihajajo v njegovo bolnišnico v Lambareni in ga vidijo pri njegovem požrtvovalnem delu, kujejo Schweitzerja v oblake kot svetnika. On sam pa pravi, da je poleg bremen, ki mu jih prinaša trdo in neprekinjeno delo za sodobno medicinsko vzgojo v tem delu sveta, tako breme »svetništva« preveč. Schweitzer je le človek, toda tak človek, ki mu humanizem ne pomeni besedo na jeziku, ki enakosti vseh človeških ras ne vidi v papirnatih deklaracijah, temveč v neposredni pomoči tam, kjer je najbolj potrebno.

Poletje - ko se pomeša ves svet

V maju je bilo na naši obali že vse polno gostov...

obratno smer. Poleg velike propagande pod geslom »Američani spoznajte lepote in zanimivosti svoje domovine«, so se dobesedno vrgli tudi na snubljenje evropskih turistov. Sicer Amerika obiluje s prirodnimi lepotami, kot so Yellowstonejski nacionalni park, področje Kolorada, Aljaska in še številni drugi predeli, si vendar mnogo obetajo tudi od svojih luksuz-

nih letovišč kot so Kalifornija, Florida itd.

In kako letos kaže pri nas?

Obeta se nam »rekordna letina tujih turistov« in z njimi rekordne cene v izrazitih turističnih krajih ob obali.

Kaj torej preostaja nam, domačim turistom.

Predvsem nič zbirčnosti. Zadoljimo se z domovi, ki jih imajo

podjetja, in z bolj odročnimi kraji. Baje so otoki, kot je Lastovo, še kar »gostoljubni« za naše žepce.

Prihaja čas, ko bomo morali spoznati, da ima turizem kot pridobitna panoga tudi svojo senčno stran. Odstranili jo bomo z ustanavljanjem počitniških skupnosti, z letovanjem izven sezone.

Torej proč od luksuznih letovišč!